

آزمون آزمایشی شماره ۲

آزمون عمومی

گروه آزمایشی علوم انسانی

مواد امتحانی	تعداد پرسش	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
زبان و ادبیات فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
زبان عربی	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
فرهنگ و معارف اسلامی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
تعداد کل پرسش‌ها: ۱۰۰		مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه		

همچنین، شما می‌توانید با اسکن تصویر روبه‌رو به وسیله گوشی هوشمند و یا تبلت خود، پاسخ تشریحی درس‌های عمومی و اختصاصی را مشاهده نمایید.

داوطلب گرامی، جهت استفاده از خدمات تلای خود مانند کارنامه‌های هوشمند بعد از آزمون، پیش‌آزمون‌های آنلاین، بانک سؤال گزینه‌دو، رفع اشکال هوشمند، جزوه‌های کمک آموزشی، آرشیو آزمون‌های گزینه‌دو و...، با استفاده از شماره داوطلبی (به‌عنوان نام کاربری) و کد ملی خود (به‌عنوان رمز عبور) وارد وبسایت گزینه‌دو به آدرس gozine2.ir شوید. در صورتی که اینترنتی ثبت‌نام کرده‌اید، رمز عبور شما همان رمزی است که خودتان انتخاب نموده‌اید.

۱- تمام معانی مقابل کدام واژگان درست است؟

(الف) غنا: سرود، دستگاه موسیقی، آوازخوانی

(ج) نجابت: اصالت، پاک‌منشی، بزرگواری

(ه) عامل: حاکم، کفیل، والی

(۱) الف - ج - ه (۲) الف - ج - د

۲- در کدام گزینه، معنی واژه‌ها تماماً درست است؟

(۱) (اجنبی: بیگانه) - (صنعت: کار) - (تقصیر: گناه) - (مفرّج: شادی)

(۲) (وجه: وجود) - (خَمَار: میخانه) - (مسلک: طریق) - (صواب: پسندیده)

(۳) (قدم: قدم نهادن) - (مُلک: پایتخت) - (نبات: رستنی) - (طَرَف: کنار)

(۴) (بیت‌الحرز: ماتمکده) - (ادیب: مری) - (موسم: زمان) - (تاک: رز)

۳- معنی واژه «هَمّت» در همهٔ گزینه‌ها با معنی این واژه در بیت زیر یکسان است. به‌جز

هَمّتم بدرقهٔ راه کن ای طایر قدس

که دراز است ره مقصد و من نوسفرم

(۱) به بازو توانا نباشد سپاه

(۲) هَمّت از صاحب‌دلی کن التماس

(۳) کار همه زندان خرابات برآید

(۴) ای سرپردهٔ هَمّت زده بر چرخ بلند

۴- کدام عبارات فاقد غلط املائی هستند؟

(الف) صبای نصرت بر ماهجهٔ علم او وزید و او را مظفر گردانید.

(ج) تاج سلطنت فقر، سخرهٔ نفس بهیمی را نشاید.

(ه) زاغ قصهٔ خویش از آن لحظت که بر اثر کبوتران رفته بود، بازگفت.

(۱) الف - ب - ج (۲) الف - ج - ه

۵- در کدام بیت «غلط املائی» وجود دارد؟

(۱) سرمنزل فراغت نتوان ز دست دادن

(۲) سراغ خواب فراغت نداد هیچ‌کس اینجا

(۳) دولت آن است که امکان فراغت باشد

(۴) همه عمر در فراغت بگذشت و سهل باشد

۶- در کدام گروه از کلمات زیر، دو «غلط املائی» وجود دارد؟

(۱) تزویر و ریا- غرامت و تاوان- صلاح و خیر- شبح و همانند

(۳) حلیه و زینت- مطاع و فرمانروا- تهویل و ترساندن- قلّه و بالای کوه

۷- انتساب چند اثر به پدیدآورندهٔ آن نادرست است؟

(کللیله و دمنه: ترجمهٔ نصرالله منشی) - (روایت سنگسازان ۲: کامور بخشایش) - (اسرار التوحید: محمدبن منور) - (تفسیر سورهٔ یوسف: احمدبن محمدبن زید طوسی) - (گوشوارهٔ عرش: علی موسوی گرمارودی) - (سیاست‌نامه: خواجه نظام الملک توسی)

(۱) دو (۲) یک (۳) چهار (۴) سه

۸- آرایه‌های «تناقض، حس آمیزی، تشبیه و حسن تعلیل» به ترتیب در کدام ابیات به کار رفته است؟

(الف) جود و عدل تو شناسم زندگانی را سبب

(ب) در مذهب مشتاقان، ننگ است نکونامی

(ج) شعر تر «خاقانی» چون در لبست آویزد

(د) خصم سوسن گشت نرگس، چشم او زان شد دژم

(۱) ب - ج - الف - د (۲) الف - ج - ب - د

۹- در کدام گزینه هر دو آرایهٔ «حسن تعلیل و ایهام» دیده می‌شود؟

(۱) عزیز مصر چمن شد جمال یوسف گل

(۲) لاله‌ای بی‌داغ از دل برنیاید سنگ را

(۳) من همان روز ز فرهاد طمع ببریدم

(۴) هرکجا غم نیست آنجا زندگانی مشکل است

(ب) تناور: قوی جثه، مرتفع، فربه

(د) سودایی: عاشق، شیدا، شیفته

(۳) ب - د - ه (۴) الف - ب - د

ب‌رو هَمّت از ناتوانان بخ‌واه

پس به صاحب‌دولتی بر التجا (التجا: پناه)

بر ما نفسی هَمّت خود گر بگمارید

امرت انداخته در گردن خورشید کمند

(ب) راه بدان امارت عالی معتبر همچنان یابد که بدان خرابهٔ مختصر.

(د) این گروه مر قول خود را که گفتند هیچ چیز مانند خدا نیست نغز کردند.

(۳) ج - د - ه (۴) ه - ب - الف

ای ساروان فروکش کاین ره کران ندارد

مگر به سایهٔ دیوار مدعا ننشستن

تکیه بر بالش بی دوست نه بس تمکینی است

اگر احتمال دارد به قیامت اتّصالی

(۲) عنایت و بازگشت- صفوت و برگزیده- باسق و بالیده- غازی و جنگجو

(۴) ثنا و ستایش- حیاط و ممت- تضرع و التماس- رازی و خرسند

(کللیله و دمنه: ترجمهٔ نصرالله منشی) - (روایت سنگسازان ۲: کامور بخشایش) - (اسرار التوحید: محمدبن منور) - (تفسیر سورهٔ یوسف: احمدبن محمدبن زید طوسی) - (گوشوارهٔ عرش: علی موسوی گرمارودی) - (سیاست‌نامه: خواجه نظام الملک توسی)

(۱) دو (۲) یک (۳) چهار (۴) سه

راست گویی جود تو آب است و عدل تو هوا

در دین وفاداران، کفر است شکیبایی

گویی که همی آتش با آب درآمیزی

عاشق گل شد بنفشه، پشت او زان شد دوتا

(۳) ب - ج - د - الف (۴) الف - ب - د - ج

صبا به شهر درآورد بسوی پیرهنش

کوهکن تا خون خود در دامن کهسار ریخت

که عنان دل شیدا به لب شیرین داد

زین سبب آدم به تعجیل از بهشت آمد برون

۱۰- هر دو آرایه نوشته شده در مقابل همه گزینه‌ها صحیح است، به جز

- (۱) ذوق روی ترشش بین که ز صد قند گذشت
 (۲) جانم از غمزه تیرافکن تو خسته نشد
 (۳) مرا شکر منه و گل مریز در مجلس
 (۴) مانند به بهشت آن رخ گندم‌گونش

۱۱- آرایه‌های کدام گزینه همگی در بیت زیر وجود دارد؟

بده آن آب چو آتش که به جوش آمده است
 ز آتش روی دل افروز تو خون در تن دل

- (۱) تشبیه - جناس ناهمسان - کنایه - متناقض نما
 (۲) تشبیه - جناس ناهمسان - کنایه - واج‌آرایی
 (۳) ایهام - جناس - پارادوکس - واج‌آرایی
 (۴) تشبیه - جناس - استعاره - تشبیه

۱۲- در چند بیت از ابیات زیر «حذف فعل به قرینه معنوی» دیده می‌شود؟

- (الف) گر منزلتی هست کسی را مگر آن است
 (ب) سنگی و گیاهی که در آن خاصیتی هست
 (ج) آن دوست نباشد که شکایت کند از دوست
 (د) راه ادب این است که سعدی به تو آموخت
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۳- فعل مشخص شده در کدام گزینه نیازمند «مسند» است؟

- (۱) گفתי از چشم خوش دلکش من نیستی آگه
 (۲) اگر در خانه من نیست چیزی
 (۳) بر تنم یک سر مو نیست که در بند تو نیست
 (۴) هستم به گمان که هست یا نیست

۱۴- در همه گزینه‌ها گروه اسمی با الگوی «هسته + مضاف‌الیه + مضاف‌الیه» وجود دارد، به جز

- (۱) می‌گذشتی و من از دور نظر می‌کردم
 (۲) چون به جز ماه ندیدم که به رویت مانست
 (۳) هر نفس کز دهن تنگ تو می‌کردم یاد
 (۴) چشم نرگس به خیال نظرت می‌دیدم

۱۵- نقش ضمیر متصل در قافیه کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) عنان باد نخواهم ز دست داد کنون
 (۲) چو دجله گشت کنارم در آرزوی شیبی
 (۳) گمان مبر که فراموش کردم هیهات
 (۴) مگر به گوش تو فریاد من رساند باد

۱۶- نقش دستوری واژه «حافظ» در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) حافظ سخن بگوی که بر صفحه جهان
 (۲) دلم از دست بشد دوش چو حافظ می‌گفت
 (۳) غبار راه‌گذار کجاست تا حافظ
 (۴) کومه نکند بحث سر زلف تو حافظ

۱۷- کدام گزینه با بیت زیر تناسب مفهومی دارد؟

تا نگردي آشنا زين پرده رمزي نشنوي
 گوش نامحرم نباشد جای پیغام سرورش

- (۱) اهل معنی از حوادث مست خواب راحت‌اند
 (۲) لب مگشای چون صدف تا گهر آوری به کف
 (۳) قطره باران گهر می‌گردد از گوش صدف
 (۴) هر سبک‌مغزی سخن نتواند از عارف کشید
- شور موج بحر در گوش صدف افسانه است
 گوش طلب که کار گوش هیچ دهن نمی‌کند
 از سخن فهمان سخنور چون سخن دارد دریغ؟
 گوش ماهی چون صدف نبود سزاوار گهر

۱۸- همه گزینه‌ها با بیت زیر تناسب دارند، به جز

تدبیر کند بنده و تقدیر ندانند

- ۱) حساسی برگرفت از روی تدبیر
- ۲) هرکجا تدبیر می‌چیند بساط مصلحت
- ۳) تن داده دلم به بینوایی چه کند؟
- ۴) تو آن دقیقه‌شناسی که حسن تدبیرت

۱۹- مفهوم کدام گزینه با سایر ابیات تفاوت دارد؟

- ۱) هر شجر را ثمری باید آگرنه حطب است
- ۲) شد ز بی‌حاصلیم قامت چون تیر، کمان
- ۳) به راستی ز ثمر همچو سرو قانع باش
- ۴) سرنگونی‌های خجالت تحفه بی‌حاصلی است

۲۰- کدام گزینه با مفهوم بیت زیر تناسب دارد؟

تا خار غم عشقت آویخته در دامن

- ۱) آب حیات من است خاک سر کوی دوست
- ۲) خوش است با غم هجران دوست سعدی را
- ۳) با داغ تو رنجوری به کز نظرت دوری
- ۴) هجر پسندم اگر وصل میسر نشود

۲۱- کدام گزینه مفهومی متفاوت با سایر ابیات دارد؟

- ۱) اگر ز خلق نهفتیم راز عشق چه سود؟
- ۲) بهتر آن است «هلالی» که نهان ماند راز
- ۳) گر خود رقیب شمع است اسرار از او بیوشان
- ۴) به درد عشق بساز و خموش کن حافظ

۲۲- کدام گزینه با بیت زیر تناسب مفهومی دارد؟

ای بی‌خبر بکوش که صاحب‌خبر شوی

- ۱) به قال و قیل گمراهان مشو غره اگر خواهی
- ۲) خدمت دربان نکرده، رفعت سلطان چه جویی؟
- ۳) عاشق نباشد آنکه مر او را خبر بود
- ۴) گوشم به راه تا که خبر می‌دهد ز دوست

۲۳- کدام گزینه مفهومی متفاوت با سایر گزینه‌ها دارد؟

- ۱) کی برکنم دل از رخ جانان که مهر او
- ۲) نهاده‌ام سر پر شور دائماً بر کف
- ۳) چو باد از پیش من مگذر وگر جان خواهی از «خواجو»
- ۴) دست من گیر که بیچارگی از حد بگذشت

۲۴- مفهوم کدام گزینه با سایر ابیات تفاوت دارد؟

- ۱) می‌برد یاد وطن را عزت غربت ز دل
- ۲) به خواری وطن از عیش غربتم قانع
- ۳) وطن به عزت غربت نمی‌رود از دل
- ۴) نشاط غربت از دل کی برد حب وطن بیرون؟

۲۵- کدام گزینه با بیت زیر تناسب مفهومی دارد؟

هیچ نقاشت نمی‌بیند که نقشی برکشد

- ۱) ز بهر دیدن تو وز پی ستودن تو
- ۲) ندیدم روز خوش تا رفت دامن دل از دستم
- ۳) شوکت حسن تو بلبل را زبان پیچیده است
- ۴) نه حلال است که دیدار تو بیند هرکس

تدبیر به تقدیر خداوند نماند

نبود آگه ز بازی‌های تقدیر
از کمین بازیچه تقدیر می‌آید برون
تدبیر به تقدیر خدایی چه کند؟
همه موافق تقدیر کردگار آمد

شخص بی‌علم و هنر چون شجر بی‌ثمر است (حطب: هیزم)
شاخ هرچند خم از پرثمیری می‌گردد
که پشت شاخ خم از منت ثمر باشد
کیست غیر از یأس بیند بر نیاز هستیم

کوتاه‌نظری باشد، رفتن به گلستان‌ها

گر دو جهان خرمی است ما و غم روی دوست
که گرچه رنج به جان می‌رسد امید دواست
پیش قدمت مردن خوش‌تر که به هجرانت
خار بردارم اگر دست به خرما نرسد

گر آتش است نهان، سوختن نهان نبود
سرّ خود فاش مکن محرم اسرار کجاست؟
کان شوخ سربریده بند زبان ندارد
رموز عشق مکن فاش پیش اهل عقول

تا راهرو نباشی، کی راهبر شوی؟

که روزی راهرو گردی و راه رهنمایابی
طاق ایوان را ندیده، اوج کیوان را چه دانی؟
از سردی زمستان وز گرمی تموز
صاحب‌خبر بیامد و من بی‌خبر شدم

با شیر در دل آمد و با جان به‌درشود
بدان امید که در پای مرکب فکنم
اشارت کن که هم در دم به‌دست باد بفرستم
سر من دار که در پای تو ریزم جان را

آب چون واصل به گوهر شد جدا کی می‌شود؟
که هیچ گل به خس و خار آشیان نرسد
چو آب در گهر شاهوار می‌لرزم
به تخت مصرم اما جای در بیت‌الجزن دارم

وان که دید، از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای

شریف‌تر ز همه عضوه‌است چشم و زبان
که در غربت بود هرکس عزیزتی در سفر دارد
حیرت سرو تو دست باغبان پیچیده است
که حرام است بر آن کش نظری طاهر نیست

■ عَيْنُ الْأَصْحِ وَالْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۳۵-۲۶):

۲۶- ﴿إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا﴾:

- ۱) همانا شما را از یک مرد و زن آفریدیم و به صورت ملّت و قبیله‌ای قرار دادیم تا با یکدیگر آشنا شوید!
 - ۲) شما را از یک مرد و زن قطعاً می‌آفرینیم و به صورت گروه‌ها و قبایلی قرار می‌دهیم تا همدیگر را بشناسید!
 - ۳) بی‌گمان شما را از مرد و زنی آفریدیم و به صورت ملّت‌ها و قبیله‌هایی قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید!
 - ۴) خلقت شما از یک مرد و زن بوده و برای اینکه یکدیگر را بشناسید، شما را ملّت‌ها و قبایلی قرار داده‌ایم!
- ۲۷- «لَا تُطْعَمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا تَأْكُلُونَ وَلَا تَغْضَبُوا فَإِنَّ الْغَضَبَ مَفْسَدَةٌ!»:

- ۱) به بیچارگان نباید از آنچه که خودتان نمی‌خورید، غذا دهید و عصبانی نشوید که عصبانیت فسادآور است!
 - ۲) از آنچه که نمی‌خورید به درماندگان نخورانید و خشمگین نشوید، زیرا که خشم مایهٔ تباهی است!
 - ۳) بیچارگان از آنچه که شما نمی‌خورید، نباید اطعام شوند و عصبانی نشوید، همانا عصبانیت مایهٔ فساد است!
 - ۴) نباید از آنچه که به فقیران می‌دهید، بخورید و نباید خشمگین شوید، زیرا ناراحتی و خشم مایهٔ تباهی است!
- ۲۸- «إِنَّهُ زَانَ السَّمَاءِ بِأَنْجُمٍ كَالدَّرِّ الْمُنْتَشِرَةِ وَأَوْجَدَ فِيهَا الشَّمْسُ الَّتِي جَذَوْتَهَا مُسْتَعْرَةً!»:

- ۱) آسمان با ستارگانی همانند گوهرهای پراکنده زینت یافته و در آن خورشیدی که پاره‌های شعله‌اش فروزان است، ایجاد شده است!
 - ۲) همانا او در آسمان، ستارگانی مثل مرواریدهای پراکنده گسترانده است و خورشید را که پارهٔ آتش آن شعله‌ور است، قرار داده است!
 - ۳) بی‌شک آسمان را با ستارگانی مرواریدمانند زینت نمود و خورشیدی را که آتش فروزانی دارد، در آن جای داد!
 - ۴) او آسمان را با ستارگانی همانند مرواریدهای پراکنده زینت داده و در آن خورشیدی را که آتشش فروزان است، ایجاد نموده است!
- ۲۹- «هَلْ تَعْلَمِينَ أَنَّ الْإِعْصَارَ رِيَّاحٌ شَدِيدَةٌ تَنْتَقِلُ مِنْ مَكَانٍ إِلَىٰ مَكَانٍ آخَرَ؟»:

- ۱) آیا می‌دانی که گردباد، بادهای شدیدی هستند که از یک جا به جایی دیگر منتقل می‌شوند؟
 - ۲) آیا می‌دانید که گردباد، بادهای شدیدی هستند که همه‌چیز را از یک مکان به مکان دیگری منتقل می‌کنند؟
 - ۳) آیا آموخته‌ای که گردبادها، بادهای شدیدی هستند که از یک مکانی به دیگر مکان‌ها منتقل می‌شوند؟
 - ۴) آیا می‌دانی که گردبادها، باد قدرتمندی هستند که از یک جا به جای دیگر انتقال می‌یابند؟
- ۳۰- «لَيْتَ الْإِنْسَانَ يَنَامُ فِي الْيَوْمِ الْوَاحِدِ ثَلَاثِينَ دَقِيقَةً وَ فِي قَسَمِينَ اثْنِينَ مِنَ النَّهَارِ!»:

- ۱) ای کاش انسان در یک روز سی دقیقه و در دو قسمت از روز بخوابد!
 - ۲) شاید که انسان بتواند در یک روز فقط سی دقیقه و در دو قسمت از روز بخوابد!
 - ۳) چه بسا انسانی که در یک روز نمی‌خوابد، مگر سی دقیقه و در قسمت دوم از روز!
 - ۴) ای کاش انسان در روز بیش از سی دقیقه نمی‌خوابد و در دومین قسمت روز می‌خوابد!
- ۳۱- «كُلُّ طَعَامٍ لَا يُذَكَّرُ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ فَإِنَّمَا هُوَ دَاءٌ لَا بَرَكَةَ فِيهِ!»:

- ۱) هر طعامی که نام خدا بر آن برده نشده، قطعاً دردی است که برکتی ندارد!
 - ۲) هر غذایی که اسم خدا بر آن برده نشود، تنها یک درد است که هیچ برکتی در آن نیست!
 - ۳) بی‌گمان غذایی که نام خدا را بر آن نبرند، فقط یک درد است و برکتی در آن نیست!
 - ۴) همهٔ غذاهایی که نام خدا بر آن‌ها برده نشده است، فقط دردی هستند که هیچ برکتی ندارند!
- ۳۲- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ۱) المَكِيفُ هُوَ جِهَازٌ لِلخَّلَاصِ مِنْ حَرَارَةِ الصَّيْفِ!؛ پَنَكِه دَسْتِگَهِی اسْتِ بَرای رِها شْدَن از تَابَسْتَانِ گَرَم!
 - ۲) المَشْمَشُ فَاکِهَةٌ یَأْکُلُهَا النَّاسُ مَجْفُفَةً أَيْضًا!؛ هَلُو میوه‌ای اسْتِ کِه مَرْدَمِ آن را اَبْدَارِ نِیز می‌خورند!
 - ۳) کَانَ کُلٌّ وَاحِدٍ مَتَّأً بِطَاقْتِهِ بیدِه!؛ هَرِیکِ از ما بَلِیْطِشِ دَر دَسْتِشِ بُوَد!
 - ۴) کَانَ عِدْدُ المُرَافِقِینِ فِي الحَفْلَةِ سِتَّةً!؛ تَعْدَادِ هَمْرَاهانِ او دَر جِشْنِ، نِه نَفَرِ بُوَد!
- ۳۳- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- ۱) ما المَقْصُودُ مِنَ المُرَافِقِ العَامَّةِ:؛ مَنْظُورِ از تَأْسیساتِ عَمُومِی چِیسْتِ،
- ۲) هِی الأَمَکَنُ الَّتِی تَمْتَلِکُهَا الدَّوْلَةُ:؛ آن‌ها مَکَانهایی هَسْتَنْدِ کِه دَوْلَتِ مالِکِ آن‌ها اسْتِ،
- ۳) وَ یَنْتَفِعُ بِهَا النَّاسُ جَمِیعاً:؛ وَ بِه هَمْگِی مَرْدَمِ سُوْدِ می‌رسانند،
- ۴) مِنْهَا الهَوَاتِفُ العَامَّةُ وَ المَسْتَوْصَفَاتُ!؛ از جَمَلَهٗ آن‌ها تَلْفَن‌های عَمُومِی وَ دَرمانگاه‌ها اسْتِ!

۳۴- «این پیشنهاد بهتر است و همگی برای عمل به آن با یکدیگر همکاری خواهیم کرد!»:

- (۱) هذا إقتراح أحسن و سوف نتعاون جميعنا على العمل به! (۲) هذا الإقتراح أحسن و سنتعاون جميعاً على العمل به!
(۳) هذه الإقتراح حسن و سوف نعاون جميعاً على العمل بها! (۴) ذلك الإقتراح خير و سنتعاون جميعنا على العمل بها!

۳۵- عین الخطأ في بيان المفهوم:

- (۱) للرجال على الأفعال أسماء! قيمة الإنسان ما يحسنه!
(۲) فالناس موتى و أهل العلم أحياء! العلماء باقون منذ بقي الدهر!
(۳) دواؤك فيك و ما تبصر! ﴿اقترب للناس حسابهم و هم في غفلة معرضون﴾
(۴) و فيك انطوى العالم الأكبر! لا يتكون الإنسان من الطين فقط!

■ ■ ■ إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ مَا يَناسبُ النَّصَّ (۴۲-۳۶):

تُسَبِّبُ سرعة تناول الطعام مشاكل كثيرة للإنسان. إنَّ الذَّهْنَ يَحْتَاجُ مَدَّةَ عَشْرِينَ دَقِيقَةً تَقْرِيباً حَتَّى يَدْرِكَ الشَّعُورَ بِالإِمْتِلاءِ و يُرْسِلَ علائمَ للتوقُّفِ عن أكله. ترتبطُ هذه المشكلة بزيادة خطر الإصابة بالزيادة في الوزن و أثبتت إحدى الدراسات الحديثة أنَّ الأشخاص الذين يأكلون بسرعة يتعرَّضون للإصابة بالسمنة و مرض السكرِ ضعفي مَنْ يتناولون الطعام بالهدوء و في هذه الحالة يزيدُ من خطر الإصابة بمقاومة الأنسولين و الصُّعوبة في عملية الهضم بسبب حجم اللقمة الكبيرة و قلة المضغ (جویدن) في الفم. كذلك يجب على هؤلاء ألا يأكلوا **أطعمةً** ليست مفيدةً لأجسامهم.

۳۶- النَّصُّ ما تَحَدَّثَ عَنْ

- (۱) الإصابة بالسمنة! (۲) فوائد تناول الطعام بالهدوء! (۳) أخطار زيادة الوزن! (۴) خطرات استعمال الأنسولين!

۳۷- عین الخطأ حسب النَّصِّ:

- (۱) ذهن الإنسان بحاجة إلى أقلَّ من ثلاثين دقيقة حتى يدرك أنَّ البطنَ امتلأَ بالطعام و شع!
(۲) خطر الإصابة بالأمراض لمن يتناولون الطعام سريعاً أقلَّ بكثير ممَّن لا يأكلونها بسرعة!
(۳) الإنسان الذي لا يتناول الغذاء سريعاً و يمضغه جيِّداً لا يواجه مشكلةً في هضمه!
(۴) على كلِّ شخصٍ أن يأكل الطعام بمقدارٍ يحتاج إليه جسمه دون الإفراط في الأكل!

۳۸- عین الموضوعات الرئيسيَّة في النَّصِّ على الترتيب:

- (۱) سرعة أكلِ الغذاء- مخاطر الإصابة بالأمراض- وُجوب تناول الأغذية المفيدة للجسم
(۲) أضرارُ شربِ الماء بعد الأكل- تناولُ أطعمةٍ لا تزيد الوزن- احتياجُ الجسم إلى البروتين
(۳) سببُ الإفراط في تناول الطعام- أضرار الأكل الكثير- زيادة الوزن في الإنسان
(۴) الأطعمة المفيدة للجسم- أضرارُ الأكل السريع- أهمُّ الأغذية المفيدة للمعدة

۳۹- تُشِيرُ «السمنة» في النَّصِّ إلى

- (۱) شعور الإنسان بالأمراض! (۲) أكل الطعام بالهدوء! (۳) الزيادة في الوزن! (۴) السهولة في عملية الهضم!

■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (۴۲-۴۰):

۴۰- «تُسَبِّبُ»:

- (۱) فعلٌ مضارعٌ- للمخاطب- من باب «تَفَعَّلَ» / فَعَّلٌ و مع فاعله جملة فعلية
(۲) مزيد ثلاثيُّ بزيادة حرفين- مصدره «تسبب»- مُتَعَدِّ (يَأْخُذُ المفعول)/ مع فاعله «سرعة» جملة فعلية
(۳) فعلٌ ماضٍ- مصدره «تَسَبَّبَ»- حروفه الأصليَّة «س ب ب» / فَعَّلٌ و فاعله «تناول»
(۴) ماضيه «سَبَّبَتْ»- للغائبة- مزيد ثلاثيُّ بزيادة حرفٍ واحدٍ/ مع فاعله «سرعة» جملة فعلية

۴۱- «يتعرَّضون»:

- (۱) فعلٌ مُضارعٌ- للغائبين- مزيدٌ ثلاثيُّ بزيادة حرفٍ واحدٍ من باب «تَفَعَّلَ» / مع فاعله الجملة فعلية
(۲) مصدره «تَعَرَّضَ»- معلوم- لا يأخذ المفعول- مادَّته «ع ر ض» / فَعَّلٌ و مع فاعله جملة فعلية
(۳) للغائبين- مزيد ثلاثيُّ بزيادة حرفين- مصدره «تَعَرَّضَ»- معلوم/ فاعله محذوف
(۴) من أفعال المَزِيدِ الثَّلَاثِيِّ- ماضيه «عَرَّضُوا»- معلوم- لازم/ فَعَّلٌ و فاعله محذوف

۴۲- «أطعمته»:

- (۱) نكرة- مذکر- مادَّته «ط ع م» / مفعول و منصوب
(۲) جمع تكسير- مؤنَّث- معرَّفُ بِأَلٍ / مفعول و منصوب
(۳) جمع تكسير- مفرده «طعام»- نكرة/ صفة و منصوب
(۴) معرفة علم- على وزن «أفعله»- مؤنَّث / مضاف إليه و مجرور

■ ■ ■ آجب عن الأسئلة التالية (۴۳-۵۰):

۴۳- عین الصّحیح فی ترجمة الأفعال:

(۱) قد استغفرتم: أمرش خواسته اید

(۳) لا یَنقطع: قطع نمی کند

۴۴- عین العبارة الصّحیحة بالنظر إلى أسماء الإشارة:

(۱) هاتان الدلیلان یُرشدان الرُّؤار جیداً!

(۳) هؤلاء البنّتان لا تَعملان جیداً!

۴۵- عین ما فیهِ الخبر لیس جاراً و مجروراً:

(۱) لا شیء أحسن من العفو! (۲) لا خائن فی فریقنا!

۴۶- عین ما جاء فیهِ العدد الترتیبی قبل عدد الأصلي:

(۱) یا بُئیّی! عِلّم أنّ ألف صديق قليل و عدوّاً واحداً كثير!

(۳) ثلاثة و ثلاثون على ثلاثة يساوي أحد عشر!

۴۷- عین العبارتین لا تُعادلان فی المفهوم:

(۱) لیت زمیلی لا یغیب فی الإمتحان! عسی أن یغیب زمیلی فی الإمتحان!

(۲) لعلّ السماء تُمطر علينا غداً! قد تُمطر علينا السماء فی الغدا!

(۳) إنّما الفخر لعقل ثابت! الفخر لعقل ثابت فقط!

(۴) إنّ الله على كل شیء قدير! لا شك أنّ الله قادر على كل شیء!

۴۸- عین غیر المناسِب للفراغ: «..... تخاصموا أهل الفسق!»

(۱) المؤمنون

(۲) أيّها الأحرار

(۳) نساء العالم

(۴) هؤلاء

۴۹- عین عبارة فعلها یختلف بابه:

(۱) إخوتی أنفقوا ممّا تُحبّون! (۲) أنتخبُ الطّرق المختلفة!

۵۰- عین ما لا یمكن أن یكون صحیحاً فی تعیین نوع «لا»:

(۱) لا یُتخذ العاقلُ الجاهلَ صديقاً! (نافیة)

(۲) قال أبو بعد التّصادم «لا بأسَ یا بُئیّی!» (نافیة للجنس)

(۳) لا تتركَن واجباتكَن بعد الدّوام الدّراسی! (ناهیة)

(۴) لیعلم الإنسان أن لا إكراه فی الدّین! (نافیة)

فرهنگ و معارف اسلامی

IV'

زمان پیشنهادی

دین و زندگی ۳: بخش ۱ تا انتهای درس ۲ ■ دین و زندگی ۱: از درس ۵ تا انتهای درس ۷

۵۱- مکالمه پیامبر ﷺ با کشته شدگان لشکر کفار در جنگ بدر، بیانگر کدام یک از ویژگی های برزخ می باشد و نام این عالم در لغت، تداعی کننده

کدام معنا به ذهن انسان است؟

(۱) وجود حیات جسم - عالم پس از مرگ

(۲) وجود حیات جسم - فاصله و حائل میان دو چیز

(۳) وجود شعور و آگاهی - عالم پس از مرگ

(۴) وجود شعور و آگاهی - فاصله و حائل میان دو چیز

۵۲- در کدام عبارت شریفه، پاداش موجود در منزلگاه بعد از وفات مجاهدی که در راه خدا به شهادت رسیده است، به منصفه ظهور می رسد؟

(۱) «هرکس سنت و روش نیکی را در جامعه جاری سازد، تا وقتی که در دنیا مردمی به آن سنت عمل می کنند، ثواب آن اعمال را به حساب این شخص

هم می گذارند...»

(۲) «آنان که فرشتگان روحشان را می گیرند در حالی که پاک و پاکیزه اند، به آن ها می گویند: «سلام بر شما...»»

(۳) «قسم به کسی که جانم در دست اوست، ایشان به این کلام از شما شنواترند...»

(۴) «آیا متقین را مانند ناپاکان و بدکاران قرار خواهیم داد؟»

۵۳- پس از دقت و تدبر در مفاهیم آیه شریفه «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ» به کدام پیام پی می بریم؟

(۱) قرآن کریم خواستار دستیابی انسان به معرفتی عمیق درباره خداست و در این باره، درک نیازمندی در پیدایش را پیشنهاد کرده است.

(۲) انسان های آگاه دائماً سایه لطف و رحمت خدا را احساس می کنند و خود را نیازمند عنایات پیوسته او می دانند.

(۳) هر موجودی در حدّ خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است.

(۴) درک ماهیت وجودی خداوند با تمثیل او به نور، امری مقدور و بدون تکلف است.

۵۴- اگر بخواهیم توصیفی مناسب برای مصادیق عبارت شریفه **﴿يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ﴾** بیان کنیم، از کدام گزینه مدد می‌جوییم؟

- ۱) ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را دیده‌اند و اعمالشان دقیقاً مطابق با دستورات الهی است.
 - ۲) از هرگونه خطا و اشتباه مصون و محفوظ هستند و بهترین گواهان برای دادگاه عدل الهی هستند.
 - ۳) در تمام طول زندگی انسان، مراقب او بوده‌اند و نویسندگان و ثبت‌کنندگان تمام اعمال انسان بوده‌اند.
 - ۴) اسرار و حقایق عالم و واقعیت همه چیز، از جمله نیات و اعمال و رفتار انسان‌ها در زمین را آشکار کرده‌اند.
- ۵۵- آن کس که معتقد به مفهوم **﴿خَلَقُوا كَخَلْقِهِ﴾** می‌باشد، قبل از هرچیز، کدام مورد را به مرز تحقق رسانده است؟

- ۱) عدم تضرع و زاری به درگاه خداوند متعال و بی‌توجهی به **﴿اللَّهُمَّ لَا تَكِلْنِي إِلَىٰ نَفْسِي﴾**
- ۲) غفلت از عامل افتخار مؤمنین یا همان اعتقاد به **﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾**
- ۳) نفی اعتقاد به **﴿اللَّهُ الصَّمَدُ﴾** و فرض محدودیت برای خداوند متعال
- ۴) قائل شدن استقلال برای مخلوقات در فاعلیت از خدا

۵۶- کدام گزاره در رابطه با طلب حاجات از ائمه **علیهم‌السلام** مورد تأیید است و آنچه به انسان جواز درخواست از رسول خدا **صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم** پس از رحلت ایشان را می‌دهد، چیست؟

- ۱) بر اساس رابطه علیت و مبتنی بر ربوبیت می‌باشد- پیامبر **صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم** تا همیشه مسیر و مجرای خدا است.
- ۲) بر اساس رابطه علیت و مبتنی بر توحید در ربوبیت می‌باشد- روح پیامبر اکرم **صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم** پس از مرگ توفی شده است.
- ۳) خداوند پیشوایان الهی را صاحب اختیار موجودات قرار داده است و حقّ دخل و تصرف را به‌طور کامل به آن‌ها بخشیده است- پیامبر **صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم** تا ابد، مسیر و مجرای خدا است.
- ۴) خداوند پیشوایان الهی را صاحب اختیار موجودات قرار داده است و حقّ دخل و تصرف را به‌طور کامل به آن‌ها بخشیده است- روح پیامبر اکرم **صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم** پس از مرگ توفی شده است.

۵۷- ثمره و بازتاب شیرین، بایبندی و التزام به عبارت شریف **﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾** چگونه به منصفه ظهور می‌رسد؟

- ۱) به رسمیت شناخته شدن تمام احکام و حقوق اسلامی فرد
 - ۲) وجوب دفاع از حقوق فرد برای سایر مسلمین در نقاط مختلف جهان
 - ۳) قرارگیری در زمره خواهان و برادران دینی و دوری از هرگونه شرک و بت‌پرستی
 - ۴) تغییر همه زندگی فرد تازه‌مسلمان در رابطه با خدا، خویشتن، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات
- ۵۸- با استناد به پذیرش کدام فرضیه، می‌توانیم بگوییم «نمی‌توان پذیرفت که وجودی که ذاتاً موجود است نیاز به پدیدآورنده داشته باشد»؟

- ۱) ذهن ما نمی‌پذیرد که انسان نیاز در بقا نداشته باشد.
- ۲) انسان در هر لحظه و در هر آن به خداوند نیاز دارد.
- ۳) ذهن آدمی نمی‌پذیرد که یک پدیده بدون پدیدآورنده باشد.
- ۴) به خود که نظر می‌کنیم درمی‌یابیم که پدیده هستیم.

۵۹- پیام مستنبط از آیه شریفه **﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ﴾** چیست؟

- ۱) اعتقاد به ضرورت معاد در پرتو عدل الهی تابع نفی بیهوده‌پنداری خلقت انسان است.
- ۲) معاد و بازگشت انسان به‌سوی خدا لازمه مردودیت اندیشه ناموجه عبث‌آفرینی آفرینش انسان و جهان است.
- ۳) محاسبات غیرواقعی انسان‌ها درباره معاد، معلول نادیده‌انگاری ظرفیت ناقص دنیا برای اعطای پاداش و جزای کامل است.
- ۴) هر انسانی بر اساس برنامه‌ای حساب‌شده پا به عرصه زندگی گذاشته و در یکی از مراحل زندگی مرگ به سراغش می‌آید.

۶۰- اگر بخواهیم فاصله میان دنیا و آخرت را با یکی از ویژگی‌هایش تصویر کنیم، کدام مورد می‌تواند چراغ راه ما باشد و کدام گزینه مصداقی از این ویژگی را بیان می‌کند؟

- ۱) توسل به سوگند دروغ هنگام دچار شدن به عذاب- گناهکاران برای فرار از مهلکه، بهانه استضعاف در دنیا را مطرح می‌کنند.
 - ۲) توسل به سوگند دروغ هنگام دچار شدن به عذاب- مؤمن بر اساس میزان فضائلش به دیدار خانواده خود در دنیا می‌آید.
 - ۳) مفتوح بودن باب ارتباط با دنیا- گناهکاران برای فرار از مهلکه، بهانه استضعاف در دنیا را مطرح می‌کنند.
 - ۴) مفتوح بودن باب ارتباط با دنیا- مؤمن بر اساس میزان فضائلش به دیدار خانواده خود در دنیا می‌آید.
- ۶۱- از تدبیر در کدام قسمت آیه شریفه **﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾**، آگاهی گناهکاران به کم‌وکاست اعمال دنیایی خود برداشت می‌گردد؟

- ۱) **﴿قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ﴾**
- ۲) **﴿وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾**
- ۳) **﴿كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا﴾**
- ۴) **﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ﴾**

۶۲- اگر بخواهیم بیت زیبای زیر را با یکی از مقدمه‌های وجود، مستند کنیم، کدام مطلب راهگشای ما خواهد بود و کدام آیه شریفه مفهوم این شعر را به‌روشنی بیان می‌کند؟

خشک ابّری که بود ز آب تهی نایب‌د از وی صفت آب‌دهی

- ۱) انسان و سایر مخلوقات عالم، همگی پدیده هستند- **﴿أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ﴾**
- ۲) انسان و سایر مخلوقات عالم، همگی پدیده هستند- **﴿كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ﴾**
- ۳) پدیده‌ها برای موجود شدن نیازمند کسی هستند که خودش پدیده نباشد- **﴿أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ﴾**
- ۴) پدیده‌ها برای موجود شدن نیازمند کسی هستند که خودش پدیده نباشد- **﴿كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ﴾**

۶۲- کدام عبارت شریفه حاکمی از بازتاب پذیرش خداوند، آن گونه که در آیه شریفه ﴿وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ﴾ بیان شده، می باشد؟

- (۱) ﴿قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ﴾
 (۲) ﴿سَأَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 (۳) ﴿قُلِ أَغْبَرُ اللَّهُ أَعْبَىٰ رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ﴾
 (۴) ﴿مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا﴾

۶۴- در کدام عبارت، به بذری که در ذهن جوانه می زند و در دل و قلب ریشه می دواند، اشاره شده است؟

- (۱) ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ﴾
 (۲) ﴿أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِدْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَفِي قُدْرَتِهِ﴾
 (۳) ﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 (۴) ﴿لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ﴾

۶۵- با توجه به مفهوم توحید در ولایت، کدام گزینه نشان دهنده موارد درست در این ارتباط است؟

الف) احتجاج قرآن کریم درباره نفی شرک در ولایت، ﴿لَا يَمْلِكُونَ لِنَفْسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا﴾ می باشد.

ب) خداوند بخشی از ولایت خود را به رسول گرامی اسلام ﷺ واگذار کرده است.

ج) آیه شریفه ﴿قُلْ أَفَاتَخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ﴾، بیانگر توحید در ولایت است.

د) این بُعد توحید برخاسته از توحید در مالکیت است.

- (۱) الف- د (۲) ب- ج- د (۳) الف- ب (۴) الف- ج- د

۶۶- توصیف وضعیت گناهکاران «به محض زنده شدن در مرحله دوم قیامت» و «دیدن حقیقت آن جهان و عاقبت شوم خویش»، به ترتیب در کدام

گزینه مورد تبیین قرار گرفته است؟

(۱) علی رغم عدم مستی، همچون افراد مست به نظر می رسند- پیامبران را انکار می کنند و شهادت آنان را زیر سؤال می برند.

(۲) با دل هایی هراسان و چشمانی به زیرافکنده، به دنبال راه فرار می گردند- پیامبران را انکار می کنند و شهادت آنان را زیر سؤال می برند.

(۳) علی رغم عدم مستی، همچون افراد مست به نظر می رسند- شروع به سرزنش خود می کنند و آرزو می کنند که ای کاش آیات پروردگار را تکذیب نمی کردند.

(۴) با دل هایی هراسان و چشمانی به زیرافکنده، به دنبال راه فرار می گردند- شروع به سرزنش خود می کنند و آرزو می کنند که ای کاش آیات پروردگار را تکذیب نمی کردند.

۶۷- «هنگامی که ما مردیم و استخوان شدیم، آیا برانگیخته خواهیم شد؟»، این سخن، کلام کدام گروه در دنیا می باشد؟

(۱) آن ها که قدرت و توان خدا را با قدرت خود مقایسه می کنند.

(۲) همان ها که روز جزا را انکار می کنند، در حالی که متجاوز و گناهکار هستند.

(۳) کسانی که مست و مغرور نعمت هستند و بر ارتکاب به گناهان بزرگ اصرار دارند.

(۴) افرادی که علی رغم آنکه هیچ شکی در برپایی معاد ندارند، اما می خواهند بدون ترس از قیامت گناه کنند.

۶۸- استناد به کدام پاسخ خداوند در قرآن کریم، راه هرگونه شائبه را بر کج اندیشان در موضوع رستاخیز و معاد مسدود می نماید؟

(۱) «گفت می دانم که خدا بر هر کاری تواناست.»

(۲) «گفت: کیست این استخوان های پوسیده را دوباره زنده کند؟»

(۳) «ای کاش فلان شخص را به عنوان دوست انتخاب نمی کردیم. او ما را از یاد خدا باز داشت.»

(۴) «نه تنها استخوان های آن ها را به حالت اول درمی آوریم، بلکه سرانگشتان آن ها را نیز همان گونه که بوده، مجدداً خلق می کنیم.»

۶۹- کدام گزینه، تعریف درست و کاملی را از «رب» پیش روی انسان قرار می دهد؟

(۱) مالک جهان که وظیفه دخل و تصرف در امور عالم را برعهده دارد، همان «رب» است.

(۲) «رب» آن خالق، مالک و صاحب اختیاری است که تدبیر و پرورش مخلوق به دست اوست.

(۳) «رب» به معنای صاحب اختیاری است که هستی بخشی به مخلوقات عالم در اختیار اوست.

(۴) خالق که در تمام ابعاد وحدانیت دارد و تملک تمام هستی برای اوست، همان «رب» است.

۷۰- بسترساز عبور موفق انسان از گذرگاه پر فراز و فرود شهود خدا در هر نقطه ای از عالم امکان با کدام بیت به تصویر کشیده شده است؟

(۱) ذات نایافته از هستی بخشش چون تواند که بود هستی بخش

(۲) دلی کز معرفت نور و صفا دید به هر چیزی که دید اول خدا دید

(۳) ما عدم هاییم و هستی های ما تو وجود مطلق، فانی نما

(۴) به هر جا بنگرم کوه و در و دشت نشان از قامت رعنا تو بینم

۷۱- پیچیدن بانگ سهمناکی که موجب گسترش بساط حیات مجدد انسان ها می شود، مقدمات بروز و ظهور کدام عبارت وحیانی را برای همگان رقم

خواهد زد؟

(۱) ﴿أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾

(۲) ﴿يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَهِيلاً﴾

(۳) ﴿يَبْنُوا لِلْإِنْسَانِ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ﴾

(۴) ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾

۷۲- آنجا که یک کشاورز، زارع حقیقی و پرورش دهنده اصلی زراعت خود را خدا می داند، بر مفهوم بیان شده در کدام آیه شریفه صحه گذاشته است؟

(۱) ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾

(۲) ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾

(۳) ﴿لَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا﴾

(۴) ﴿قُلْ مَنْ رَبَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾

۷۳- توجه به کدام گزینه حاکی از این مطلب است که لازمهٔ باور به مهم‌ترین اعتقاد دینی، ایمان به معاد است؟

- (۱) «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَ الْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَ النُّورُ» (۲) «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ»
(۳) «تَكَلَّمْنَا أَيْدِيهِمْ وَ تَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» (۴) «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ»

۷۴- آنجا که از ما بخواهند، مطالب استنباط‌شده از آیات شریفهٔ «بِسْأَلِهِ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ» و «وَ اللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ» را در قالب سخنی از

پیشوایان الهی جمع کنیم، متوجه کدام گزینه می‌شویم؟

- (۱) «خدایا هیچ‌گاه مرا چشم به‌هم‌زدنی به خودم وامگذار»
(۲) «هیچ‌چیز را ندیدم مگر اینکه خداوند را قبل و بعد و با آن دیدم»
(۳) «خدای من! مرا این عزت بس که بندهٔ تو باشم و این افتخار بس که تو پروردگار منی.»
(۴) «آنچه پروردگاران به ما وعده داده بود حق یافتیم، آیا شما نیز آنچه پروردگارتان وعده داده بود، حق یافتید؟»

۷۵- آنجا که برخی گناهکاران پس از مشاهدهٔ نامهٔ اعمال خویش، به انکار روی می‌آورند، با رفتار خویش به‌دنبال نفی مفهوم کدام آیهٔ شریفه هستند؟

- (۱) «يُنَبِّئُ الْإِنسَانَ يَوْمَ قَدَمٍ بِمَا قَدَّمَ وَ آخَرَ» (۲) «وَ مَن أَصْدَقُ مِّنَ اللَّهِ حَدِيثًا»
(۳) «الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَ تَكَلَّمْنَا أَيْدِيهِمْ» (۴) «تَرْجَفُ الْأَرْضُ وَ الْجِبَالُ»

۲۰ زبان انگلیسی

زمان پیشنهادی

زبان انگلیسی: ۳ درس ۱ تا انتهای صفحه ۳۳ ■ زبان انگلیسی: ۱ درس ۲ + درس ۲ کتاب کار

76- Until people realize that they have to develop new skills, there's no way the economy can improve, ?

- 1) can there 2) isn't there 3) is there 4) don't they

77- I love that car that always parked at the end of the street.

- 1) really big old green antique 2) old, green, really big antique
3) really old big antique green 4) really antique big old green

78- There were a number of excellent poems entered for the competition, but was written by a ten-year-old girl.

- 1) the best poem all of them 2) better poem than in all
3) better poem than of all 4) the best poem of all

79- Japan, for example, is a country in which great importance is attached to control over the expression of negative feelings, so that these feelings by smile.

- 1) often was masked 2) had been often masked
3) are often masked 4) has been masked often

80- The police reports showed that she was using her phone at the time and her driving is what caused the accident.

- 1) active 2) careless 3) ordinary 4) calm

81- I could hear the in my father's voice when I called to tell him I had safely arrived home but I had lost my phone.

- 1) blessing 2) interest 3) advice 4) worry

82- You probably know by now that about half of the people who have the Coronavirus may not even know they are the disease since there might be no visible signs.

- 1) carrying 2) confirming 3) collecting 4) curing

83- Many schools are planning to continue their online classes as there is so much about the 2020-2021 school year.

- 1) entertainment 2) agreement 3) uncertainty 4) information

84- Consider ways to provide language input as well as ways to students' previous knowledge and ideas.

- 1) elicit 2) dedicate 3) defend 4) translate

85- Children begin to learn about their world by using their ; touching, tasting, smelling, listening and looking.

- 1) collections 2) definitions 3) senses 4) comparisons

86- In the end, because the situation could have been handled a lot better without the anxiety and tears.

- 1) it's a pity 2) I feel well 3) I hope not 4) it's more interestingly

87- The virus can destroy those white blood cells, leaving the body wide open to attack from other infections.

- 1) quietly 2) actually 3) calmly 4) carefully

■ ■ Cloze Test

Respect is the core of family relationships and harmony. A family is ...(88)... changing and growing, if not in numbers of members, then in life experiences. Sometimes the guidelines for respect are clear; they ...(89)... loud, shared, and demonstrated. Other times, these guidelines are silently in place to follow and to honor. To develop a pattern of respect in the family, open communication should be ...(90)...

Members should be honest and trustworthy with each other. If communication and trust ...(91)... between family members on a regular basis, it makes establishing the family rules for respect ...(92)...

- 88- 1) hopefully 2) emotionally 3) probably 4) constantly
 89- 1) are spoken out 2) had been spoken out 3) spoke out 4) have spoken out
 90- 1) appeared 2) exchanged 3) forgiven 4) presented
 91- 1) combines 2) handles 3) occurs 4) narrates
 92- 1) more easier 2) very easier 3) much easier 4) the easier

■ ■ Reading Comprehension I

If you look at a picture of the Leaning Tower of Pisa, you might think something is wrong with your eyes. You'd be wrong. There's nothing wrong with your eyes, but there is something wrong with the tower. As the name suggests, the Leaning Tower of Pisa is leaning. Construction on the Leaning Tower of Pisa started in 1173. Its foundation was based on soft subsoil. At first, the tower did not lean because it was not very heavy. The soil was able to support its weight. However, about five years after construction began, workers started to add the second story.

This was too much weight for the soil. One side of the tower started to sink into the soil. This caused the tower to lean. Instead of stopping the building process, the construction workers kept on building. The lean got worse as they kept building. However, after around 100 years of working on the tower, they stopped to fight a war. This allowed the tower to settle in the ground. If it had not had time to place in a proper area, it would have topped over. Workers came back after the war and added more to the tower. After around 200 years, workers finished the tower. It still leaned.

In the 1800s, an Italian decided he wanted to show off the tower more. In the 1930s, Benito Mussolini thought it was an embarrassment to Italy. He had his workers drill holes into the foundation. Around 1990, the Italian government decided the Leaning Tower of Pisa was not safe for visitors anymore. They closed the tower for construction.

93- Which of the following best suits the topic of the passage?

- 1) The Leaning Tower of Pisa
 2) Story of Workers of Pisa Tower
 3) The Story behind the Name of Pisa Tower
 4) Benito Mussolini

94- According to the passage,

- 1) the cause of the tower's leaning was poor design
 2) the construction workers lost the plans, so the construction on the tower took too long.
 3) the workers were very slow, so the tower was closed by the government around 1990.
 4) the Leaning Tower of Pisa started leaning during construction.

95- The underlined word “topple” in paragraph 2 could best be replaced by

- 1) fall 2) rise 3) get higher 4) build

96- Which statement is mentioned in the passage about the effect of stopping construction on the tower?

- 1) It caused the tower to take longer to build because the construction was too detailed.
2) It allowed the tower to set down in an acceptable field.
3) It made the tower lean even more and was going to be torn down.
4) It caused the construction to cost more money because it was stopped by war.

■ ■ Reading Comprehension II

Galileo Galilei was another one of the greatest minds of the Italian renaissance whose inventions changed how we think of the universe. He was born about 350 years ago and more than any other scientist, he deserves to be considered the father of modern science. He was different from teachers before him and many in his own time. He tested each of his ideas with experiments and did very careful observations of the results. Other famous experts in science had based their opinions on ideas that had been stated for hundreds of years, regardless of whether they have been confirmed or not.

For example, Galileo was certain that light objects and heavy objects fall at the same speed. He thought an experiment would confirm his belief, so he tested his idea by dropping objects of different weights from a tower and confirmed his idea. However, even then some of his enemies rejected him. He was also able to describe the speed of these falling objects in math terms. The use of math to describe scientific ideas although not new was a major step forward in science.

Galileo designed and built a telescope powerful enough to see the mountains and craters of the moon with which he was able to see the first four moons of Jupiter. In his honor, they were later called the Galilean moons. Unlike most scientists of his day, Galileo was among the first to believe that Earth was not the center of the universe and believed that the planets in the solar system orbit around the sun. Galileo’s ideas were advanced for his time; in many ways, too advanced to be appreciated.

97- What is the best title for the passage?

- 1) Galileo: The Inventor
2) The art of observation
3) The Father of Modern Science
4) Galileo and his Telescope: the First Eyes to Look Deeply into Space

98- What does the paragraph before this passage most probably discuss?

- 1) Inventions that changed the world
2) What inventions lead to Italian renaissance
3) Another Italian scientist who came before Galileo
4) Another distinguished character who lived during Italian renaissance

99- Which of the following can be inferred from the passage about Galileo?

- 1) He was not appreciated in his own time.
2) His ideas were greatly influenced by his teachers.
3) His ideas were widely accepted after his experiments confirmed them.
4) He was the first one to use math terms to describe scientific ideas.

100- Which of the following statements is NOT true about the other scientists of Galileo’s time?

- 1) They believed all planets and the sun orbit around Earth.
2) They based their ideas on what earlier scientists had written.
3) They believed objects of different weight fall at the same speed.
4) They named the four moons of Jupiter after Galileo out of respect for him.

آزمون آزمایشی شماره ۲

آزمون اختصاصی

گروه آزمایشی علوم انسانی

مواد امتحانی	تعداد پرسش	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
ریاضی	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵ دقیقه
اقتصاد	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۰ دقیقه
ادبیات اختصاصی	۲۵	۱۳۶	۱۶۰	۲۵ دقیقه
عربی اختصاصی	۲۰	۱۶۱	۱۸۰	۲۰ دقیقه
تاریخ	۱۵	۱۸۱	۱۹۵	۱۱ دقیقه
جغرافیا	۱۵	۱۹۶	۲۱۰	۱۲ دقیقه
علوم اجتماعی	۱۵	۲۱۱	۲۲۵	۱۱ دقیقه
منطق و فلسفه	۲۰	۲۲۶	۲۴۵	۲۰ دقیقه
روان شناسی	۱۵	۲۴۶	۲۶۰	۱۱ دقیقه
تعداد کل پرسشها: ۱۶۰		مدت پاسخ‌گویی: ۱۴۵ دقیقه		

همچنین، شما می‌توانید با اسکن تصویر روبه‌رو به وسیله گوشی هوشمند و یا تبلت خود، پاسخ تشریحی درس‌های عمومی و اختصاصی را مشاهده نمایید.

داوطلب گرامی، جهت استفاده از خدمات طلایی خود مانند کارنامه‌های هوشمند بعد از آزمون، پیش‌آزمون‌های آنلاین، بانک سؤال گزینه‌دو، رفع اشکال هوشمند، جزوه‌های کمک آموزشی، آرشیو آزمون‌های گزینه‌دو و...، با استفاده از شماره داوطلبی (به عنوان نام کاربری) و کد ملی خود (به عنوان رمز عبور) وارد وبسایت گزینه‌دو به آدرس gozine2.ir شوید. در صورتی که اینترنتی ثبت نام کرده‌اید، رمز عبور شما همان رمزی است که خودتان انتخاب نموده‌اید.

۱۰۱- دو برابر سه واحد بیشتر از عددی، با نصف آن عدد برابر است. این عدد کدام است؟

- (۱) ۲- (۲) ۲ (۳) ۳- (۴) ۴

۱۰۲- جواب کوچک تر معادله $\frac{1}{8}x^2 - 6x + 40 = 0$ کدام است؟

- (۱) ۸ (۲) ۲ (۳) ۶ (۴) ۴

۱۰۳- در حل معادله درجه دوم $x^2 - 6x - 16 = 0$ به روش مربع کامل، به معادله $(x+a)^2 = k$ رسیده ایم. مقدار k کدام است؟

- (۱) ۲۰ (۲) ۲۵ (۳) ۳۰ (۴) ۳۶

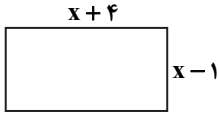
۱۰۴- اگر مجموع عدد مساحت و عدد محیط مستطیل مقابل، ۴۶ باشد، عرض مستطیل کدام است؟

(۱) ۵

(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) ۴

۱۰۵- معادله درجه دومی که ریشه های آن a و $-3a$ باشد، کدام می تواند باشد؟

- (۱) $x^2 + 2ax - 3a^2 = 0$ (۲) $x^2 - 2ax - 3a^2 = 0$ (۳) $x^2 - 3ax - 2a^2 = 0$ (۴) $x^2 + 3ax - 2a^2 = 0$

۱۰۶- کدام یک از معادله های زیر به ازای هر مقدار a ، دارای دو جواب حقیقی متمایز است؟

- (۱) $x^2 + ax + 2 = 0$ (۲) $-x^2 + x + a = 0$ (۳) $x^2 + ax - 3 = 0$ (۴) $x^2 - ax + a = 0$

۱۰۷- جواب (های) معادله $\frac{x}{x-3} + \frac{x+1}{x+6} = \frac{x^2 - 2x - 3}{x^2 + 3x - 18}$ کدام است؟

- (۱) فقط $x = 0$ (۲) فقط $x = 6$ (۳) $x = 6$ و $x = 0$ (۴) $x = -3$ و $x = 6$

۱۰۸- اعداد a و b دو عدد زوج طبیعی متوالی اند ($a > b$). مجموع معکوس عدد a و چهار برابر معکوس عدد b برابر با $\frac{1}{6}$ است. عدد b کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۸ (۳) ۱۰ (۴) ۱۲

۱۰۹- در آزمایش پرتاب ۳ سکه، تعداد اعضای فضای نمونه کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۸

۱۱۰- در پرتاب ۲ تاس، پیشامد آنکه اختلاف اعداد روشده در دو تاس ۳ باشد، چند عضو دارد؟

- (۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۱۱- مجموعه اعداد زوج بین ۱ تا ۱۵، چند زیرمجموعه ۳ عضوی دارد؟

- (۱) ۳۰ (۲) ۳۵ (۳) ۴۲ (۴) ۲۱۰

۱۱۲- مشاور پایه دوازدهم می خواهد از بین ۸ دانش آموز برتر یک کلاس، سه نفر را برای سرگروهی در دروس ریاضی، ادبیات و عربی انتخاب کند (هر

درس یک سرگروه). او به چند طریق می تواند این کار را انجام دهد؟

- (۱) $C(8, 3)$ (۲) $\frac{8!}{4!}$ (۳) $P(8, 3)$ (۴) $P(8, 5)$

۱۱۳- با ارقام ۰، ۱، ۲، ۳ و ۴، چند عدد سه رقمی می توان نوشت به طوری که رقم یکان و دهگان آن یکسان و با رقم صدگان متفاوت باشند؟

- (۱) ۱۵ (۲) ۱۶ (۳) ۱۸ (۴) ۲۰

۱۱۴- در چند جایگشت از حروف کلمه "football" حروف مشابه کنار هم هستند؟

- (۱) ۲۸۸۰ (۲) ۱۴۴۰ (۳) ۷۲۰ (۴) ۳۶۰

۱۱۵- از بین ۵ دانش آموز دهم و ۴ دانش آموز یازدهم، می خواهیم یک گروه ۳ نفری انتخاب کنیم به طوری که از هر دو پایه در گروه حداقل یک نفر

باشد. این کار به چند طریق امکان پذیر است؟

- (۱) ۵۰ (۲) ۶۰ (۳) ۷۰ (۴) ۸۰

۱۱۶- به چند طریق می توانیم ۸ نفر را در ۴ گروه ۲ نفره تقسیم کنیم؟

- (۱) ۲۲۲۰ (۲) ۲۳۲۰ (۳) ۲۴۲۰ (۴) ۲۵۲۰

۱۱۷- از بین ۹ نفر شامل علی، امیر و رضا به چند طریق می توانیم یک تیم ۴ نفره انتخاب کنیم، به طوری که علی و امیر در آن باشند، ولی رضا در

آن نباشد؟

- (۱) ۱۵ (۲) ۲۰ (۳) ۲۱ (۴) ۳۰

۱۱۸- در کیسه‌ای ۳ مهره آبی، ۴ مهره قرمز و ۶ مهره سبز وجود دارد. به چند طریق می‌توانیم ۳ مهره از این کیسه خارج کنیم به طوری که دقیقاً ۲ مهره آن هم‌رنگ باشند؟

(۱) ۱۶۹ (۲) ۱۷۹ (۳) ۱۸۹ (۴) ۱۹۹

۱۱۹- از هر ۴ مدرسه A، B، C و D، ۵ نفر به یک گروه‌هایی دعوت شده‌اند. در آخر قرار است، یک گروه ۲ نفره که از دو مدرسه متفاوت هستند، به‌عنوان هیئت مرکزی انتخاب شوند. این کار به چند طریق امکان‌پذیر است؟

(۱) ۱۹۰ (۲) ۱۸۰ (۳) ۱۶۰ (۴) ۱۵۰

۱۲۰- تعداد زیرمجموعه‌های ۲ عضوی از یک مجموعه، برابر ۵۵ است. تعداد زیرمجموعه‌های ۳ عضوی این مجموعه کدام است؟

(۱) ۱۲۰ (۲) ۱۶۵ (۳) ۱۸۵ (۴) ۲۲۰

۱۰ اقتصاد

زمان پیشنهادی

اقتصاد: بخش ۱ از ابتدای فصل ۱ تا انتهای فصل ۳

۱۲۱- کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر است؟

(الف) عامل نابودی و انحطاط انسان در مسیر رفح نیازها چه می‌باشد؟

(ب) عبارت نادرست در رابطه با منابع و امکانات کدام است؟

(ج) شخصی با سوءاستفاده از شرایط خاص دوران کرونا تمام سرمایه خود را به خرید مواد ضدعفونی‌کننده و ماسک اختصاص داده و با فروش این دو محصول به قیمت بسیار بالا به‌دنبال کسب سود زیاد در کوتاه‌مدت است. در این رابطه، کدام عبارت درست است؟

(۱) الف) شکل‌گیری نیازهای جدید بعد از رفح هر نیاز

(ب) قابلیت مصارف متعدد منابع و امکانات، خود عامل محدودیت آن‌ها می‌شود.

(ج) این شخص با عقلانیت نامحدود خود هرگز در شناسایی منافع و هزینه‌ها دچار اشتباه نشده است، ولی در انتخاب روش «هزینه-فایده» ممکن است اشتباه کرده باشد.

(۲) الف) توقف در یک مرتبه از نیازها

(ب) منابع و امکانات موجود در جهان ذاتاً محدود هستند.

(ج) این شخص با عقلانیت محدود خود ممکن است در شناسایی منافع و هزینه‌ها دچار اشتباه شده باشد، ولی در انتخاب روش «هزینه-فایده» قطعاً اشتباه نکرده است.

(۳) الف) کمال‌جویی و طی کردن مراتب نیازهای مختلف

(ب) قابلیت مصارف متعدد و روش‌های مختلف بهره‌برداری از منابع موجب رفح مشکل کمیابی می‌شود.

(ج) انسان بر اساس فطرت خود در هر انتخاب به‌دنبال بیشترین منافع و کمترین هزینه‌هاست. بنابراین در تشخیص و شناسایی منافع و هزینه‌ها هرگز دچار اشتباه نخواهد شد.

(۴) الف) خلق نیازهای کاذب مادی

(ب) منابع و امکانات در دسترس بشر به دلایل مختلفی محدود هستند.

(ج) انسان بر اساس موضوع اصلی علم اقتصاد یعنی «انتخاب» باید به‌دنبال کوتاه‌ترین راه و زمان برای کسب درآمد باشد تا با رعایت انگیزه‌های شخصی، قادر به تداوم و توسعه تولید در جامعه باشد.

۱۲۲- کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر است؟

(الف) با توجه به لیست مرتب‌شده انتخاب‌های یک فعال اقتصادی بر اساس عقل منطقی، عبارت درست در رابطه با نحوه عملکرد او را انتخاب کنید.

(I) تولید محصولات لبنی با سود سالیانه ۱۲۵ میلیون تومان

(II) راه‌اندازی فروشگاه مواد پروتئینی با سود سالیانه ۱۱۰ میلیون تومان

(III) واسطه‌گری در خرید و فروش خودرو و کسب سود سالیانه ۱۵۲ میلیون تومان

(ب) اینکه هیچ فردی در صورت گرسنه بودن با منبع مالی محدود خود اقدام به خرید کتاب داستان نمی‌کند، به کدام گزینه اشاره مستقیم دارد؟

(۱) الف) هزینه فرصت انتخاب این فرد برابر است با ۱۵ میلیون تومان تفاضل انتخاب اول و انتخاب دوم او.

(ب) انتخاب‌های فرد ریشه در علم اقتصاد و مبانی آن دارد.

(۲) الف) هزینه فرصت انتخاب این فرد برابر است با ۲۶۲ میلیون تومان مجموع انتخاب‌های بعدی او.

(ب) انتخاب‌های فرد عمدتاً ریشه در منابع و امکانات محدود و در دسترس بشر دارد.

(۳) الف) هزینه فرصت انتخاب این فرد برابر است با ۱۷ میلیون تومان تفاضل انتخاب فرد از مجموع دو انتخاب بعدی او.

(ب) انتخاب‌های فرد ریشه در نیازهای محدود او دارند.

(۴) الف) هزینه فرصت انتخاب این فرد ۱۱۰ میلیون تومان سود است.

(ب) انتخاب‌های فرد ریشه در نیازهای نامحدود او دارند.

۱۲۲- کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر است؟

الف) عبارت نادرست در رابطه با اهمیت علم اقتصاد و همچنین آموزه‌های اسلام کدام است؟

ب) به ترتیب نوع کالاهای زیر را تعیین کنید:

«شیشه مذاب در کارگاه بلورسازی - زنده چوب در کارگاه نجاری - چرخ خیاطی صنعتی در تولیدی - آرد سفید در مصارف خانگی»

ج) راه‌اندازی یک پوشش جهانی برای جمع‌آوری مبالغ توسط افراد مختلف کشورها و تأمین دارو برای بیماران سرطانی در سراسر کره زمین به

نقش کدام‌یک از گروه‌های فعال در عرصه اقتصاد کشور اشاره می‌کند؟

۱) الف) امروزه علم اقتصاد بالاترین جایگاه بین همه علوم و معارف انسانی را به خود اختصاص داده است.

ب) واسطه‌ای - سرمایه‌ای - سرمایه‌ای - بی‌دوام

ج) بازیگران خرد عرصه اقتصاد

۲) الف) امروزه علم اقتصاد از بازار کار خوبی برخوردار است و انتخاب بسیاری از دانش‌آموزان نخبه است.

ب) واسطه‌ای - واسطه‌ای - واسطه‌ای - بادوام - واسطه‌ای

ج) بازیگران کلان عرصه بین‌الملل

۳) الف) اسلام به‌عنوان کامل‌ترین دین، دنیا و آخرت انسان را با هم مورد توجه قرار می‌دهد.

ب) سرمایه‌ای - سرمایه‌ای - نهایی - واسطه‌ای

ج) بازیگران عرصه بین‌الملل و بازیگران منطقه‌ای

۴) الف) اسلام به تمام فعالیت‌های انسان رنگ عبادت می‌زند و تلاش برای رفع فقر را در حد جهاد در راه خدا شایسته تقدیر می‌داند.

ب) سرمایه‌ای - واسطه‌ای - بادوام - بی‌دوام

ج) بازیگران کلان عرصه اقتصاد

۱۲۴- تولیدکننده‌ای از فروش محصولات تولیدی خود ۲۰۰ میلیون تومان عایدی (درآمد) کسب کرده است. در صورتی که ارزش هر واحد کالا را ۴۰

هزار تومان در نظر بگیریم و هزینه‌های مستقیم هر واحد کالا را ۴۵۰۰ تومان و هزینه‌های غیرمستقیم هر واحد کالا را ۲۵۰۰ تومان منظور کنیم و

همچنین مجموع هزینه فرصت این فرایند برابر ۱۲,۵۰۰,۰۰۰ تومان باشد، در این صورت به ترتیب:

الف) سود مندرج در اظهارنامه مالیاتی چقدر است؟

ب) سودی که در اظهارنامه مالیاتی وارد نمی‌شود، چقدر است؟

ج) هزینه فرصت برای تولید هر واحد کالا چقدر تعیین می‌شود؟

د) سود اقتصادی تولیدکننده چقدر است؟

۱) الف) ۱۷۷/۵ میلیون تومان	ب) ۱۶۵ میلیون تومان	ج) ۳۵۰۰ تومان	د) ۱۶۵ میلیون تومان
۲) الف) ۱۶۵ میلیون تومان	ب) ۱۷۷/۵ میلیون تومان	ج) ۲۵۰۰ تومان	د) ۱۶۵ میلیون تومان
۳) الف) ۱۷۷/۵ میلیون تومان	ب) ۱۶۵ میلیون تومان	ج) ۳۵۰۰ تومان	د) ۱۷۷/۵ میلیون تومان
۴) الف) ۱۶۵ میلیون تومان	ب) ۱۷۷/۵ میلیون تومان	ج) ۲۵۰۰ تومان	د) ۱۷۷/۵ میلیون تومان

۱۲۵- کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر است؟

الف) کدام عبارت بیانگر مفهوم «ارزش‌افزوده» است؟

ب) زمانی که در جنوب کشور برای گرم کردن آب از انرژی خورشید استفاده می‌شود در واقع

ج) در هر فعالیت تولیدی یک کارفرما به‌عنوان و در گروه قرار می‌گیرد و نقش

۱) الف) در احیاء و کار بر روی منابع و امکانات، ارزش منابع نسبت به قبل افزایش می‌یابد.

ب) عامل زمین را به کار گرفته‌ایم.

ج) صاحب کار - محصول - عوامل انسانی - مهم‌ترین عامل تولید را دارا است.

۲) الف) در حیات، ارزش محصول آماده طبیعت بدون هیچ‌گونه کار و تلاشی افزایش یافته است.

ب) عامل زمین را به کار گرفته‌ایم.

ج) صاحب سود - زیان - سرمایه انسانی - غیرمستقیم خود را با تبدیل به سایر عوامل ایفا می‌کند.

۳) الف) در احیاء و کار بر روی منابع و امکانات، ارزش منابع نسبت به قبل افزایش می‌یابد.

ب) دست به نوآوری زده‌ایم.

ج) صاحب سرمایه مالی - فیزیکی - نیروی کار - تغییردهنده عوامل تولید را به عهده دارد.

۴) الف) در حیات، ارزش محصول آماده طبیعت بدون هیچ‌گونه کار و تلاشی افزایش یافته است.

ب) دست به نوآوری زده‌ایم.

ج) صاحب بنگاه - عوامل تولید - سرمایه‌ها - صاحب سرمایه را می‌پذیرد.

۱۲۶- در میان عبارات زیر، کدام موارد در رابطه با عوامل تولید و هزینه‌های تولید کاملاً درست است؟

- (الف) آنچه به‌عنوان حاصل کار گذشته انسان در فرایند تولید به کار گرفته می‌شود با نام کالای بادوام معرفی می‌شود.
 (ب) سرمایه، صرف خرید یا اجاره عوامل تولید می‌شود و به‌عنوان مهم‌ترین عامل تولید با نقش بی‌بدیل خود به سایر عوامل تبدیل می‌شود.
 (ج) در اقتصاد اسلامی اجاره دادن سرمایه مالی، موجب مشارکت صاحب سرمایه در سود حاصل از فعالیت می‌شود.
 (د) از آنجایی که هزینه فرصت مورد توجه عموم مردم نبوده و قابل مشاهده و محاسبه نیست، در هیچ‌یک از هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم قرار نمی‌گیرد.

- (ه) نیروی انسانی در برابر کاری که در فرایند تولید انجام می‌دهد، توقع دریافت حقوق و دستمزد دارد.
 (و) در صورتی که هزینه‌های مستقیم تولید را از درآمد کم کنیم به سود حسابداری خواهیم رسید. در حالی که برای به‌دست آوردن سود منظور شده در اظهارنامه مالیاتی باید هزینه‌های غیرمستقیم تولید را از درآمد کم کنیم.

(۱) الف، ب، ه (۲) ج، د (۳) ب، ج، د، و (۴) ه

۱۲۷- در یک سازمان تولید مشارکتی قرار است سهم یا نقش هریک از اعضا و صاحبان عوامل تولید در محصول و یا سود آن مشخص شود. کدام گزینه در این رابطه درست است؟

- (۱) عواید تولید به‌شکل دستمزد، اجاره و بهای خدمات تولید بین همه عوامل تقسیم می‌شود، ولی تنها پذیرنده هزینه‌ها و خطرات صاحبان کسب‌وکار هستند.
 (۲) عواید تولید صرفاً به صاحب کسب‌وکار مربوط می‌شود و سایر افراد فقط سهم خود را از درآمد تولید برداشت می‌کنند و در هزینه‌های غیرمستقیم شرکت نمی‌کنند.
 (۳) عواید تولید به‌طور مساوی و یا با نسبتی توافقی بین همه عوامل تولید تقسیم خواهد شد، همچنین هزینه‌ها و ریسک‌ها نیز با نسبت معین بین اعضا تقسیم می‌شود.
 (۴) عواید تولید به‌طور مستقیم بین همه صاحبان عوامل تولید تقسیم می‌شود، اما هزینه‌ها و ریسک‌ها متناسب با ضریب نوآوری یا کارآفرینی عوامل بین آن‌ها تقسیم می‌شود.

۱۲۸- تولیدکننده‌ای در لیست انتخاب‌های خود یا می‌تواند ملک تجاری خود را اجاره دهد و یا شخصاً در آن به تولید بپردازد، در صورتی که انتخاب او راه‌اندازی فعالیت تولیدی باشد
 (۱) برای محاسبه سود ویژه باید درآمد حاصل از اجاره کارگاه از درآمد تولیدی خود را کم کند.
 (۲) برای محاسبه سود ویژه باید درآمد حاصل از اجاره کارگاه را با سود حسابداری فعالیت تولیدی جمع کند.
 (۳) برای محاسبه سود حسابداری باید درآمد حاصل از اجاره کارگاه را ابتدا با هزینه‌های مستقیم تولید جمع کرده و سپس پاسخ را از درآمد فعالیت تولیدی خود کم کند.
 (۴) برای محاسبه درآمد حاصل از اجاره کارگاه باید سود مندرج در اظهارنامه مالیاتی را از سود دیگری که در اظهارنامه وارد نمی‌شود کم کند.

۱۲۹- کدام عبارت‌ها مستقیماً به ویژگی بازار رقابتی اشاره می‌کند؟

- (الف) وضعیت این بازار با افزایش تعداد تولیدکنندگان به نفع مصرف‌کنندگان تغییر می‌یابد.
 (ب) در این بازار تولیدکنندگان در رقابت با هم قیمت‌ها را کاهش می‌دهند، پس تعیین‌کننده قیمت به‌تنهایی تولیدکننده محسوب می‌شود.
 (ج) معمولاً برای خرید عمده محصولات با قیمت پایین دولت، بازار رقابتی را تشکیل می‌دهد و فروشندگان را به این بازار دعوت می‌کند.
 (د) در بازار رقابتی به‌دلیل بالا بودن تعداد تولیدکنندگان یک کالا، تنوع محصول زیاد است و مصرف‌کنندگان قادرند تمام نیازهای خود را در این بازار با کالاهای مختلف رفع کنند.
 (ه) در بازار رقابتی اگر مصرف‌کنندگان دست از رقابت با هم بردارند می‌توانند در مقابل تولیدکننده که به‌تنهایی قیمت‌گذار است مقابله کرده و قیمت‌ها را تعدیل کنند.

(و) محصولات عادی مثل مواد غذایی، پوشاک و لوازم خانگی که نیاز به سرمایه اولیه زیادی ندارد در بازارهای رقابتی عرضه می‌شوند.

(۱) الف، ب، ه (۲) د، و (۳) الف، و (۴) ب، ج، ه

۱۳۰- افزایش قیمت روغن خوراکی به‌ترتیب چه تغییری در منحنی عرضه و تقاضای این کالا ایجاد می‌کند؟

- (۱) مکان هندسی نقطه عرضه روی منحنی به سمت راست خود جابه‌جا می‌شود- مکان هندسی نقطه تقاضا روی منحنی، به سمت چپ خود جابه‌جا می‌شود.
 (۲) مکان هندسی منحنی عرضه به سمت راست خود جابه‌جا می‌شود- مکان هندسی منحنی تقاضا به سمت چپ خود جابه‌جا می‌شود.
 (۳) منحنی عرضه را نزولی و منحنی تقاضا را صعودی می‌کند.
 (۴) تغییرات قیمت روغن خوراکی به‌عنوان یک کالا موجب افزایش شیب منحنی عرضه و کاهش شیب منحنی تقاضا می‌شود.

۱۳۱- کدام گزینه مفهوم اقتصادی «غذاساز برقی» را به‌درستی بیان می‌کند؟

- (۱) حساسیت قیمتی تقاضا زیاد و شیب منحنی آن زیاد است، پس کالا ضروری است.
 (۲) حساسیت قیمتی تقاضا زیاد و شیب منحنی آن کم است، پس کالا تجملی محسوب می‌شود.
 (۳) حساسیت قیمتی تقاضا کم و کشش قیمتی زیاد است، پس شیب مایل به عمود و کالا تجملی است.
 (۴) حساسیت قیمتی تقاضا کم و کشش قیمتی زیاد است، پس شیب مایل به افق و کالا ضروری است.

۱۳۲- افزایش نرخ بیکاری و کاهش رفاه عمومی، چه تأثیری در رفتار اقتصادی تولیدکنندگان در تولید با قیمت ثابت دارد؟

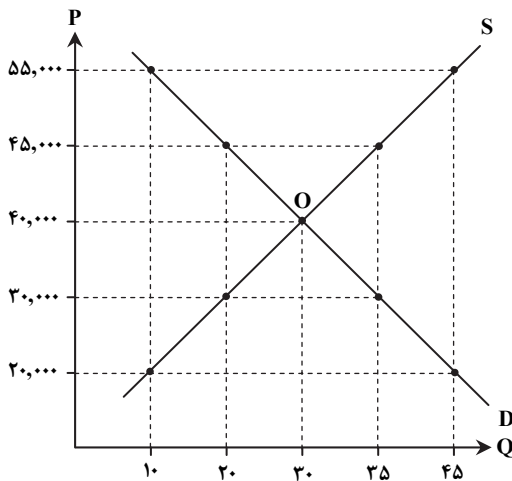
- (۱) با بررسی وضعیت رکود بازار میزان تولید خود را کاهش داده و منحنی عرضه آن‌ها به سمت چپ جابه‌جا می‌شود.
- (۲) با بررسی وضعیت رکود بازار میزان تولید خود را کاهش داده و نقطه عرضه روی منحنی به سمت راست خود جابه‌جا می‌شود.
- (۳) کاهش درآمد خانوارها موجب کاهش خرید شده و نقطه تقاضا روی منحنی به سمت چپ خود جابه‌جا می‌شود.
- (۴) کاهش درآمد خانوارها موجب کاهش خرید شده و منحنی تقاضا به سمت راست خود جابه‌جا می‌شود.

۱۳۳- با توجه به منحنی تعادلی روبه‌رو به ترتیب:

(الف) مازاد یا کمبود عرضه در قیمت ۲۰۰۰۰ تومان چقدر است؟

(ب) مازاد یا کمبود تقاضا در قیمت ۴۵۰۰۰ تومان چقدر است؟

(ج) بیشترین میزان درآمد تولیدکننده در کدام سطح قیمت و چقدر است؟

(۱) الف) ۴۵ واحد مازاد عرضه

(ب) ۳۵ واحد کمبود تقاضا

(ج) قیمت ۴۰ هزار تومان و درآمد برابر ۱,۲۰۰,۰۰۰ تومان

(۲) الف) ۳۵ واحد کمبود عرضه

(ب) ۱۵ واحد مازاد تقاضا

(ج) قیمت ۵۵۰۰۰ تومان و درآمد برابر ۲,۴۷۵,۰۰۰ تومان

(۳) الف) ۴۵ واحد مازاد عرضه

(ب) ۳۵ واحد مازاد تقاضا

(ج) قیمت ۵۵۰۰۰ تومان و درآمد ۲,۴۷۵,۰۰۰ تومان

(۴) الف) ۳۵ واحد کمبود عرضه

(ب) ۱۵ واحد کمبود تقاضا

(ج) قیمت ۴۰ هزار تومان و درآمد ۱,۲۰۰,۰۰۰ تومان

۱۳۴- اگر شهرداری برای خرید عمده نهال برای روز درختکاری، نیاز به هزاران اصله درخت داشته باشد، برای خرید به صرفه، نیاز به تشکیل چه

بازاری می‌باشد؟

(۱) بازار مزایده که به منظور خرید عمده محصولات با قیمت مناسب‌تر تشکیل می‌شود.

(۲) بازار رقابتی که به دلیل رقابت فروشندگان مرتباً قیمت محصول کاهش می‌یابد.

(۳) بازار مناقصه که به منظور خرید، با قیمت کمتر تشکیل می‌شود.

(۴) بازار انحصاری خرید که به‌طور طبیعی شکل گرفته و فروشنده ناگزیر است محصول را به قیمت درخواستی خریدار بفروشد.

۱۳۵- بر اساس جدول روبه‌رو:

عرضه	۸	۱۳	۱۶	۲۲	۳۰
قیمت	۱۲۰۰۰	۱۶۰۰۰	۲۵۰۰۰	۲۸۰۰۰	۳۴۰۰۰
تقاضا	۲۲	۱۹	۱۶	۱۴	۵

(الف) درآمد تولیدکننده در قیمت ۳۴۰۰۰ تومان چقدر است؟

(ب) هزینه خانوار در قیمت ۱۲۰۰۰ تومان چقدر است؟

(ج) کاهش قیمت‌ها تا رسیدن به وضعیت تعادل موجب فاصله بین عرضه و تقاضا می‌شود.

(د) افزایش قیمت‌ها تا رسیدن به وضعیت تعادل موجب فاصله بین عرضه و تقاضا می‌شود.

(الف) ۱۰۲,۰۰۰	(ب) ۲۶۴,۰۰۰	(ج) کاهش	(د) افزایش
(الف) ۱۷۰,۰۰۰	(ب) ۲۴۶,۰۰۰	(ج) افزایش	(د) کاهش
(الف) ۱۷۰,۰۰۰	(ب) ۹۶,۰۰۰	(ج) کاهش	(د) کاهش
(الف) ۱۰۲,۰۰۰	(ب) ۹۶,۰۰۰	(ج) افزایش	(د) افزایش

۱۳۶- با توجه به نظریه ارسطو درباره تقسیم‌بندی سبک، چند مورد درست است؟

(ب) بر اساس موضوع: سبک تعلیمی - سبک فکاهی

(د) بر اساس محیط جغرافیایی: آذربایجانی - خراسانی

(الف) بر اساس هدف: عالمانه - عامیانه

(ج) بر اساس مخاطب: علمی - فلسفی

(ه) بر اساس زمان و دوره: غزنوی - مشروطه

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۱۳۷- با توجه به قلمرو سه‌گانه «شعر» در دوره خراسانی، کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) در توصیف پدیده‌ها بیشتر از تشبیه حسی بهره گرفته می‌شود. (قلمرو ادبی)
- ۲) بیشتر روح حماسه بر ادبیات این دوره حاکم است. (قلمرو فکری)
- ۳) اشعار پندآموز و اندرزگونه این دوره ساده است و بیشتر جنبه عملی و دستوری دارد. (قلمرو فکری)
- ۴) استفاده از دو نشانه برای یک متمم در شعر رواج دارد. (قلمرو ادبی)

۱۳۸- در کدام گزینه یکی از ویژگی‌های فکری شعر سبک خراسانی وجود دارد؟

- ۱) صاف کن آینه و رو به خرابیات گذار
- ۲) کفر و دین را پرده‌دار جلوه معشوق دان
- ۳) چون سبک‌روحان لباس از اطلس افلاک کن
- ۴) چو کوبی پای و چون گیری پیاله

۱۳۹- از میان ویژگی‌های زیر، چند مورد مربوط به نثر دوره سامانی است؟

- الف) حذف فعل به قرینه
ب) جملات معمولاً طولانی هستند. (اطناب)
ج) تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث
د) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی

- ه) افزایش کاربرد نشانه‌های جمع عربی بر فارسی

- ۱) یک
۲) دو
۳) سه
۴) چهار

۱۴۰- در کدام گزینه، ویژگی زبانی سبک خراسانی مشهود است؟

- ۱) تو عیب کسان هیچ‌گونه مجوی
- ۲) معیوب همه عیب کسان می‌نگرد
- ۳) عیب درویش و توانگر به کم و بیش بد است
- ۴) خرجه پوشی من از غایت دین‌داری نیست

۱۴۱- یکی از ویژگی‌های ادبی سبک خراسانی، استفاده از تشبیه حسی است. این شاخصه در کدام گزینه بارز است؟

- ۱) مگذر از کشتی به کشتی بگذر از دریای غم
- ۲) گفستی که گنج عشق نهان دار و عیش کن
- ۳) بر حواشی گل روی تو نقاشان چین
- ۴) شراب وصلت اندر ده که جام هجر نوشیدم

۱۴۲- صاحب کدام اثر احیاکننده نثر فارسی در دوره بیداری است؟

- ۱) سبک‌شناسی
۲) منشآت
۳) ایده‌آل
۴) امثال و حکم

۱۴۳- کدام گزینه از دگرگونی‌های نثر فارسی در سال‌های انقلاب مشروطه نیست؟

- ۱) رواج و گسترش روزنامه‌نگاری
- ۲) بازگردانی آثار گذشته به زبان ساده
- ۳) روی آوردن به ترجمه و ادبیات داستانی
- ۴) تغییر مخاطب نوشته‌ها

۱۴۴- اطلاعات ادبی کدام گزینه درست است؟

- ۱) توجه مردم به واقعیت‌ها و امکانات فنی دنیای جدید یکی از عوامل ایجاد نهضت بازگشت ادبی بود.
- ۲) نشاط اصفهانی و مجمر اصفهانی از شاعران غزل‌سرای دوره بیداری بودند.
- ۳) یکی از عوامل بیداری جامعه، تضعیف جامعه بر اثر شکست ایران از روسیه است.
- ۴) ملک‌الشعرا بهار، نسیم شمال و میرزا آقاخان کرمانی به نقد شرایط دوره بیداری می‌پرداختند.

۱۴۵- کدام گزینه درباره مدیر مجله «دانشکده» درست است؟

- ۱) علاوه بر تحقیق و تدریس در دانشگاه، در حوزه سیاست نیز فعالیت داشت.
- ۲) او در رواج نثر ساده و عامیانه نقش به‌سزایی داشت.
- ۳) نماینده مردم یزد در مجلس شد، ولی از آزادی‌خواهی دست بردناشت.
- ۴) علاوه بر خدمات بزرگ سیاسی، در ادبیات نیز بسیار مؤثر بود.

۱۴۶- به ترتیب واژگان کدام گزینه با واژه‌های زیر هم‌وزن است؟

«بالانشین - چشمک‌زن - بهره‌گیری - دلایل»

- ۱) بی‌آبرو - پردازش - کارپرداز - نمایان
- ۲) کوچک‌ترین - محرومین - آفتابی - ابوالفضل
- ۳) سلجوقیان - شرمنده - کارمندی - دل‌انگیز
- ۴) آوردنی - کوچک‌تر - دلنشین‌ها - حمایت

۱۴۷- تقطیع هجایی کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) روشنی را به اوج شرف بر: (UU-U---UU)
- ۲) در زیر لگد بکوب چون مردان: (---U-U-UU---)
- ۳) بگشای کمر پیاله بستان: (---U-U-UU---)
- ۴) به وقتی که دولت بپیوست با من: (---U---U---U---U)

۱۴۸- تعداد هجاهای کشیده کدام گزینه دوتا است؟

- (۱) بوی پیراهن ز بی‌تابی گریبان می‌درد
- (۲) خجل شد در امیدش سینه چاک و ندانستم
- (۳) قیامت پیش از این می‌ریخت در دل طرح آشوبی
- (۴) خلیدی خارخار هجر کی در دیده بلبل

تا چو گل چاک گریبان باز کرد آغوش تو
که حسرت هاله آغوش باشد مهوش ما را
کنون چون سایه در خاک است این بالبلندان را
به گل پیوند اگر می‌کرد خاشاک وجودش را

۱۴۹- چند مصوت بلند قبل از حروف «ن» مشخص شده باید کوتاه به حساب بیایند؟ (چند «ن» در تقطیع حذف می‌شود؟)

مگر آن دایه کاین صنم پرورد
باغبان گر ببیند این رفتار
شاید این روی اگر سبیل کند

شهد بوده ست شیر پستانش
سرو بیرون کند ز بستانش
ببر تماشاکنان حیثی رانش

- (۱) چهار (۲) پنج (۳) شش (۴) هفت

۱۵۰- وزن کدام گزینه را می‌توان به دو صورت همسان و ناهمسان تقسیم‌بندی کرد؟

- (۱) خواهی که بیاسایی مانند سنایی تو
- (۲) تا کی کمر و کلاه و موزه
- (۳) چون ابر بهار آنچه از این بحر گرفتیم
- (۴) ای وصل تو دستگیر مهجوران

هرگز ز می عشقش هشیار نباید شد
تا کی سفر و نشاط و صحرا
در جیب صدف پاک فشانیم و گذشتیم
هجر تو فزود عبرت دوران

۱۵۱- وزن کدام گزینه «ناهمسان» است؟

- (۱) گل خوشبوی نیکو را ندانم
- (۲) گرچه رخت در حجاب می‌رود از چشم ما
- (۳) ای گل به نازکی بنشین بر سربر حسن
- (۴) نسیمی از سر زلف تو می‌خرم به دو عالم

چرا فرجام کارش آتش آمد
پرده ما می‌درد حسن رخت بی‌حجاب
کز حسن طلعت تو جهان رنگ و بو گرفت
وگرچه خود همه عالم نسیم زلف تو دارد

۱۵۲- با توجه به وزن مصراع دوم بیت زیر، رکن حذف شده مصراع اول کدام است؟

این عشق بدانجا که روی داد
بر عقل زیر کمان بزند راه اختیار

- (۱) فاعلات (۲) مفعول (۳) فاعلاتن (۴) مفاعیل

۱۵۳- نظم پایه‌های آوایی کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) کشور تحقیق را امیر نخیزد
- (۲) همچو خواجه هرکه جان در پای جانان می‌فشاند
- (۳) ادریس کاو معلّم علم الهی است
- (۴) تا از دم جان‌پرور او زنده شود خاک

خطبه توحید را خطیب نباشد
روح پاکش را ز جنت حور رضوان می‌فرستد
لب بسته پیش منطق گویای مصطفی
در کالبد خاک دمی روح مسیحا

۱۵۴- وزن کدام ابیات ناهمسان سه پایه‌ای است؟

- (الف) می‌کند مرغ جان ما پرواز
- (ب) به خاک پای شما آن زمان که خاک شوم
- (ج) به چنین وقت و چنین فصل عزیز
- (د) از کرده خویش تن پشیمانم

دم‌بده دم سوی آشیان شما
هنوز برنکنم دل ز خاک پای شما
کاهلی کردن و سستی نه رواست
جز توبه ره دگر نمی‌دانم

- (۱) الف-ب (۲) ب-ج (۳) ج-د (۴) الف-د

۱۵۵- در بیت زیر کدام پایه‌های آوایی تماماً وجود دارد؟

آن وقت بیا که من ز مستوری
(۱) مفاعیلن- مفاعیل- مستفعل (۲) فاعلات- مستفعل- فاعولن

در شهر ز خویش زاهدی کردم

- (۳) مستفعل- مفعول- مفاعیلن (۴) مفاعیلن- مفعول- مستفعلن

۱۵۶- کدام بیت با بیت زیر هم‌وزن است؟

کسی که سجده‌گهش خاک آستانه توست

فرو نیاورد او، سر به مسجد و محراب

- (۱) خیز و بیا چشم روزگار برآور
- (۲) ماییم به کوی یار دلجوی
- (۳) ز شراب لعل نوشین من رند بی‌نوا را
- (۴) حسد برم که چرا دیگری خورد غم تو

کز تو مرا چشم روزگار برآور
دیوانه زلف آن پیری روی
مددی که چشم مستت به خمار کشت ما را
مرا به دولت عشق تو گرچه غم کم نیست

۱۵۷- در کدام گزینه آرایه «ترصیح» وجود دارد؟

- ۱) ای آنکه جهان را همه فخر از حسب توست
- ۲) بدم گفتمی و خرسندم، عفاک الله نکو گفتمی
- ۳) که گر تنم را زین پس کنی به مهر عذاب
- ۴) از نهیبش ماه با رخسار زرد

۱۵۸- کدام ابیات دارای «موازنه» هستند؟

- الف) کی بینمت که پردگی و نازنین شدی
 - ب) به زیب قدی کش بنده گشت سرو سهی
 - ج) برآورده می جان شیرین ز تن
 - د) از زخم دو کف همچو دلش کردم سینه
- ۱) الف- ب ۲) ب- ج

۱۵۹- آرایه مقابل کدام گزینه درست است؟

- ۱) طینتتش زینت جهان آمد
- ۲) قدر او بام آسمان برین
- ۳) پدر ملک بخش عالم اوست
- ۴) غرض عالم آدم از اول

۱۶۰- معنی چند واژه درست است؟

- «دون (پست) - بدایت (آغاز) - پرنیان (نوعی پارچه ابریشم) - خنگ (اسب سفید) - هامون (دریا) - مجمره (روسری) - شرطه (باد موافق)»
- ۱) سه ۲) پنج ۳) چهار ۴) شش

عربی اختصاصی

۲۰'

زمان پیشنهادی

عربی، زبان قران: ۳ درس ۱ ■ عربی، زبان قران: ۱ از درس ۱ تا انتهای درس ۴

■ عَيْنُ الْأَصْحِ وَالْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ أَوْ التَّعْرِيبِ (۱۶۹-۱۶۱):

۱۶۱- «التَّعَايُشُ السَّلْمِيُّ أَحَدُ رُمُوزِ نَجَاحِ النَّاسِ فِي الدُّنْيَا فَلْتَتَعَايَشْ سَلْمِيًّا»:

- ۱) همزیستی مسالمت آمیز یکی از رمزهای موفقیت مردم در دنیاست، پس باید مسالمت آمیز همزیستی نماییم!
- ۲) زندگی مسالمت آمیز از جمله رمزهای پیروزی مردم در دنیاست، پس باید مسالمت آمیز زندگی کنند!
- ۳) همزیستن مسالمت آمیز یکی از رمزهای موفقیت مردم در این دنیاست، پس باید با سلامت همزیستی کنیم!
- ۴) همزیستی مسالمت آمیز یک رمز موفقیت برای مردم در دنیاست، لذا باید مسالمت آمیز زندگی کنند!

۱۶۲- «كَانَتْ جَذْوَةُ الشَّمْسِ الْمُسْتَعْرَةَ فِي هَذِهِ الْحَدَائِقِ تُسَاعِدُ الْأَشْجَارَ فِي مُؤْوَاها وَخُرُوجِ الْأَثْمَارِ مِنْهَا»:

- ۱) پاره‌های آتش فروزان خورشید در این باغ‌ها به درختان و رشدشان و خارج شدن میوه‌ها کمک می‌کند!
- ۲) پاره آتش فروزان خورشید در این باغ‌ها به درختان در رشدشان و بیرون آمدن میوه‌ها از آن‌ها یاری می‌رساند!
- ۳) پاره آتش فروزان خورشید در این باغ به درخت‌ها و رشدشان و بیرون آوردن میوه‌ها از آن‌ها کمک می‌کند!
- ۴) پاره‌های آتش خورشید فروزان در این باغ‌ها به درختان در رشدشان و بیرون آمدن میوه‌ها از آن‌ها کمک می‌نماید!

۱۶۳- «إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعَجَةً وَ لِي نَعَجَةٌ وَاحِدَةٌ!»:

- ۱) همانا این برادر من شصت و شش میوه دارد، در حالی که من یک میوه دارم!
- ۲) به درستی که این برادر من است که نودونه میوه دارد، در حالی که من یک میوه دارم!
- ۳) قطعاً این برادرم دارای یک میوه است، در حالی که من شصت و شش میوه دارم!
- ۴) همانا این برادر من است که دارای نودونه میوه است، در حالی که من یک میوه دارم!

۱۶۴- «إِنَّ الْجَاهِلَ يَفْخَرُ بِنَسَبِهِ بَيْنَمَا لَا يَعْلَمُ إِنَّهَا النَّاسُ لِأُمَّمٍ وَ لِأَبٍ!»:

- ۱) همانا جاهل به خودش و نسبش افتخار می‌کند، حال آنکه نمی‌داند قطعاً مردم از یک پدر و مادر هستند!
- ۲) نادان به قومش فخر می‌فروشد، در حالی که نمی‌داند که مردم از یک پدر و مادر هستند!
- ۳) بی‌شک نادان به نسب خویش افتخار می‌کند، در حالی که نمی‌داند مردم تنها از یک پدر و مادرند!
- ۴) انسان جاهل به نسبش افتخار می‌کند، در حالی که آگاهی ندارد که همه مردم از یک پدر و مادر هستند!

۱۶۵- «إِذَا قَالَ أَحَدٌ كَلَامًا يُفَرِّقُ الْمُسْلِمِينَ فَأَعْلَمُوا أَنَّهُ خَائِنٌ لِأَمَالِ النَّاسِ!»:

- (۱) اگر فردی سخنی را گفت که میان مسلمانان تفرقه می‌اندازد، بدانند که او خائن به آرزوهای مردم است!
- (۲) هرگاه کسی سخنی را بگوید که مسلمانان را پراکنده می‌ساخت، پس بدانید که او خیانتکار به آرزوهای مردم است!
- (۳) هرگاه فردی حرف‌هایی را بگوید که بین مسلمانان تفرقه بیاندازد، پس بدانید که او خائن به مردم و آرزوی آنهاست!
- (۴) اگر احادی سخنی را بگوید که مسلمانان را پراکنده می‌ساخت، پس همانا او خائن به آرزوی مردم است!

۱۶۶- «إِنَّ رَبَّنَا الْعَظِيمَ لَا يُحْمَلُ الْعِبَادَ مَا لَا طَاقَةَ لَهُمْ بِهِ!»:

- (۱) حتماً پروردگار با عظمت ما، آنچه را که بندگان توانش را ندارند، بر آنان تحمیل نمی‌کند!
- (۲) قطعاً خدای ما که بزرگواری است، بر بندگان تحمیل نمی‌کند، چیزی را که آنان تحملش را ندارند!
- (۳) به‌درستی که خداوند بزرگ ما تحمیل نمی‌کند بر بندگان، آنچه را که هیچ‌کس توانش را ندارد!
- (۴) همانا پروردگار عظیم ما بر بندگان تحمیل نکرده است، آنچه را که هیچ‌کس توانش را ندارد!

۱۶۷- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) حاول العلماء معرفة سر تلك الظاهرة العجيبة: دانشمندان تلاش کردند که راز این پدیده شگفت‌انگیز را بشناسند،
- (۲) فَأَسْلَمُوا فَرِيقًا لزيارة المكان و التَّعَرَّفَ على الأسماك: پس گروهی را برای دیدن محل و شناسایی ماهیان فرستادند،
- (۳) الأسماك التي تتساقط على الأرض بعد هذه الأمطار الشديدة: ماهیانی که بعد از این باران شدید روی زمین می‌افتادند،
- (۴) فَوَجَدُوا أَنَّ كُلَّ الأسماكِ من نوع على الأرض! پس یافتند همانا هر ماهی روی زمین از یک نوع است!

۱۶۸- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي مَفْهُومِ الْعِبَارَاتِ:

- (۱) لا خير في قولٍ إلا مع الفعل: الخير في الأعمال و ليس في الأقوال فقط!
- (۲) «و اصبر على ما يقولون»: گر صبر کنی، ز غوره حلوا سازی!
- (۳) «ألا بذكر الله تطمئن القلوب»: شاخه از ریشه جدا نیست ولی با حضور تبر از ریشه جدا می‌ماند!
- (۴) «كل نفس ذائقة الموت»: «إنا لله و إنا إليه راجعون»

۱۶۹- «ای مردم نپندارید که شما از چیزی غیر از خاک آفریده شدید؛ بدانید همه شما هم‌تا هستی!»:

- (۱) أَيُّهَا النَّاسُ؛ لَا تَزَعَمُوا أَنَّكُمْ خُلِقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ غَيْرِ التُّرَابِ، إَعْلَمُوا كَلِّكُمْ أَكْفَاءُ!
- (۲) يَا أَيُّهَا الْمَرْءُ؛ يَجِبُ أَلَّا تَحْسَبُوا أَنَّ خُلِقْتُمْ كَانَتْ مِنْ غَيْرِ التُّرَابِ، إَعْلَمُوا جَمِيعَكُمْ أَكْفَاءُ!
- (۳) يَا أَيُّهَا النَّاسُ؛ هَلْ تَحْسَبُونَ أَنَّكُمْ خُلِقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ غَيْرِ التُّرَابِ، تُعَلِّمُ إِنَّكُمْ أَكْفَاءُ!
- (۴) أَيُّهَا النَّاسُ؛ يَجِبُ أَلَّا تَتَّظَنُّوا أَنَّ خُلِقْتُمْ مِنْ غَيْرِ التُّرَابِ، تُعَلِّمُوا أَنَّكُمْ أَكْفَاءُ جَمِيعًا!

■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الضَّرْفِيِّ (۱۷۲-۱۷۰):

۱۷۰- «العصبُ خيطٌ أبيضٌ يَجْرِي فِيهِ الْحَسُّ»:

- (۱) العصب: اسم- مفرد- جمعه «الأعصاب»- معرفة (علم)/ مبتدأ و مرفوع و الجملة إسمية
- (۲) أبيض: اسم تفضيل- مؤنثه بيضاء- نكرة- معرب/ خبر لـ «العصب» و مرفوع بالضممة
- (۳) يجري: فعلٌ مضارعٌ- مجرد ثلاثي- لازم/ فعل و فاعله إسم ظاهر جملة فعلية و وصفية
- (۴) الحس: مفرد مذكّر- معرّف بأل- معرب/ مفعول و منصوب لفعل «يجري»

۱۷۱- «بعدها عصفت رياحٌ شديدة، حدت تيارٌ في المحيط الأطلسي»:

- (۱) عَصَفَتْ: فعلٌ ماضٍ- للغائبة- متعدّد- مادّته «ع، ص، ف»/ فاعله «رياح»
- (۲) شديدة: جمع مكسّر أو تكسير- نكرة- معرب/ صفة و تابع لموصوفه «رياح»
- (۳) حدث: فعل ماضٍ- للغائب- متعدّد/ فعل و فاعله «تيار» و الجملة فعلية
- (۴) رياح: جمع مكسّر أو تكسير (مفرده ريح)- نكرة- معرب/ فاعلٌ لفعل «عصفت»

۱۷۲- «لا يجوزُ الإصرارُ على نقاطِ العدوانِ للدِّفاعِ عن الحقيقة»:

- (۱) يجوز: فعلٌ مضارعٌ- اسم فاعله جائز- ثلاثيٌ مزيد/ فعل مع فاعله «الإصرار» جملة فعلية
- (۲) الإصرار: اسم- مفرد مذكّر- من بابٍ له حرفان زائدان/ فاعل لـ «يجوز» و مرفوع بالضمّة
- (۳) العدوان: معرّف بأل- معرب- مصدر من المجرد الثلاثي و اسم فاعله «عادي»/ صفت للموصوف «نقاط»
- (۴) الحقيقة: اسم- مفرد و جمعه «حقائق»- مؤنث- معرب/ مجرور «عن الحقيقة: الجار و المجرور»

■ عین الصّحیح فی الجواب عن الأسئلة التالية (۱۸۰-۱۷۳):

۱۷۳- عین الخطأ فی قراءة المفردات:

(۱) إِنِّي أَعْلَمُ مِنْ هَؤُلَاءِ الْأَقْوَامِ حَقَائِقَ لَا تَعْلَمُونَهَا!

(۳) أَنْزَلَ اللَّهُ الْمَاءَ مِنَ السَّمَاءِ فَأَخْرَجَ بِهِ رِزْقًا لَنَا!

۱۷۴- عین الخطأ:

(۱) مَكِّيْفُ الْهَوَاءِ: جِهَازٌ لِلخِلَاصِ مِنْ حَرَارَةِ الصَّيْفِ!

(۳) يَوْمُ الْأَحَدِ: هُوَ الْيَوْمُ الْأَوَّلُ مِنْ أَيَّامِ الْأُسْبُوعِ!

۱۷۵- عین الصّحیح عن الحروف المشبهة بالفعل و «لا» النافية للجنس:

(۱) الْإِنْسَانُ يَزْعَمُ أَنَّهُ عَاجِزٌ وَ ضَعِيفٌ! (يَرْبِطُ الْجَمَلَتَيْنِ)

(۲) لَا مَسَافِرَ يَفْرَحُ مِنَ الْمُدُنِ الْمَزْدَحِمَةِ! (لِنَفْيِ الْفِعْلِ فِي الْجُمْلَةِ)

(۳) لَيْتَ هَذَا الشَّابُّ يَعْتَنِمَ الْفُرْصَ الذَّهَبِيَّةَ! (يُسْتَحْدَمُ لِلرَّجَاءِ فِي وَقْعِ الْفِعْلِ)

(۴) إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِّلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ! (يُؤَكِّدُ الْإِسْمَ الَّذِي بَعْدَهُ)

۱۷۶- عین «لا» النافية للجنس:

(۱) لَا يَرْحَمُ اللَّهُ مَنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ!

(۳) لَا تَكُنْ عَبْدَ غَيْرِكَ فَتَكُنَ جَعَلَكَ اللَّهُ حُرًّا!

۱۷۷- عین عبارة يترجم بالمضارع الإلتزامي:

(۱) لَيْتَ هَذَا الطَّالِبُ يَعْتَنِمُ هَذِهِ الْفُرْصَ!

(۳) إِعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ!

۱۷۸- عین المزيد يختلف بأبه:

(۱) هَؤُلَاءِ الْأَصْدِقَاءُ إِنْتَفَعُوا بِمَا قَالَ الْمُعَلِّمُ!

(۳) هَذَا اللَّاعِبُ إِنَّكَ سَنَهُ بَعْدَ إصَابَةِ الْكُرَّةِ إِلَى قِمِهِ!

۱۷۹- «هذه هي المقالة التي تنشر في ثلاث في السنوات الأخيرة!»

(۱) الرَّابِعَةَ - صَحِيفَةَ (۲) الْأَرْبَعَةَ - كُتُبٍ

(۳) أَرْبَعَةَ - مَرَاكِلَ

(۴) الرَّابِعَةَ - مَجَلَّاتٍ

۱۸۰- عین ما ليس فيه الفعل المزيد:

(۱) «مَا أَبْرَأُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ!»

(۳) «لَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ!»

(۲) «إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ!»

(۴) «أَتَزَعَمُ أَنَّكَ جَرِمٌ صَغِيرٌ وَ فِيكَ انْطَوَى الْعَالَمُ الْأَكْبَرُ!»

تاریخ

۱۱

زمان پیشنهادی

تاریخ: ۳ درس های ۱ و ۲ ■ تاریخ: ۱ از درس ۵ تا انتهای درس ۸

۱۸۱- پس از پایان جنگ های یونان و ایران، دولت - شهر آتن به رهبری کدام سیاستمدار آزادی خواه در مسیر پیشرفت و توسعه طلبی گام برداشت؟

(۱) سولون (۲) پریکلس (۳) اکتاوین (۴) آگوستوس

۱۸۲- جاده ابریشم که چین را از طریق ایران به اروپا متصل می کرد، در زمان کدام سلسله گشایش یافت؟

(۱) شانگ (۲) چو (۳) هان (۴) چه این

۱۸۳- تا دویست سال پیش، مورخان کدام بنا را به اشتباه به حضرت سلیمان پیامبر منسوب می نمودند؟

(۱) پاسارگاد (۲) پارسه (۳) کعبه زرتشت (۴) کاخ اردشیر

۱۸۴- حکومت ایلام، پس از قرن ها سلطنت، سرانجام چگونه دچار انحطاط و فروپاشی شد؟

(۱) حمله آشوریان (۲) اتحاد سومریان و بابلیان (۳) به قدرت رسیدن مادها (۴) ادعای استقلال حاکمان کوچک

۱۸۵- در نتیجه کدام رویداد در دوره قاجار، علاقه اروپاییان به فعالیت های باستان شناسی در ایران بیشتر شد؟

(۱) گسترش روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا (۲) ورود جهانگردان، بازرگانان و سفیران اروپایی به ایران (۳) خوانده شدن خط میخی و ترجمه سنگ نوشته بیستون (۴) خارج شدن کاوش های باستان شناسی از انحصار فرانسویان

۱۸۶- اسکندر مقدونی پس از کدام اقدام، بخش های وسیعی از هند را تصرف کرد؟

(۱) برانداختن حکومت هخامنشیان (۲) پیروزی بر آخرین حاکم سلسله موریان (۳) اتحاد با یکی از فرماندهان هندی به نام گوپتا (۴) باطاعت درآوردن شماری از حاکمان شمال هند

- ۱۸۷- کهن ترین نشانه و اثر از حضور انسان در ایران، از کجا به دست آمده است؟
 (۱) غار دواشکفت در کرمانشاه (۲) محوطه باستانی جفگلان در مهران (۳) تپه باستانی سیلک در کاشان (۴) بستر کشف رود در نزدیکی مشهد
- ۱۸۸- کدام واقعه زمینه تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی را فراهم آورد؟
 (۱) کناره گیری امپراتور کنستانتین از قدرت (۲) انتخاب شهر بیزانتیوم به عنوان پایتخت
 (۳) فتح قسطنطنیه به دست ترکان عثمانی (۴) هجوم اقوام بیابان گرد به مرزهای امپراتوری
- ۱۸۹- اساس کار تاریخ نگاری سنتی بر کدام امر استوار بود؟
 (۱) بررسی علل و نتایج رویدادهای تاریخی (۲) بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات آنان
 (۳) توجه به جنبه های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی حیات انسانی (۴) توجه به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی به ویژه نقش مردم در وقوع آنها
- ۱۹۰- کدام روزنامه در دوره قاجار، بعدها به «روزنامه دولت علیه ایران» تغییر نام داد؟
 (۱) قانون (۲) کاغذ اخبار (۳) وقایع اتفاقیه (۴) حبل المتین
- ۱۹۱- کدام یک از روشنفکران فرانسوی دوره روشنگری، با تأکید بر اهمیت انتخابات، تشکیل حکومت را حاصل قراردادی اجتماعی می دانست؟
 (۱) کانت (۲) منتسکیو (۳) ولتر (۴) روسو
- ۱۹۲- در دوره ریاست کدام چهره فرهنگی عصر قاجار بر دارالترجمه همایونی، آثار فراوانی به فارسی ترجمه شد؟
 (۱) رضاقلی خان هدایت (۲) میرزا فتحعلی آخوندزاده (۳) علیقلی میرزا اعتضادالسلطنه (۴) محمدحسن خان اعتمادالسلطنه
- ۱۹۳- هدف نادرشاه افشار از استخدام جان التون انگلیسی چه بود؟
 (۱) ایجاد مراکز تجاری (۲) تأسیس نیروی دریایی (۳) اداره گمرکات (۴) گسترش روابط سیاسی با اروپا
- ۱۹۴- نخستین اقدام نادر افشار و فتحعلی خان قاجار پس از پیوستن به تهماسب صفوی چه بود؟
 (۱) تصرف خراسان (۲) بیرون راندن افغان ها از ایران
 (۳) تجهیز ارتش برای نبرد با روسیه و عثمانی (۴) فراخواندن سران ایل ها و طوایف به شورای دشت مغان
- ۱۹۵- در جریان انقلاب فرانسه در قرن هجدهم میلادی، کدام رویداد مقدم بر سایر رویدادها به وقوع پیوسته است؟
 (۱) اجرای کودتا توسط ناپلئون (۲) برقراری نظام جمهوری
 (۳) روی کار آمدن نظام مشروطه سلطنتی (۴) اعدام لویی شانزدهم و همسرش ماری آنتوانت

۱۳'

جغرافیا

زمان پیشنهادی

جغرافیا: ۳ درس ۱ و درس ۲ تا ابتدای «مدیریت روستاها» (صفحه ۳۰) ■ جغرافیای ایران: از درس ۳ تا انتهای درس ۵

- ۱۹۶- با در نظر گرفتن «طول جغرافیایی»، ایران در کدام نیم کره قرار دارد؟
 (۱) شرقی (۲) غربی (۳) شمالی (۴) جنوبی
- ۱۹۷- کدام گزینه از جمله دلایلی که موجب شده دریای خزر از موقعیت نسبی بالایی برخوردار شود، نیست؟
 (۱) مجاورت با تنگه هرمز (۲) تأمین ۹۰ درصد خاویار جهان (۳) وجود منابع نفت و گاز (۴) دسترسی به بازار مصرف آسیای میانه
- ۱۹۸- کوه های «تخت سلیمان، بینالود، بزمان، ارسباران» به ترتیب به کدام نواحی کوهستانی ایران تعلق دارند؟
 (۱) البرز- خراسان- مرکزی- آذربایجان (۲) البرز- مرکزی- خراسان- آذربایجان (۳) آذربایجان- خراسان- مرکزی- البرز (۴) آذربایجان- مرکزی- خراسان- البرز
- ۱۹۹- تعداد سکونتگاه های شهری و روستایی ایران در کدام مناطق بیشتر است؟
 (۱) دشت های نسبتاً هموار داخلی (۲) جلگه های ساحلی خزر
 (۳) جلگه های ساحلی خلیج فارس و دریای عمان (۴) مناطق پای کوهی
- ۲۰۰- موارد مطرح شده در کدام گزینه بیانگر عوامل طبیعی تغییر شکل جلگه های ساحلی نیست؟
 (۱) جزرومد- سونامی- توفان های دریایی (۲) توفان های دریایی- آبرفت رودهای طغیانی- جریان های دریایی
 (۳) سونامی- جزرومد- تغییر در پوشش گیاهی (۴) حرکات دریا- آبرفت رودهای طغیانی- نوسانات عمومی دریا
- ۲۰۱- کدام گزینه، ویژگی های ناحیه آب و هوایی گرم و خشک را به درستی بیان نمی کند؟
 (۱) بارش کم- فقر پوشش گیاهی- اختلاف شدید دما (۲) تعرق زیاد- خشکی هوا- تبخیر زیاد
 (۳) میانگین دمای بالای سالیانه- بارش کم- تبخیر کم (۴) خشکی هوا- تعرق زیاد- اختلاف شدید دما
- ۲۰۲- کدام بیابان ایران در فهرست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسیده است و کدام عامل بر کمبود بارش در این بیابان تأثیر بیشتری دارد؟
 (۱) لوت- دور بودن از دریا و منابع رطوبتی (۲) دشت کویر- پرفشار جنب حاره ای
 (۳) لوت- پرفشار جنب حاره ای (۴) دشت کویر- دور بودن از دریا و منابع رطوبتی
- ۲۰۳- به ترتیب هریک از موارد زیر به کدام یک از توده های هوایی موثر بر آب و هوای ایران اشاره دارند؟
 «باران های سیلابی- انتقال رطوبت دریای سرخ- مهم ترین سامانه بارشی در ایران»
 (۱) مرطوب موسمی- سودانی- مرطوب غربی (۲) مرطوب غربی- مرطوب موسمی- توده هوای سرد و خشک
 (۳) مرطوب موسمی- مرطوب غربی- سودانی (۴) سودانی- مرطوب موسمی- مرطوب غربی

۲۰۴- توجه به مسئله نابرابری فضایی و برنامه‌ریزی برای مدیریت آن، زیرمجموعه کدام یک از حوزه‌های مدیریت شهری است؟

- (۱) محیط زیست شهری (۲) خدمات عمومی (۳) مسکن (۴) آسیب‌های اجتماعی

۲۰۵- در متن زیر چند گزاره اشتباه در مورد پدیده «زاغه‌نشینی» وجود دارد؟

«زاغه‌نشینی نوعی اسکان غیررسمی است که تنها در حاشیه شهرها اتفاق می‌افتد. وقتی مهاجران فقیر وارد شهر می‌شوند با توجه به قیمت بالای خانه در شهرها، با کسب مجوزهای لازم با استفاده از مواد ارزان قیمتی مثل ضایعات آهن و حلبی مسکن‌هایی موقتی در حاشیه و اطراف شهر می‌سازند»

- (۱) چهار مورد (۲) یک مورد (۳) دو مورد (۴) سه مورد

۲۰۶- کدام گزینه «پیامد» فقر شهری است؟

- (۱) درآمد کم (۲) کجروی‌های اجتماعی (۳) حاشیه‌نشینی (۴) مسکن نامناسب

۲۰۷- کدام گزینه از مصادیق «توجه به نیازهای افراد ویژه» در طراحی مبلمان شهری است؟

- (۱) توجه به فرهنگ و هنر بومی (۲) نصب دوربین‌های مداربسته در مناطق جرم‌خیز (۳) طراحی خط بساوبایی (۴) هوشمندسازی مدیریت ترافیک

۲۰۸- در شهری با وسعت ۱۵۰ کیلومتر مربع، ۴ کیلومتر مربع فضای سبز وجود دارد. اگر جمعیت این شهر ۲ میلیون نفر باشد، سرانه فضای سبز در این شهر چقدر است؟

- (۱) ۲ متر مربع (۲) ۲ درصد (۳) ۳۷/۵ متر مربع (۴) تقریباً ۲/۵ درصد

۲۰۹- کدام گزینه از ویژگی‌های «مهاجرت از روستا به شهر» در جوامع توسعه یافته صنعتی بوده است؟

- (۱) در سراسر قرن بیستم اتفاق افتاد. (۲) به دنبال توسعه کارخانه‌ها و در مدتی کوتاه رخ داد. (۳) ایجاد کشت تجاری در تشدید آن نقش داشت. (۴) شهرها آمادگی لازم برای پذیرش مهاجران را نداشتند.

۲۱۰- در کدام دوره زمانی تغییر قوانین مربوط به مالکیت زمین موجب افزایش شهرنشینی شد؟

- (۱) پیش از ۱۳۳۵ (۲) از حدود سال ۱۳۳۵ (۳) از سال ۱۳۴۱ (۴) پس از پیروزی انقلاب اسلامی

علوم اجتماعی

زمان پیشنهادی

جامعه‌شناسی: ۳ درس‌های ۲ و ۱ ■ جامعه‌شناسی: ۱ از درس ۵ تا انتهای درس ۷

۲۱۱- به ترتیب پیامد هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه آمده است؟

- مقایسه جهان اجتماعی فعلی با تاریخ گذشته خود
- مواجهه مردم‌شناسان با فرهنگ‌های غیرغربی
- تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و تنوع اراده و اختیار آن‌ها

- (۱) پی بردن به تنوع جهان‌های اجتماعی - پی بردن به پیچیدگی و عمق فرهنگ‌های غیرغربی - تبدیل شدن انسان به کنشگری فعال و تأثیرگذار
 (۲) فهم نحوه شکل‌گیری لایه‌های عمیق و بنیادین - پی بردن به اشتباه جامعه‌شناسان در مورد فرهنگ‌های غیرغربی - پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف
 (۳) پی بردن به تنوع جهان‌های اجتماعی - پی بردن به اشتباه جامعه‌شناسان در مورد فرهنگ‌های غیرغربی - پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف
 (۴) فهم نحوه شکل‌گیری لایه‌های عمیق و بنیادین - پی بردن به پیچیدگی و عمق فرهنگ‌های غیرغربی - تبدیل شدن انسان به کنشگری فعال و تأثیرگذار

۲۱۲- کدام گزینه در ارتباط با جهان اجتماعی زنده و سالم، نادرست است؟

- (۱) می‌تواند با حفظ هویت خود، مسیر جهان‌های اجتماعی دیگر را ادامه دهد.
 (۲) مطابق با نیاز خود، از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برد.
 (۳) جهان اجتماعی زنده و سالم، فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند.
 (۴) در صورتی که لازم باشد، تغییراتی در دستاوردهای جهان‌های دیگر به وجود می‌آورد و سپس از آن‌ها استفاده می‌کند.

۲۱۳- کدام گزینه روند درستی در ارتباط با تأثیرگذاری بر فعالیتهای اجتماعی اعضای جهان اجتماعی ذکر می‌کند؟

- (۱) مشارکت اجتماعی افراد ← باقی ماندن پیامدهای جهان اجتماعی ← پابرجا بودن جهان اجتماعی ← برداشته شدن الزام‌های جهان اجتماعی موجود ← تغییر جهان اجتماعی موجود ← پدید آمدن الزام‌های جدید
 (۲) مشارکت اجتماعی افراد ← پابرجا بودن جهان اجتماعی ← باقی ماندن پیامدهای جهان اجتماعی ← تغییر جهان اجتماعی موجود ← برداشته شدن الزام‌های جهان اجتماعی موجود ← شکل‌گیری جهان اجتماعی جدید ← پدید آمدن الزام‌های جدید
 (۳) جهان اجتماعی موجود ← مشارکت اجتماعی افراد ← باقی ماندن پیامدهای جهان اجتماعی ← تغییر جهان اجتماعی موجود ← پدید آمدن الزام‌های جدید ← شکل‌گیری جهان اجتماعی جدید ← برداشته شدن الزام‌های جهان اجتماعی موجود
 (۴) جهان اجتماعی موجود ← باقی ماندن پیامدهای جهان اجتماعی ← مشارکت اجتماعی افراد ← شکل‌گیری جهان اجتماعی جدید ← برداشته شدن الزام‌های جهان اجتماعی موجود ← تغییر جهان اجتماعی موجود ← پدید آمدن الزام‌های جدید

۲۱۴- کدام گزینه به ترتیب عباراتی در مورد گسترش عقلانیت ابزاری و زوال عقلانیت ذاتی آورده است؟

- ۱) در جهان اجتماعی متجدد، آدمیان متوجه اهداف دنیوی‌اند و برای رسیدن به این اهداف، از علوم تجربی استفاده می‌کنند- رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند.
- ۲) رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند- در نگاهش آدمی آب و گل است/ کاروان زندگی بی‌منزل است.
- ۳) در نگاهش آدمی آب و گل است/ کاروان زندگی بی‌منزل است- در جهان متجدد، عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند و جهان، از هیچ‌گونه قداستی برخوردار نیست.
- ۴) قوت افرونگ از علم و فن است/ از همین آتش، چراغش روشن است- با افول علوم عقلانی و وحیانی، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری از دست می‌رود.

۲۱۵- به ترتیب درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید:

- ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانب‌داری می‌کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، اما در عمل ممکن است برخی از آن‌ها را نادیده بگیرند، قلمرو آرمانی جهان اجتماعی را شکل می‌دهد.
- قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده‌اند و مرز آن‌ها بر اساس آرمان‌های مردم تغییر می‌کند.
- برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه، همواره تلاش می‌کنند تا از طریق تعلیم و تربیت، زمینه تحقق بیشتر آرمان‌ها و ورود آن‌ها به قلمرو واقعی جهان اجتماعی را فراهم کنند.
- هر اندازه مردم مطابق عقاید خود ارزش‌ها را به‌وجود آورند، به همان اندازه آرمان‌ها وارد قلمرو واقعی جهان اجتماعی می‌شوند.

- ۱) نادرست- درست- درست- نادرست
 ۲) درست- نادرست- نادرست- درست
 ۳) درست- نادرست- درست- نادرست
 ۴) درست- درست- نادرست- نادرست

۲۱۶- به ترتیب کدام گزینه جدول زیر را کامل می‌کند؟

پیامد	شرایط
(الف)	ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی
ورود حقایق به قلمرو واقعی	(ب)
گسستن از حق و گام برداشتن به سوی باطل	(ج)

- ۱) ورود به قلمرو آرمانی- شکل دادن نظام اجتماعی بر مبنای لایه‌های عمیق جهان اجتماعی- عدم شناخت حقایق
- ۲) ورود به قلمرو آرمانی- سامان دادن هنجارها و اعمال بر اساس عقاید و ارزش‌ها حقیقی- ایمان نیاوردن به حقایق
- ۳) شکل‌گیری لایه‌های عمیق جهان اجتماعی- سامان دادن هنجارها و اعمال بر اساس عقاید و ارزش‌ها حقیقی- عمل نکردن بر مبنای حقایق
- ۴) شکل‌گیری لایه‌های عمیق جهان اجتماعی- شکل دادن نظام اجتماعی بر مبنای لایه‌های عمیق جهان اجتماعی- از دست دادن ایمان خود نسبت به حقایق

۲۱۷- کدام گزینه توضیحات دربارۀ دانش علمی ارائه می‌کند؟

- ۱) کسی که دانش علمی دارد قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در دانش عمومی دفاع کند- دانش علمی آسیب‌ها و اشکالاتی را که به دانش عمومی راه پیدا کرده‌اند، شناسایی می‌کند- تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش عمومی جهان اجتماعی می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند.
- ۲) دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند- گسترۀ دانش علمی در جهان اجتماعی و ذخیره دانشی آن از دانش عمومی بیشتر است- کسی که دانش علمی دارد قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در دانش عمومی دفاع کند.
- ۳) دانش علمی آسیب‌ها و اشکالاتی را که به دانش عمومی راه پیدا کرده‌اند، شناسایی می‌کند- کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد- ذخیره دانشی، بخش دیگری نیز دارد که با تأمل و اندیشه در دانش عمومی به دست می‌آید که به این دانش عمیق‌تر و دقیق‌تر، دانش علمی می‌گویند.
- ۴) تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش عمومی جهان اجتماعی می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند- دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند- گسترۀ دانش علمی در جهان اجتماعی و ذخیره دانشی آن از دانش عمومی بیشتر است.

۲۱۸- کدام یک از عبارات زیر از پیامدهای تعارض در ذخیره دانشی محسوب می‌شود؟

- الف) در بیشتر اوقات باعث غنی‌تر شدن دانش عمومی و پاسخگویی بیشتر دانش علمی به مسائل جامعه می‌شود.
- ب) ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود.
- ج) دانش عمومی به‌طور همه جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند.
- د) جهان‌های اجتماعی مختلف بر اساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی خواهند داشت.
- ه) دانش عمومی دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش علمی را از دست می‌دهد.
- و) دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می‌ماند.

- ۱) الف- د- ه ۲) ب- ج- و ۳) ب- د- و ۴) الف- ج- ه

۲۱۹- با توجه به دیدگاهی که با شکل روبه‌رو هماهنگ است، به سؤالات زیر پاسخ دهید.

■ ریشه همه دانش‌ها چیست؟

■ دانش‌ها چه ارتباطی با واقعیت‌های زندگی دارند؟

■ نسبت بین دانش تجربی و دانش حاصل از زندگی چیست؟

(۱) دانش حاصل از زندگی - خلق و بازسازی واقعیت هستند - برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی بی‌اعتبار است و به عکس دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌باشد.

(۲) دانش حاصل از زندگی - کشف و بازخوانی واقعیت هستند - دانش عمومی و دانش علمی رابطه متقابل دارند، بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند.

(۳) دانش علمی - کشف و بازخوانی واقعیت هستند - دانش عمومی و دانش علمی رابطه متقابل دارند، بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند.

(۴) دانش علمی - خلق و بازسازی واقعیت هستند - برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی بی‌اعتبار است و به عکس دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌باشد.

۲۲۰- کدام گزینه توضیح درستی در تعریف علوم اجتماعی آورده است؟

(۱) به دانش‌هایی گفته می‌شود که درباره کنش‌های انسان و آثار و پیامدهای آن بحث می‌کند مانند چگونگی اثرگذاری اجتماعات انسانی بر کنش‌ها و شیوه زندگی ما.

(۲) به دانش‌هایی گفته می‌شود که از فعالیت‌های غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند؛ زیرا فعالیت‌های غیرارادی، کنش نیستند، بلکه به فعالیت‌های ارادی و آگاهانه انسان‌ها می‌پردازد.

(۳) به دانش‌هایی گفته می‌شود که اجتماعات انسانی و چگونگی اثرگذاری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوه زندگی ما و همچنین اثرپذیری آن‌ها از کنش‌ها و شیوه زندگی ما را به روش علمی مطالعه می‌کنند.

(۴) موضوع علوم اجتماعی عام‌تر از موضوع علوم انسانی است و علوم انسانی خود بخشی از علوم اجتماعی محسوب می‌شوند.

۲۲۱- علوم اجتماعی چگونه امکان پیش‌بینی پدیده‌های اجتماعی را به‌وجود می‌آورد و به چه دلیل این پیش‌بینی پیچیده‌تر از پیش‌بینی در علوم طبیعی است؟

(۱) با کشف تأثیرات جهان اجتماعی بر اجتماعات انسانی - به‌سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی

(۲) با شناخت پدیده‌های اجتماعی - به‌سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی

(۳) با شناخت پدیده‌های اجتماعی - به‌دلیل غلبه نیافتن بر محدودیت‌های اجتماعی

(۴) با کشف تأثیرات جهان اجتماعی بر اجتماعات انسانی - به‌دلیل غلبه نیافتن بر محدودیت‌های اجتماعی

۲۲۲- علوم اجتماعی چگونه به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها کمک می‌کند؟

(۱) با تلاش برای کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی و توضیح ارتباط آن‌ها با کنش‌های اجتماعی

(۲) با تلاش برای توضیح تأثیر اجتماعات بر کنش‌های انسانی و همچنین فهم متقابل انسان‌ها از یکدیگر

(۳) با فراهم ساختن زمینه اثرگذاری کنش‌های اجتماعی بر اجتماعات انسانی

(۴) با فراهم ساختن زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر

۲۲۳- فراهم شدن فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح برای دانشمندان در کدام گزینه به‌درستی تصویر شده است؟

(۱) وجود ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها در علوم اجتماعی و در نتیجه داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها

(۲) کشف قوانین مربوط به کنش‌های آدمیان و مطالعه اثرگذاری این قوانین بر جهان اجتماعی و در ادامه داوری درباره کنش‌های اجتماعی

(۳) وجود ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن و آگاهی دادن نسبت به محدودیت‌ها و فرصت‌های علوم طبیعی در ارتباط با اجتماعات انسانی

(۴) کشف راه‌های استفاده صحیح از علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن و در نتیجه غلبه بر محدودیت‌های فناوری در زندگی اجتماعی

۲۲۴- به ترتیب علت نفهمی یا انتقادی نامیدن علوم انسانی در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

(۱) به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند - به انتقاد از تسلط طبیعت بر انسان می‌پردازند.

(۲) به فهم درست تسلط انسان بر طبیعت می‌پردازند - به انتقاد از کنش‌های ناپسند آدمیان می‌پردازند.

(۳) به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند - به انتقاد از کنش‌های ناپسند آدمیان می‌پردازند.

(۴) به فهم درست تسلط انسان بر طبیعت می‌پردازند - به انتقاد از تسلط طبیعت بر انسان می‌پردازند.

۲۲۵- در ارتباط با جامعه‌شناسی خرد و کلان و رویکردهای موجود در جامعه‌شناسی، کدام عبارات درست هستند؟

(الف) شناخت فضیلت، عدالت، سعادت و راه صحیح زندگی از فواید علوم اجتماعی است.

(ب) جامعه‌شناسی خرد و کلان نیازمند به هم و مکمل یکدیگرند.

(ج) موضوع علوم انسانی و اجتماعی نیز کنش‌های آدمیان و پیامدهای آن هستند.

(د) جامعه‌شناسی خرد کنش اجتماعی را مطالعه می‌کند.

(ه) در جامعه‌شناسی بر اساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی، رویکردهای مختلفی شکل گرفته است.

(۱) الف - ب - ج (۴) الف - د - ه

(۲) ب - ج - د

(۳) ب - د - ه

(۴) الف - ب - ج

۲۲۶- نوع کدام تعریف با بقیه متفاوت است؟

- (۱) جبرائیل: نام فرشته‌ای است که حامل وحی است.
(۲) شاد: شبکه اجتماعی دانش‌آموزان
(۳) بن: لفظی که ریشه فعل است.
(۴) سبطوت: ربع

۲۲۷- کدام گزینه یک تصور است؟

- (۱) کجا دانند حال ما سبک‌باران ساحل‌ها
(۲) گفتم صنما عهد به جای آر
(۳) من اگر کام‌روا گشتم و خوش‌دل چه عجب
(۴) چه مبارک سحری بود و چه فرخنده شی

۲۲۸- کدام گزینه درباره مفاهیم کلی و جزئی درست است؟

- (۱) همه مفاهیم جزئی مصداق خارجی کاملاً مشخصی دارند که هرگز بیش از یک مورد نیست.
(۲) هیچ‌گاه تعداد مصداق خارجی مفهوم کلی کمتر از تعداد مصداق خارجی مفهوم جزئی نیست.
(۳) مفهوم جزئی فقط قابلیت انطباق بر یک مورد را دارد، حتی اگر آن یک مورد، کاملاً مشخص نباشد.
(۴) برخلاف مفهوم جزئی، هر مفهوم کلی امکان انطباق بر موارد متعددی از مصداق‌های فرضی را دارد.

۲۲۹- کدام تعریف بیش از یکی از شرایط تعریف صحیح را ندارد؟

- (۱) تخم مرغ: نوعی تخم پرنده است که توسط مرغ‌ها تولید می‌شود و اگر شرایط مناسبی داشته باشد، بعد از مدتی از درون آن جوجه مرغ بیرون می‌آید.
(۲) مؤسسات آموزش عالی مثل دانشگاه‌ها: مراکزی علمی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مدرک تحصیلی بالاتر از دیپلم اعطا می‌کنند.
(۳) مصدر: کلمه‌ای که انجام کاری یا وقوع حالتی را می‌رساند.
(۴) هوا: اسطقس شفافی که نور را از خود عبور می‌دهد.

۲۳۰- کدام گزینه به دلالت ضمنی اشاره دارد؟

- (۱) دلالت گوسفند بر گوشت
(۲) دلالت کتاب بر کتاب و دفتر
(۳) دلالت کوه بر تپه
(۴) دلالت سبزی خوردن بر شاهی

۲۳۱- فرض کنید روزنامه‌ها بعد از جلسه ستاد ملی مبارزه با کرونا در مورد وضعیت بازگشایی مدارس، تیتراهای زیر را زده‌اند. کدام تیترا نمی‌تواند

منجر به «مغالطه نگارشی» شود؟

- (۱) بازگشایی کلیه مدارس در پایتخت به تصویب نهایی رسید.
(۲) کلاس‌های مجازی که قبلاً اجازه فعالیت داشتند، به کار خود ادامه دهند.
(۳) درباره شیوه تدریس، تصویب شد: تدریس مجازی لازم نیست مدارس باز شوند.
(۴) مزایا و معایب تدریس حضوری و مجازی بررسی شد؛ فعلاً سلامتی در اولویت است.

۲۳۲- میان مفاهیم مشخص شده در عبارت زیر، با توجه به معنایی که در این عبارت می‌دهند، کدام یک از نسبت‌های چهارگانه را می‌توان برقرار کرد؟

«در ایران دانش‌آموزان غیر از جمعه و ایام تعطیل رسمی مشخص شده در تقویم، در بقیه روزها، ملزم به رفتن به مدرسه هستند، مگر در روزهای تابستان یا ایامی که فقط مدارس را به طور خاص، تعطیل می‌کنند.»

- (۱) عموم و خصوص من وجه، عموم و خصوص مطلق و تباین
(۲) عموم و خصوص من وجه و تباین
(۳) عموم و خصوص مطلق و تباین
(۴) فقط عموم و خصوص من وجه

۲۳۳- کدام گزینه به یکی از شاخه‌های فلسفه مربوط است؟

- (۱) وجود انسان دارای دو بُعد جسمانی و روحانی است.
(۲) وجود بر دو قسم مادی و مجرد از ماده است.
(۳) هر پدیده خاصی نیاز به یک علت پدیدآورنده دارد.
(۴) انسان توانایی شناخت بُعد غیرمادی هستی را ندارد.

۲۳۴- کدام فیلسوف برای تبیین حقیقت دگرگونی‌های جهان طبیعت، آن را به ادراک حسی از مرتبه ظاهری جهان مرتبط می‌داند؟

- (۱) تالس (۲) هراکلیتوس (۳) فیثاغورس (۴) پارمنیدس

۲۳۵- کدام گزینه با توجه به مباحث پیرامون «معنای زندگی» درست است؟

- (۱) برخی انسان‌ها هیچ هدفی در زندگی خود ندارند و صرفاً به گذران زندگی مشغول‌اند.
(۲) انتخاب آگاهانه هدف درست برای زندگی، مستلزم عبور از فطرت اول و رسیدن به فطرت ثانی است.
(۳) نگرش نادرست درباره جهان و انسان همواره معلول دنباله‌روی دیگران در انتخاب هدف است.
(۴) یافتن معنای درست زندگی، نیازمند تبحر در دانش فلسفه و جدیت و پیوستگی در اندیشیدن است.

۲۳۶- کدام گزینه درست است؟

- (۱) برخی انسان‌ها نظری درباره مسائل بنیادی زندگی ندارند، زیرا درباره آن‌ها نیندیشیده و بحث و تحقیق نکرده‌اند.
(۲) پیدا کردن مغالطات موجود در باورهای رایج و ارائه فهمی صحیح و خالی از مغالطه از هستی، کار فیلسوفان است.
(۳) افکار و عقایدی که از نسل‌های قبل به صورت یک عادت درآمده‌اند، نمی‌توانند پشتوانه عقلی محکمی داشته باشند.
(۴) اندیشیدن فیلسوفانه و یافتن معنای درست زندگی، نیازمند استقلال اندیشه است و نباید با مطالعه آثار دیگران باشد.

۲۳۷- در فضای فکری حاکم بر زمانه سوفیست‌ها، «بی‌اعتمادی نسبت به دانش و اندیشه» و «بی‌اعتبار دانستن آن از سوی گروهی از مردم»،

به ترتیب ناشی از چه چیزهایی بودند؟

- (۱) تفسیر نادرست اندیشمندان از جهان - پدید آمدن نوعی تشویش و نگرانی برای مردم
- (۲) رواج سخنوری و تلاش برای پیروزی بر رقیب - ناتوانی جهان‌شناسان از ارائه تفسیر درستی از جهان
- (۳) آرا و نظریات گوناگون و متعارض جهان‌شناسان - تضاد سخنان اندیشمندان با یکدیگر
- (۴) ظهور سوفیست‌ها که منادی بی‌اعتباری علم و اندیشه بودند - بیهوده دانستن نظریات جهان‌شناسان

۲۳۸- کدام گزینه از تمثیل غار افلاطون قابل برداشت است؟

- (۱) لذت طی کردن طریق تفکر فلسفی بسیار بیشتر از لذت ماندن در افکار باطلی است که به صورت یک عادت درآمده‌اند.
- (۲) متفکر فلسفی نمی‌تواند مردم را از عقاید و افکار باطلشان نجات دهد، زیرا آنان عقاید او را باطل و حتی خنده‌دار می‌دانند.
- (۳) کسی که یکباره با حقایق بنیادی آشنا شود، اعتمادش به افکار باطل و انحرافی گذشته خود بیشتر و استوارتر خواهد شد.
- (۴) کسی که مدتی تفکر فلسفی کند، عامل شناخت حقیقت را درک می‌کند و می‌فهمد که عامل انحراف افکار نیز همان است.

۲۳۹- کدام گزینه درباره عبارت زیر درست است؟

«کودک صدایی می‌شنود و به سمت صدا بر می‌گردد تا عامل آن را شناسایی کند.»

- (۱) از نظر هیوم به دنبال هم آمدن این دو حادثه، تداعی ذهنی است و کودک را به سوی علیت می‌برد.
- (۲) از نظر فیلسوفان مسلمان، کودک از ابتدای متولد شدن با قاعده علیت آشنا است و آن را درک می‌کند.
- (۳) از نظر دکارت کودک با درک فطری که از علت و معلول دارد، به دنبال کشف یکی از مصادیق آن است.
- (۴) از نظر تجربه‌گرایان کودک با فهم عقلی که از علیت دارد، از طریق حس به توالی پدیده‌ها پی می‌برد.

۲۴۰- از نظر فیلسوفان مسلمان فهم کدام گزینه مقدم بر فهم علیت است؟

- (۱) امتناع اجتماع نقیضین (۲) وجوب علی و معلولی (۳) سنخیت علت و معلول (۴) برهان وجوب و امکان

۲۴۱- برای ورود به بحث «مغایرت وجود و ماهیت»، باید مقدم بر آن پذیرفته باشیم که

- (۱) حمل کردن وجود بر هر ماهیتی نیازمند به اقامه دلیل است.
- (۲) چیزهایی واقعی در جهان وجود دارند و جهان هیچ در هیچ نیست.
- (۳) وجود و ماهیت دو مفهوم مختلف و متفاوت از یک موجود واحدند.
- (۴) انسان در هر چیزی که مشاهده می‌کند، دو جزء وجود و ماهیت را می‌باید.

۲۴۲- زمانی که درختی میوه می‌دهد،

- (۱) عقل، علت میوه را می‌یابد.
- (۲) حس، رابطه علیت را کشف می‌کند.
- (۳) ذهن، به طور فطری به دنبال علت می‌گردد.
- (۴) تجربه، علت و معلول را پیدا می‌کند.

۲۴۳- کدام گزینه، محال بودن اینکه چیزی خودش به خودش وجود بدهد را توضیح می‌دهد؟

- (۱) ممکن‌الوجود است و نمی‌تواند خودش را به وجود آورد.
- (۲) معلول است و وجودش را از چیز دیگری که همان علت است، می‌گیرد.
- (۳) باید پیش از بودنش، موجود باشد تا خودش را به وجود بیاورد.
- (۴) قبلاً نبوده و بعد موجود شده است و لذا بدون علت به وجود نمی‌آید.

۲۴۴- اگر نسبت میان موضوع و محمول در یک قضیه «ضرورت» باشد، یعنی

- (۱) مصادیق موضوع از ویژگی محمول جدایی‌ناپذیرند.
- (۲) آن شیء وجوب ذاتی یا وجوب بالغیر دارد.
- (۳) حمل محمول بر موضوع، مستلزم دلیل نیست.
- (۴) مصادیق موضوع و محمول یکسان است.

۲۴۵- کدام گزینه مفاد اصل «وجوب علی و معلولی» را به درستی توضیح می‌دهد؟

- (۱) هر واجب‌الوجودی ضرورتاً موجود است.
- (۲) تخلف معلول از علت ضرورتاً محال است.
- (۳) علت ضرورتاً معلول خاص خود را دارد.
- (۴) هر پدیده‌ای ضرورتاً در پی علتی ایجاد می‌شود.

روان‌شناسی

زمان پیشنهادی

روان‌شناسی: درس‌های ۱ و ۲

۲۴۶- چرا پژوهش‌های علمی مربوط به انسان همواره با محدودیت روبه‌روست؟

- (۱) عدم همکاری انسان‌ها با محققین در پژوهش‌های مربوط به مسائل خصوصی
- (۲) اختلاف نظر پژوهشگران در توصیف پدیده‌های روان‌شناختی
- (۳) عدم امکان اندازه‌گیری دقیق پدیده‌های روان‌شناختی
- (۴) لزوم رعایت مسائل اخلاقی و پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان

۲۴۷- اگر دریافت و فهم بیشتر یک موضوع علاوه بر ویژگی‌های حسی، تحت تأثیر ویژگی‌های کیفی نیز قرار داشته باشد، با چه چیزی روبه‌رو هستیم؟

- (۱) پردازش ادراکی (۲) پردازش مفهومی (۳) تفکر فرضی (۴) شناخت عالی

۲۴۸- «اندازه‌گیری دقیق پدیده مورد نظر» و «لزوم دوری از پیش‌داوری‌های شخصی» به ترتیب ویژگی کدام‌یک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات است؟

- (۱) آزمون - مصاحبه (۲) آزمون - مشاهده (۳) پرسش‌نامه - مصاحبه (۴) پرسش‌نامه - مشاهده

۲۴۹- «پرهام در نوشتن انشا ضعیف است. او از برادرش خواهش می‌کند به‌جای او انشا بنویسد. برادرش با اینکه دوست دارد پرهام را خوشحال کند، قبول نمی‌کند و می‌گوید این کار نوعی دروغ گفتن به معلم و گول زدن او است.» رفتار برادر پرهام به کدام جنبه رشد مربوط است و او احتمالاً در کدام دوره سنی قرار دارد؟

- (۱) رشد اجتماعی - کودکی اول (۲) رشد اخلاقی - کودکی اول (۳) رشد اجتماعی - کودکی دوم (۴) رشد اخلاقی - کودکی دوم

۲۵۰- ویژگی‌های جنسی ثانویه

- (۱) تغییراتی است که بر توانایی تولیدمثل تأثیر می‌گذارد. (۲) ویژگی‌هایی است که به‌طور مستقیم در تولیدمثل نقش دارند. (۳) تغییراتی است که جزئی از علائم رشد و قابل‌رؤیت‌اند. (۴) تغییرات اساسی دوره نوجوانی است که همراه با بلوغ رخ می‌دهد.

۲۵۱- دلیل افزایش تحریک‌پذیری در دوران نوجوانی چیست؟ کدام عبارت در مورد هیجانات درست است؟

- (۱) تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی - منبع رفتارهای مثبت و سازنده هستند. (۲) هدایت نشدن و به‌کارگیری غلط هیجان‌ها - در سنین نوجوانی عمدتاً به رفتارهای مخرب و پرخطر منجر می‌شوند. (۳) هدایت نشدن و به‌کارگیری غلط هیجان‌ها - منبع رفتارهای مثبت و سازنده هستند. (۴) تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی - در سنین نوجوانی عمدتاً به رفتارهای مخرب و پرخطر منجر می‌شوند.

۲۵۲- اگر محقق بگوید: «اضطراب به‌معنای ترس و بیم کلی و مبهم است و نمره‌ای است که از پاسخ‌گویی فرد به آزمون اضطراب به‌دست می‌آید»،

به کدام‌یک از «اهداف روان‌شناسی» دست یافته و کدام «ویژگی روش علمی» را رعایت کرده است؟

- (۱) توصیف - تعریف عملیاتی (۲) تبیین - تکرارپذیری (۳) تبیین - تعریف عملیاتی (۴) توصیف - تکرارپذیری

۲۵۳- در رابطه با «تعریف روش علمی» کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) در روش علمی همواره به‌دنبال جست‌وجوی چیزی هستیم. (۲) در جست‌وجوی چیزی بودن باعث می‌شود تا روش علمی هدفمند باشد. (۳) مهم‌ترین تفاوت دانشمند با فرد عادی در مواجهه با مسئله، هدفمند بودن آن است. (۴) دانشمند با طرح مسئله، موقعیت ناشناخته را خلق می‌کند.

۲۵۴- دوقلوهای ناهمسان دوقلوهایی هستند که همیشه

- (۱) از دو تخمک جدا به‌وجود می‌آیند. (۲) از لحاظ ظاهر و رفتار شباهتی به هم ندارند. (۳) دارای جنسیت غیریکسان هستند. (۴) از نظر ظاهری به هم شبیه نیستند، اما از نظر رفتار شباهت دارند.

۲۵۵- از نظر روان‌شناسان، عمر انسان بعد از تولد به چند دوره تقسیم می‌شود و این دوره‌ها چه نام دارند؟

- (۱) چهار دوره، شامل طفولیت، کودکی (کودکی اول و کودکی دوم)، جوانی (نوجوانی و جوانی)، بزرگسالی (میان‌سالی و پیری) است. (۲) چهار دوره، شامل کودکی اول (نوزادی و طفولیت)، کودکی دوم (دوره دبستان)، جوانی (نوجوانی و جوانی)، بزرگسالی (میان‌سالی و پیری) است. (۳) سه دوره، شامل طفولیت، کودکی (کودکی اول و کودکی دوم)، بزرگسالی (جوانی، میان‌سالی و پیری) است. (۴) سه دوره، شامل کودکی (طفولیت، کودکی اول و کودکی دوم)، نوجوانی، بزرگسالی (جوانی، میان‌سالی و پیری) است.

۲۵۶- هیجانانی که تحت تأثیر پردازش‌های فردی نیستند، چه نوع هیجانی محسوب می‌شوند و ویژگی آن‌ها چیست؟

- (۱) ساده - به یک صورت پدیدار می‌شوند. (۲) مرکب - غالباً به یک صورت پدیدار می‌شوند. (۳) مرکب - با توجه به نوع ارزیابی ظهور متفاوتی می‌یابند. (۴) ساده - با توجه به نوع ارزیابی ظهور متفاوتی می‌یابند.

۲۵۷- نوجوانی که در روزهای اول سال، هنگام خروج از منزل با خود کاپشن بهاره به‌همراه می‌برد تا اگر هوا سرد شد، بپوشد، دارای کدام ویژگی است؟

- (۱) تفکر فرضی (۲) توجه‌گزینشی (۳) فراحافظه (۴) تغییر جهت تفکر

۲۵۸- برخی از نوجوانان بر این باورند که «انسان‌های خوب فقط در فیلم‌ها هستند و در زندگی واقعی هیچ‌کس قابل‌اعتماد نیست.» این طرز فکر مربوط به کدام‌یک از پیامدهای تغییرات شناختی است؟

- (۱) احساس منحصره‌فرد بودن اغراق‌آمیز (۲) حساسیت نسبت به انتقاد دیگران (۳) آرمان‌گرایی و عیب‌جویی (۴) مشکل در تصمیم‌گیری روزمره

- ۲۵۹- روان‌شناسی می‌خواهد بداند یک بیماری ناشناخته که به‌تازگی شیوع پیدا کرده است، چه پیامدهای روانی دارد. او فرضیه‌ای را ارائه کرده، اما هیچ دانشی در زمینه این بیماری وجود ندارد که فرضیه خود را با آن مطابقت دهد. او برای بررسی درستی فرضیه خود چه باید بکند؟
- ۱) فرضیه خود را با واقعیت‌های تأییدشده در علوم دیگر مطابقت دهد.
 - ۲) با روش‌های علمی و ابزارهای دقیق فرضیه خود را بررسی کند.
 - ۳) از افراد متخصص کمک گرفته و از آن‌ها نظرخواهی کند.
 - ۴) فرضیه را کنار گذاشته و فرضیه جدیدی را مطرح کند که در آن زمینه دانش وجود دارد.
- ۲۶۰- «آیدین مانند مادرش کم‌حرف و گوشه‌گیر و همچون پدرش قdblند و قوی است.» کدام‌یک از جملات زیر را می‌توان در مورد آیدین قاطعانه مطرح کرد؟
- ۱) کم‌حرفی آیدین ناشی از عوامل محیطی و بلندقدی او ناشی از عوامل وراثتی است.
 - ۲) کم‌حرفی آیدین ناشی از عوامل وراثتی و بلندقدی او ناشی از عوامل محیطی است.
 - ۳) کم‌حرفی و بلندقدی آیدین هر دو ناشی از عوامل وراثتی است.
 - ۴) کم‌حرفی و بلندقدی آیدین ناشی از تعامل عوامل وراثتی و محیطی است.

دفترچه پاسخ‌های تشریحی

آزمون آزمایشی شماره ۲

ویژه داوطلبان آزمون سراسری سال ۱۴۰۰

گروه آزمایشی علوم انسانی

اسامی طراحان سؤال

پاسخ تشریحی درس های عمومی

پاسخ تشریحی درس های اختصاصی

تذکرات مهم:

➤ آزمون آزمایشی مرحله ۳ گزینه دو، در روز جمعه ۷ آذر ۹۹ برگزار می گردد.

➤ داوطلب گرامی، جهت استفاده از خدمات طلایی خود مانند کارنامه های هوشمند بعد از آزمون، پیش آزمون های آنلاین، بانک سؤال گزینه دو، رفع اشکال هوشمند، جزوه های کمک آموزشی، آرشیو آزمون های گزینه دو و...، با استفاده از شماره داوطلبی (به عنوان نام کاربری) و کد ملی خود (به عنوان رمز عبور) وارد وب سایت گزینه دو به آدرس www.gozine2.ir شوید.

➤➤ در صورتی که اینترنتی ثبت نام کرده اید، رمز عبور شما همان رمزی است که خودتان انتخاب نموده اید.

➤ کارنامه های آزمون آزمایشی مرحله ۲ به صورت کامل، با فاصله زمانی کوتاهی پس از آزمون مطابق اطلاعیه اعلام شده، بر روی پایگاه اینترنتی گزینه دو به آدرس www.gozine2.ir قرار می گیرد. در صورت بروز اشکال در دریافت کارنامه، موضوع را از طریق نمایندگی شهر خود پیگیری نمایید.

داوطلب گرامی، شما می توانید با اسکن تصویر بالا به وسیله گوشی هوشمند و یا تبلت خود، به صفحه اینستاگرام مؤسسه گزینه دو وارد شوید.

[gozine2.ir](https://www.instagram.com/gozine2.ir)

اسامی هیئت علمی ویژه داوطلبان آزمون سراسری ۱۴۰۰

گروه عمومی

■ مدیر گروه: علی اکبر آخوندی	زبان و ادبیات فارسی مستئول درس: افشین محی الدین	ابوالفضل غلامی • افشین محی الدین • علیرضا شجاعی • نرگس موسوی
	زبان عربی مستئول درس: پویا رضاداد	مصطفی خاکبازان • بهمن دانشیان ثانی • پویا رضاداد پدرام علیمرادی • محمد مهدی طاهری
	دین و زندگی مستئول درس: علی اکبر آخوندی	علیرضا دلشاد • علی اکبر آخوندی • زهرا محمدی
	زبان انگلیسی مستئول درس: احسان حیدری	سید میلاد قریشی • جواد عزیززاده • ندا باران طلب

گروه ریاضی

■ مدیر گروه: سید امیرمحمد سید شاکری	ریاضیات مستئول درس: سید امیرمحمد سید شاکری	مستئول درس: سید امیرمحمد سید شاکری
	گروه ریاضی	مهرداد کیوان • حسین شفیح زاده • یاسر ارشدی علیرضا شریف خطیبی • سید محسن میراسلامی • امیدرضا پورحسینی
	گروه تجربی	علی افضل زاده • سعید اکبرزاده
	گروه انسانی	مهران موحدی • علی شهربابی فراهانی

گروه علوم

■ مدیر گروه: محمد احسان عبد الهی	فیزیک مستئول درس: حمید فدایی فرد	علی نعیمی • بهمن شاهمرادی • احمد رضوانی
	شیمی مستئول درس: یاسر عبد الهی	ماشاء الله سلیمانی • بهنام ابراهیم پور • علی فرزاد تبار
	زیست شناسی مستئول درس: علی قلی زاده	محمد پازوکی • بهرام میرحبیبی • حسن نشتایی
	زمین شناسی	فرزانه رجایی

گروه انسانی

■ مدیر گروه: ریحانه محمدی نژاد	اقتصاد مستئول درس: امیر محمد بیگی	میترا چینی ساز
■ مسئول محتوایی گروه: عماد فیض آبادی	ادبیات اختصاصی مستئول درس: محمد رضا لمسه چی	ابوالفضل قاضی
	عربی اختصاصی مستئول درس: محمد صادق رضانی زاده	سید اسحق بلند نظر
	تاریخ مستئول درس: محمد اسماعیل سلمان پور	زهرا نعمتی
	جغرافیا مستئول درس: محمد اسماعیل سلمان پور	محمد صالح فتاحی
	جامعه شناسی مستئول درس: عاطفه محمدی	محمد زمان کبیر
	منطق و فلسفه مستئول درس: حمید سودیان طهرانی	اکرم صفر نورالله • حمید سودیان طهرانی
	روان شناسی مستئول درس: ضحی سکاکی	سیمین زاهدی • نرگس نظر پور

« زبان و ادبیات فارسی »

- ۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۵۶ فارسی ۱
موارد نادرست:
(ب) «مرتفع» و «تناور» مترادف نیستند.
(ه) «کفیل» با «ضامن» هم‌معنی است نه «عامل».
- ۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس‌های ۱ تا ۳ فارسی ۳
معانی درست واژه‌ها:
(۱) مفرح: شادی‌بخش، فرح‌انگیز
(۲) خمّار: می‌فروش (خانه خمّار: میخانه)
(۳) مُلک: سرزمین، کشور، مملکت (دار مُلک: پایتخت، دارالملک)
- ۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۸ فارسی ۳
واژه «هَمّت» در گزینه ۴ به معنی عزم و اراده است، اما در سایر گزینه‌ها به معنی توجه قلبی و دعای خیر است.
- ۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۵۶ تا ۷۲ فارسی ۱
در عبارت «ب» واژه «امارت» به معنی فرمانروایی مناسب نیست و به جای آن، «عمارت» به معنی ساختمان صحیح است. در عبارت «د» واژه «نغز» نادرست است و املا صحیح آن با توجه به واژه «قول» نقض است، نقض قول به معنی پیمان‌شکنی و به اصطلاح زیر حرف خود زدن است.
- ۵- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۲۷ فارسی ۳
واژه «فراغت» در ابیات ۱، ۲ و ۳ به معنی آسایش و آسودگی با املا درست آمده است. در بیت گزینه ۴، «فراقت» (به معنی دوری از تو) املا صحیح است.
- ۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس‌های ۱ تا ۳ فارسی ۳
در این گزینه واژه‌های «حیاط» و «رازی» املا نادرستی دارند و صورت صحیح آن‌ها «حیات» به معنی «زندگی» و «راضی» به معنی «خرسند» است. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: واژه «شبح» نادرست است. املا صحیح آن «شبه» است به معنی مثل و مانند.
گزینه ۲: «عنابت» نادرست است و صحیح آن به صورت «انابت» است.
گزینه ۳: غلط املائی ندارد.
- ۷- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۵۴ تا ۶۸ فارسی ۱ و ۱۸ و ۳۱ فارسی ۳
روایت سنگرزازان ۲: عیسی سلمانی لطف‌آبادی
- ۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * آرایه‌های ادبی جامع
(الف) تشبیه: جود تو [مانند] آب است و عدل تو [مانند] هوا است.
(ب) تناقض: نکونامی ننگ است.
(ج) حس آمیزی: شعر تر
(د) حسن تعلیل: علت خشمگین بودن چشم نرگس این است که با گل سوسن دشمنی کرده است و علت خمیده بودن بنفشه این است که عاشق گل است ← حسن تعلیل
- ۹- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * آرایه‌های ادبی جامع
بررسی هر کدام از گزینه‌ها:
(۱) حسن تعلیل: ندارد.
ایهام: عزیز: ۱- دوست داشتنی ۲- مقامی در مصر (چمن مانند سرزمین مصر است و جمال گل که مانند یوسف است ۱- عزیز آنجا شد ۲- فرمانروای آنجا شد).
(۲) حسن تعلیل: علت داغ داشتن لاله ریخته شدن خون فرهاد دانسته شده است.
داغ: ۱- غم ۲- سیاهی داخل گلبرگ‌های لاله
(۳) حسن تعلیل: ندارد.
ایهام: شیرین: ۱- معشوق فرهاد ۲- خوش
(۴) حسن تعلیل: علت بیرون آمدن آدم از بهشت، نبودن غم در آنجا دانسته شده است و اینکه زندگی بدون غم مشکل است.
ایهام: ندارد.

۱۰- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * آرایه‌های ادبی جامع
 بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: شیرین بودن روی ترش معشوق، بیانی متناقض‌نما است، ولی ایهام در بیت وجود ندارد.

گزینه ۲: زلف معشوق به زره مانند شده و واژگان زره، خود و تیرافکن تناسب دارند.

گزینه ۳: شکر در مصرع اول به معنی شکر خوراکی با شکر در مصرع دوم به معنی همسر خسرو، جناس همسان دارد. واژه «شیرین» دو معنی دارد: ۱- معشوقه خسرو ۲- مزه شیرین؛ در معنی مزه شیرین که قابل قبول در بیت نیست با «شکر» مصرع اول تناسب دارد. «شکر» مصرع اول نیز ایهام تناسب دارد.

گزینه ۴: در این گزینه به داستان حضرت آدم و رانده شدن او از بهشت به خاطر خوردن گندم اشاره شده است؛ رخ یار به گندم و بهشت تشبیه شده است و عشاق به آدم.

۱۱- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * آرایه‌های ادبی جامع
 تشبیه: آب به آتش تشبیه شده است.

جناس ناهمسان: آن و آب

کنایه: خون در دل به جوش آمدن کنایه از غصه خوردن است.

متناقض‌نما: آب چو آتش

۱۲- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۵۷ فارسی ۱ و صفحه ۱۵ فارسی ۳

تنها در بیت (ب) بعد از «به» حذف فعل وجود دارد: سنگ و گیاهی که ... از آدمی که در او منفعتی نیست، به [است].

۱۳- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۲۰ فارسی ۳

بر تنم یک سر مو نیست (= وجود ندارد) که [آن] در بند تو (= مسند) نیست (= اسنادی).

در گزینه ۱ «هستم» به معنی وجود دارم، در گزینه ۲ «هست» به معنی وجود دارد و در گزینه ۴ «نیست» به معنی وجود ندارد، مسندپذیر نیستند.

۱۴- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۶۶ فارسی ۱

گزینه ۱: خاک پایت ← خاک پای تو ← هسته + مضاف‌الیه + مضاف‌الیه

گزینه ۲: نسبت روی تو ← هسته + مضاف‌الیه + مضاف‌الیه

گزینه ۳: دهن تنگ تو ← هسته + صفت + مضاف‌الیه

گزینه ۴: خیال نظرت ← خیال نظر تو / ناوک چشم تو ← هسته + مضاف‌الیه + مضاف‌الیه

۱۵- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۵۲ فارسی ۱

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: در دست من جز باد نیست ← مضاف‌الیه

گزینه ۲: باد صبحدم، نسیم بغداد را برای من بیاورد ← متمم

گزینه ۳: از یاد من نرفتی ← مضاف‌الیه

گزینه ۴: کی به فریاد من برسی ← مضاف‌الیه

۱۶- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * دستور جامع

واژه حافظ در همه ابیات نهاد است، ولی در بیت گزینه ۱ منادا می‌باشد.

۱۷- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۵۳ فارسی ۱

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۴ این است که هرکسی مجرم اسرار نیست.

۱۸- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۵۶ فارسی ۱

مفهوم گزینه ۴ ستایش ممدوح است و شاعر به مخاطب خود می‌گوید:

تو آن انسان دقیقی هستی که تدبیر تو همگی مطابق تقدیر خداوند است (تقدیر الهی با تدابیر تو موافق است).

اما مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و سایر گزینه‌ها ناتوانی تدبیر انسان در برابر تقدیر الهی است.

۱۹- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۶۷ فارسی ۱

در گزینه ۳ سخن از ستایش راستی سرو است و این که درختان زیر بار منت میوه‌های خود خمیده شده‌اند. در سایر گزینه‌ها مفهوم مشترک، نکوهش بی‌ثمری است.

۲۰- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۵۹ فارسی ۱

در بیت سؤال و گزینه ۱، شاعر غم معشوق را بر خوشی‌های دنیا ترجیح می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: سعدی با غم معشوق خوش است؛ زیرا امید به وصال دارد.

گزینه ۳: سختی هجران (مردن در پای معشوق بهتر از تحمل هجران است).

گزینه ۴: وقتی امکان وصال به معشوق وجود ندارد، غم هجران برایش مطلوب است.

۲۱- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۵۴ فارسی ۱

مفهوم گزینه ۱ این است که نمی‌توان سر عشق را پنهان کرد، اما مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها سفارش به پنهان کردن راز عشق است.

۲۲- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۲ فارسی ۳

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۲ این است که بدون طی کردن راه عشق و گذشتن از مقدمات آن، به کمال و استادی نمی‌رسی. مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بی توجهی به سخن و راهنمایی گمراهان

گزینه ۳: عاشق حقیقی بی خبر از امور مادی و عالم طبیعت است.

گزینه ۴: مدهوشی و بی‌هوشی از شنیدن خبر یار با دیدن یار

۲۳- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۰ فارسی ۳

مفهوم گزینه ۱ وفاداری عاشق تا پای مرگ است. مفهوم سایر گزینه‌ها جان‌فشانی و جان‌بازی عاشقانه است و اینکه عاشق حقیقی حاضر است جان خود را در راه عشق و معشوق بدهد.

۲۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۸ فارسی ۳

در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ سخن از برتری وطن و سختی در وطن بر غربت و راحتی در غربت است و اینکه عزت و آسایش غربت، یاد وطن را از دل نمی‌برد؛ اما در گزینه ۱ مفهوم مقابل آن دیده می‌شود: عزت غربت یاد وطن را از دل می‌برد.

۲۵- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۱۷ فارسی ۳

در گزینه ۳ همانند بیت سؤال مفهوم از خود بی خود شدن عاشق با دیدن معشوق دیده می‌شود. مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) برای ستایش یار زبان به کار می‌آید و برای دیدن حسنش، چشم.

(۲) با از دست دادن دل، گرفتار غم و اندوه شدن

(۴) هر چشمی شایسته دیدن معشوق نیست.

“ زبان عربی ”

۲۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۴ عربی، زبان قرآن ۱

«شعوب و قبائل» جمع هستند. (رد گزینه ۱) / «خلقنا» ماضی است. (رد گزینه ۲) / قسمت دوم جمله جابه‌جا ترجمه شده و ترجمه «خلقناکم» به صورت «خلقت شما» نادرست است.

۲۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

«لا تُطعموا؛ نخورانید، غذا ندهید» فعل نهی است و ترجمه آن به صورت «نبايد غذا دهید» نادرست است. (رد گزینه‌های ۱ و ۴) همچنین در گزینه ۳ به صورت مجهول آمده که صحیح نیست.

۲۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۱

«زان: زینت داد» (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «در آسمان» در گزینه ۲ نادرست است. / «ستارگانی مرواریدمانند» در گزینه ۳ نادرست است. «جدوة» مفرد است. (رد گزینه ۱) / «آتش فروزانی دارد» در گزینه ۳ معادل دقیقی نیست. / «أوجد» مجهول نیست (رد گزینه ۱)

۲۹- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * درس ۳ عربی، زبان قرآن ۱

«تعلمین»: مفرد است و مضارع (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «إعصار»: مفرد است (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «ریاح»: جمع است (رد گزینه ۴) / «تنتقل: منتقل می‌شوند» (رد گزینه ۲)

۳۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

«لیت: کاش» (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «لیت + مضارع» ← التزامی (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «الانسان»: معرفه (رد گزینه ۳) / قسمین اثنین: دو قسمت (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

۳۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

«کل طعام: هر غذایی» (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «لا یذکر: برده نشود» (رد سایر گزینه‌ها) / «إمّا: فقط، تنها» (رد گزینه ۱)

دقت: «لا یرکة فیه» و «لا یرکة له» تفاوت دارند ← (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

هیچ برکتی در آن نیست هیچ برکتی ندارد

ضمناً در گزینه ۳، «بی‌گمان» زائد است.

۳۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس‌های ۲ و ۳ عربی، زبان قرآن ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «مکیّف: کولر» / «حرارة الصیف: گرمای تابستان»

(۲) «مشمش: زردآلو» / «محففة: خشک شده»

(۴) «او» زائد است / «ستة: شش»

۳۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * درس ۲ عربی، زبان قرآن ۱

ترجمه صحیح: «و مردم همگی از آن‌ها سود می‌برند.»

۳۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۲ عربی، زبان قرآن ۱

«این پیشنهاد» باید «الدار» باشد. (رد گزینه ۱) / این ← «هذا (رد گزینه ۴) / «الإقتراح» مذکر است ← «هذه» (رد گزینه ۳) و «بها»

(رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «با یکدیگر همکاری خواهیم کرد: (سوف) سنتعاون» ← (رد گزینه ۳)

۳۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اشاره می‌کند که ارزش و اعتبار انسان‌ها به اعمال و افعال آن‌هاست.

(۲) ملاک جاودانگی را علم معرفی کرده است.

(۴) به بعد روحانی انسان اشاره می‌کند و اینکه انسان فقط متشکل از گل نیست.

در عبارت سوم، عبارت سمت راست به غفلت انسان از خویش اشاره دارد، ولی آیه شریفه به غفلت انسان از معاد.

■ ترجمه متن:

«سرعت خوردن غذا، سبب مشکلات زیادی برای انسان می‌شود. همانا ذهن تقریباً بیست دقیقه نیاز دارد تا احساس سیر شدن را درک

کند و نشانه‌هایی برای توقف از خوردن آن (غذا) بفرستد. این مشکل با افزایش خطر دچار شدن به افزایش وزن ارتباط دارد و یکی از

پژوهش‌های جدید اثبات کرده است که اشخاصی که با سرعت غذا می‌خورند، دو برابر کسانی که با آرامش غذا می‌خورند، در معرض چاقی و

مرض قند قرار می‌گیرند و در این حالت خطر دچار شدن به مقاومت در مقابل انسولین و سختی در عملیات هضم به سبب حجم لقمه بزرگ

و کمی جویدن در دهان زیاد می‌شود؛ همچنین بر اینان واجب است که غذاهایی که برای جسمشان مفید نیست، نخورند.»

۳۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط

متن درباره خطرات به کار بردن انسولین صحبت نکرده است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) دچار شدن به چاقی!

(۲) فوائد غذا خوردن با آرامش!

(۳) خطرات افزایش وزن!

۳۷- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط

«خطر دچار شدن به بیماری‌ها برای کسانی که غذا را سریع می‌خورند بسیار کمتر از کسانی است که آن را به سرعت نمی‌خورند!» نادرست است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) ذهن انسان به کمتر از سی دقیقه نیاز دارد تا درک کند که شکم پر از غذا شده و سیر شده است! (در متن آمده به مدت بیست دقیقه و

کاملاً صحیح است.)

(۳) انسانی که غذا را سریع نمی‌خورد و آن را خوب می‌جود، با مشکلی در هضمش مواجه نمی‌شود! (طبیعی است.)

(۴) بر هر شخصی است که غذا را به مقداری که جسمش نیاز دارد بخورد، بدون افراط در خوردن! (در متن به اضرار پرخوری اشاره شده است.)

۳۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار

موضوعاتی که به ترتیب در متن آمده عبارتند از: «سرعت غذا خوردن- خطرات دچار شدن به بیماری‌ها- لزوم خوردن غذاهای مفید برای جسم»

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۲) ضررهای نوشیدن آب بعد از خوردن- خوردن غذاهایی که وزن را زیاد نمی‌کند- نیاز جسم به پروتئین (مورد اول و سوم اصلاً در متن

نیامده است.)

(۳) سبب افراط در غذا خوردن- ضررهای پرخوری- زیادی وزن در انسان (به مورد اول در متن اشاره نشده است.)

(۴) غذاهای مفید برای جسم- ضررهای خوردن سریع- مهم‌ترین غذاهای مفید برای معده (ترتیب صحیح ذکر نشده است.)

۳۹- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط

«چاقی» در متن اشاره به «زیادی وزن» می‌کند.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) احساس انسان به بیماری‌ها (۲) خوردن غذا با آرامش (۴) سهولت در عملیات هضم

۴۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) للمخاطب ← للغائبة / من باب «تفعّل» ← من باب «تفعیل» / فعل مع فاعله ← فعل و فاعله «سرعة»

(۲) مزید ثلاثی بزیادة حرفین ← مزید ثلاثی بزیادة حرف واحد

(۳) ماضٍ ← مضارع / مصدره «تَسَبَّب» ← مصدره «تَسبیب» / فاعله «تناول» ← فاعله «سرعة»

۴۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) للغائین ← للغائین / زیاده حرف واحد ← زیاده حرفین
 (۳) مصدره «تعرّض» ← مصدره «تعرّض» / فاعله محذوف ← فاعله «واو»
 (۴) ماضیه «عرّضوا» ← ماضیه «تعرّضوا» / فاعله محذوف ← فاعله «واو»

۴۲- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * ساده

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) مؤنث ← مذکر (مفرد آن «طعام» مذکر است.) / معرف بأل ← نكرة
 (۳) صفة ← مفعول

(۴) معرفة علم ← نكرة / مؤنث ← مذکر / مضاف إليه ← مفعول

۴۳- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس‌های ۳ و ۴ عربی، زبان قرآن ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مفرد مؤنث مخاطب است: نمی‌بخشی

(۳) فعل لازم است: قطع نمی‌شود

(۴) ماضی بعید است و متعدی: بریده بودند، قطع کرده بودند

۴۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) الدلیلان مذکر است ← هذان

(۳) البنتان مثنی است ← هاتان

(۴) الزّجاجتین مؤنث است ← هاتین

۴۵- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

در گزینه اول خبر «أحسن» است. در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ به ترتیب فی فریقنا / لنا / علی هذا خبر هستند.

۴۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * درس ۲ عربی، زبان قرآن ۱

بررسی گزینه‌ها:

(۱) ألف- واحداً: هر دو اصلی هستند!

(۲) عشرين- العشرین: اصلی و ترتیبی (برعکس)

(۳) همگی اصلی هستند.

(۴) أول: ترتیبی / الاثنان: اصلی

۴۷- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

«لیت» به صورت ای کاش و آرزوی دست نیافتنی ترجمه می‌شود، اما «عیسی» به معنی شاید است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) «لعل» به معنای شاید با «قد» سر فعل مضارع یا «عیسی» معادل است.

(۳) «إنما» به معنای فقط است. از طرفی عبارت مقابل، همان مفهوم را دارد.

(۴) «إن و لا شك» هر دو بیانگر تأکید روی جمله بعد خود هستند.

۴۸- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * درس ۴ عربی، زبان قرآن ۱

در باب تفاعل و تفعّل، امر و ماضی یکسان هستند و لذا کاربرد مبتدا (غایب) و منادی (مخاطب) هر دو صحیح است، ولی با توجه به مذکر بودن فعل، «نساء العالم» نامناسب است.

۴۹- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۴ عربی، زبان قرآن ۱

تمامی فعل‌های گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ از باب افعال هستند، ولی «أنتخب» از باب افتعال است.

۵۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

«لا إكراه»: لای نفی جنس است، زیرا قبل از اسم آمده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) با توجه به اینکه علامت ندارد، هم نفی صحیح است هم نهی.

(۲) در این گزینه، «لا» نفی جنس است.

(۳) «لا» در این عبارت هم به صورت نهی و هم به صورت نفی قابل ترجمه است.

فرهنگ و معارف اسلامی

- ۵۱- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۶۳ تا ۶۵ دین و زندگی ۱
 ■ برزخ در لغت به معنای فاصله و حائل میان دو چیز است و در کاربرد دینی فاصله میان دنیا و آخرت است.
 ■ یکی از ویژگی‌های برزخ، وجود شعور و آگاهی است که یکی از نشانه‌های آن مکالمه پیامبر ﷺ با کشته‌شدگان لشکر کفار در جنگ بدر است.
- ۵۲- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۶۶ دین و زندگی ۱
 پادشاه شهادت مجاهد در راه خدا موجب ورود به بهشت است که آیه: ﴿آن‌ها که فرشتگان روحشان را می‌گیرند درحالی که پاک و پاکیزه‌اند، به آن‌ها می‌گویند: «سلام بر شما، وارد بهشت شوید به خاطر اعمالی که انجام دادید.»، مبین آن است.
- ۵۳- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۱۱ دین و زندگی ۳
 از آیه ﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ متوجه می‌شویم که خداوند نور هستی است. یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می‌گیرند، به سبب وجود او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می‌گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است. به همین جهت، هر چیزی در این جهان، بیانگر وجود خالق و آیه‌ای از آیات الهی محسوب می‌شود. در واقع، هر موجودی در حدّ خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است.
- ۵۴- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۷۵ دین و زندگی ۱
 دقت کنید که با توجه به آیه ﴿وَ أَنْ عَلَّيْكُمْ لِحَافِظِينَ كَرَامًا كَاتِبِينَ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ﴾، کسانی که آنچه را انجام داده‌ایم، می‌دانند، همان کسانی هستند که مراقب ما بوده‌اند و نویسندگان گرانقدری هستند که اعمال ما را ثبت و ضبط کرده‌اند، یعنی همان فرشتگان الهی.
- ۵۵- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۱ دین و زندگی ۳
 ■ عبارت ﴿خَلَقُوا كَخَلْقِهِ﴾ به شرک در خالقیت اشاره دارد.
 ■ این تصور که چند خدا وجود دارد و هر کدام خالق بخشی از جهان‌اند، یا با همکاری یکدیگر این جهان را آفریده‌اند، به معنای آن است که هر کدام از آن‌ها محدود و ناقص هستند و به تنهایی نمی‌توانند کلّ جهان را خلق کنند.
 ■ فرض نقص برای خدا به معنی زیر سؤال بردن بی‌نیازی اوست که ﴿اللَّهُ الصَّمَدُ﴾ نشان‌دهنده این بی‌نیازی است.
- ۵۶- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۶۳ دین و زندگی ۱ و ۲۳ و ۲۴ دین و زندگی ۳
 ■ عقیده به توانایی پیامبر اکرم ﷺ و اولیای دین در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آن‌ها و مستقل از خدا بدانیم، اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیا از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است و از این جهت مانند اثر شفا بخشی داروست که خداوند به آن بخشیده است. (این مطلب همان رابطه علیت است که بیانگر توحید در ربوبیت می‌باشد.) این توانایی تنها به زمان حیات دنیوی پیامبر اکرم ﷺ اختصاص ندارد و پس از رحلت ایشان نیز استمرار دارد. چراکه ایشان پس از رحلت نیز زنده است. به عبارت دیگر، اکنون اگر ما از رسول خدا ﷺ درخواست کنیم، درخواست از جسم ایشان نیست، بلکه از حقیقت روحانی و معنوی ایشان است.
 ■ دقت کنید که علت زنده بودن روح پس از مرگ، توفی یا همان دریافت تمام و کمال روح توسط فرشتگان می‌باشد.
- ۵۷- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۹ دین و زندگی ۳
 ■ جمله «لا اله الا الله» فقط یک شعار نیست، بلکه پایبندی به آن، همه زندگی فرد مسلمان را در رابطه با خدا، خویشتن، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می‌دهد.
 ■ دقت کنید که سایر گزینه‌ها ثمرات بیان کردن «لا اله الا الله» است، نه التزام به آن.
- ۵۸- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۹ دین و زندگی ۳
 همان‌طور که ذهن ما نمی‌پذیرد که یک پدیده بدون پدیدآورنده باشد، همان‌طور هم برعکس، نمی‌پذیرد وجودی که ذاتاً موجود است نیازی به پدیدآورنده داشته باشد.
- ۵۹- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۵۴ و ۵۵ دین و زندگی ۱
 یکی از دلایل اثبات وجود معاد، حکمت الهی یا عبث نبودن خلقت است که آیه شریفه صورت سؤال با عبارت ﴿...عبثاً﴾، بیانگر حکمت الهی است. این مطلب را در کتاب درسی تحت عنوان «معاد، لازمه حکمت الهی» می‌خوانیم.
- ۶۰- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۶۳، ۶۴ و ۶۶ دین و زندگی ۱
 ■ ویژگی‌های برزخ عبارتند از: (۱) وجود حیات (۲) وجود شعور و آگاهی (۳) وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا
 ■ مصادیق وجود ارتباط میان برزخ و دنیا: (۱) بسته نشدن پرونده اعمال (۲) دریافت پاداش خیرات بازماندگان (۳) ارتباط متوفی با خانواده که با توجه به حدیث امام کاظم علیه السلام میزان آن وابسته به میزان فضایل مؤمن می‌باشد.
- ۶۱- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۶۳ دین و زندگی ۱
 آنجا که گناهکاران می‌خواهند بازگردند تا اعمال صالحی را که در دنیا ترک کرده بودند جبران کنند، یعنی متوجه و آگاه به این مفهوم شدند که اعمالشان دارای کاستی بزرگی است و کمبود دارد.

۶۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۷ و ۱۰ دین و زندگی ۳

شعر مذکور بیانگر مقدمه دوم وجود است که نشان می‌دهد پدیده‌ها که وجودشان از خودشان نیست، نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد. دقت کنید که این مطلب به‌وضوح نیازمندی پدیده‌ها در پیدایش را بیان می‌کند که آیه شریفه ﴿انتم الفقراء الی الله﴾ حاکی از آن است.

۶۳- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۹ و ۲۳ دین و زندگی ۳

﴿و هو الواحد القهار﴾ نشان‌دهنده اصل توحید است که علتی برای پذیرش توحید در خالقیت می‌باشد که آیه شریفه ﴿قل الله خالق کل شیء معلول﴾ و هو الواحد القهار (علت)، بیانگر آن است.

۶۴- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲ دین و زندگی ۳

■ اندیشه (تفکر) مانند بذری است که در ذهن جوانه می‌زند، در دل و قلب ریشه می‌دواند و برگ‌وبار آن به‌صورت اعمال ظاهر می‌گردد.
■ در میان گزینه‌های موجود تنها گزینه‌ای که به ضرورت تفکر و اندیشه اشاره دارد، «افضل العبادة ادمان التفکر...» می‌باشد.

۶۵- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲ دین و زندگی ۳

بررسی موارد:
الف) با توجه به آیه ﴿قل افاتخذتم من دونه اولیاء لا یملکون لانفسهم نفعاً ولا ضرراً﴾، کسی استحقاق ولایت دارد که مالک نفع و ضرر خود باشد و صاحب اختیار باشد، پس عبارت ﴿لا یملکون...﴾ استدلال و حجت قرآن برای نفی شرک در ولایت است. (✓)
ب) واگذاری ولایت به‌معنای شرک است. خداوند ولایت خود را واگذار نمی‌کند، بلکه پیامبر ﷺ در راستا و مسیر خداوند اذن ولایت دارد. (*)
ج) این آیه نشان‌دهنده شرک در ولایت است. (*)
د) علت توحید در ولایت توحید در مالکیت است. (✓)

۶۶- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۷۴ و ۷۶ دین و زندگی ۱

■ پس از زنده شدن در قیامت، انسان‌های گناهکار به‌دنبال راه فرار می‌گردند؛ دل‌های آنان سخت هراسان و چشم‌هایشان از ترس به زیر افکنده است.
■ در روز قیامت افراد بدکار با دیدن حقیقت آن جهان و عاقبت شوم خویش، شروع به سرزنش خود کرده و آرزو می‌کنند که ای کاش چیزی از پیش فرستاده بودند، به دنیا بازگردانده می‌شدند، آیات خدا را تکذیب نمی‌کردند، از مؤمنان بودند، همراه و هم‌مسیر با پیامبر ﷺ بودند، در انتخاب دوست دقت می‌کردند و...

۶۷- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۵۶ دین و زندگی ۱

در آیات ۴۵ تا ۴۸ سوره واقعه می‌خوانیم که ﴿انان دوزخیان﴾ پیش از این (در عالم دنیا) مست و مغرور نعمت بودند و بر گناهان بزرگ اصرار می‌کردند و می‌گفتند: «هنگامی که ما مردیم و استخوان شدیم، آیا برانگیخته خواهیم شد؟»

۶۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۵۳ دین و زندگی ۱

خداوند در آیات سوم و چهارم قیامت، خطاب به کسانی که به انکار معاد می‌پردازند، می‌گوید: ﴿نه تنها استخوان‌های آن‌ها را به حالت اول درمی‌آوریم، بلکه سرانگشتان آن‌ها را نیز همان‌گونه که بوده، مجدداً خلق می‌کنیم.﴾ ← این آیه بیانگر اثبات معاد از راه امکان معاد و از طریق نمونه‌هایی از زنده شدن مردگان است.

۶۹- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۰ دین و زندگی ۳

«رب» به‌معنای مالک و صاحب اختیاری است که تدبیر و پرورش مخلوق به‌دست اوست. هرکس که خالق و مالک و ولی چیزی باشد، می‌تواند آن را تدبیر کرده و پرورش دهد.

۷۰- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۱ دین و زندگی ۳

اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند، معرفتی عمیق و والاست که در نگاه نخست مشکل به نظر می‌آید، اما هدفی قابل‌دسترس است، به‌خصوص برای جوانان و نوجوانان که پاکی و صفای قلب («دلی کز معرفت نور و صفا دید (لازمه)، به هر چیزی که دید اول خدا دید (ملزوم)») دارند. اگر قدم پیش گذاریم و با عزم و تصمیم قوی حرکت کنیم، به یقین خداوند نیز کمک خواهد کرد و لذت چنین معرفتی را به ما خواهد چشاند.

۷۱- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۶۴ و ۷۳ دین و زندگی ۱

در مرحله دوم قیامت، بار دیگر بانگ سهمناکی در عالم می‌پیچد و حیات مجدد انسان‌ها آغاز می‌شود. مردگان دوباره زنده می‌شوند و در پیشگاه خداوند حاضر می‌گردند و وقایع پنج‌گانه آن رقم می‌خورد که دادن نامه اعمال و آگاهی انسان به اعمالش که آیه شریفه ﴿بَنبُوا الْاِنْسَانَ یَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَاَخَّرَ﴾ به آن اشاره دارد، از جمله آن‌ها است.

۷۲- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۲۰ و ۲۲ دین و زندگی ۳

■ در توحید در ربوبیت می‌خوانیم: کشاورز وقتی خود را با دیگران، یعنی کسانی که در کشت زمین او دخالتی نداشته‌اند، مقایسه می‌کند می‌بیند که این کشت حاصل دسترنج خودش است، اما وقتی رابطه خود را با خدا بررسی می‌کند، می‌بیند که هم خودش و هم نیرو و توانش از آن خداست و کشت و زرع او بر اساس استعدادی که خداوند در آن قرار داده رشد کرده و محصول داده است. در نتیجه درمی‌یابد که زارع حقیقی و پرورش‌دهنده اصلی زراعت او خداست و باید شکرگزار او باشد.

■ بررسی توحیدی گزینه‌ها:

گزینه ۱: اصل توحید گزینه ۲: توحید در مالکیت گزینه ۳: توحید در ولایت گزینه ۴: توحید در ربوبیت

۷۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۵۱ دین و زندگی ۱ و ۸۸ دین و زندگی ۳

- مهم‌ترین اعتقاد دینی «توحید و یکتاپرستی» است.
- همه پیامبران پس از ایمان به خدا (توحید) ایمان به آخرت را مطرح کرده‌اند و آن را لازمه ایمان به خدا دانسته‌اند.
- تنها آیه‌ای که به ایمان به خدا و آخرت اشاره کرده است، گزینه ۲ می‌باشد که عبارت «الله لا اله الا هو» بیانگر توحید و ایمان به خداست و عبارت «یوم القیامة لا ریب فیه» بیانگر معاد است و قطعیت برپایی آن را نشان می‌دهد.

۷۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲ دین و زندگی ۳

- آنچه از آیه «یسأله من فی السّموات...» برداشت می‌شود، نیازمندی موجودات در بقا و عرض نیاز دائمی به درگاه خداست.
- آنچه از آیه «و الله هو الغنی الحمید» استنباط می‌شود، آن است که خدا بی‌نیاز است و وجود مطلق می‌باشد و نیستی در او راه ندارد.
- در حدیث «ما رأیت شیئاً اأ و رأیت الله قبله و بعده و معه» متوجه می‌شویم که دیدن خدا بعد از هر چیزی بیانگر آن است که او همیشه هست و وجود مطلق است که از آیه «و الله هو الغنی الحمید» برداشت می‌گردد و همچنین دیدن خدا با هر چیزی نشان‌دهنده نیازمندی موجودات در بقا به خدا می‌باشد که آیه «یسأله من فی السّموات...» حاکی از آن است.

۷۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۵۱ و ۷۴ دین و زندگی ۱

- نامه عمل پس از بررسی در دادگاه عدل الهی به انسان‌ها داده می‌شود، پس اگر کسی آنچه در نامه عمل آمده را انکار کند، یعنی به حقانیت آن و در نتیجه، صدق گفتار و حقانیت کلام الهی ایمان ندارد یا به دنبال نفی آن است.
- دقت کنید که عبارت «و من اصدق من الله حدیثاً» نشان‌دهنده صدق گفتار و وعده‌های الهی است.

“ زبان انگلیسی ”

۷۶- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۳۱ زبان انگلیسی ۳

- ترجمه: تا زمانی که مردم درک نکنند که باید مهارت‌های جدیدی را توسعه دهند (ایجاد کنند)، هیچ راهی برای پیشرفت اقتصاد وجود ندارد، این‌طور نیست؟
- توضیح: برای ساخت دنباله‌های سؤالی باید از فاعل و فعل جمله اصلی استفاده کنیم. **Until** از قیود وابسته‌ساز است و **tag** از جمله جواب آن ساخته می‌شود. در ضمن اگر جمله ما منفی باشد، دنباله سؤالی باید به صورت مثبت به کار رود و نکته مهم اینکه اگر جمله‌ای با **“there”** شروع شود، در دنباله سؤالی از خود **(there)** استفاده می‌کنیم.

۷۷- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۶۲ تا ۶۴ زبان انگلیسی ۱

- ترجمه: من عاشق آن ماشین خیلی بزرگ قدیمی سبزرنگ باستانی (عتیقه) که همیشه در انتهای خیابان پارک می‌شد، هستم.
- توضیح: اگر قبل از اسمی بخواهیم از چند صفت استفاده کنیم باید مطابق با الگوی زیر عمل کنیم:

(از چپ به راست خوانده شود)							
اسم	هدف / کاربرد	جنس	ملیت	رنگ	شکل / عرض	سن / قدمت	اندازه / طول
اعداد							کیفیت / عقیده

- نکته: **really** قید در معنی خیلی و مانند آن باید بلافاصله قبل از صفتی بیاید که آن را تشدید می‌کند.
- Antique** صفت کیفیت است، **big** اندازه، **old** سن و **green** رنگ است.

۷۸- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۵۴ زبان انگلیسی ۱

- ترجمه: تعدادی شعر ممتاز وارد مسابقه شده بود، اما بهترینشان توسط یک دختر ده ساله نوشته شد.
- توضیح: اگر بخواهیم مقایسه‌ای بین یک اسم با دو یا چند اسم داشته باشیم که یک اسم نسبت به اسم‌های دیگر برترین باشد، از صفت عالی استفاده می‌کنیم.
- ساختار صفت عالی به صورت زیر می‌باشد:

est + صفت کوتاه + the
صفت بلند + the most

- نکته: یکی از نشانه‌های صفت عالی وجود **(all of ... و ... in the ...)** بعد جای خالی یا در آخر جمله است. به مثال دقت کنید:

Shakespeare is the most famous of all writers in English.

۷۹- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۹ زبان انگلیسی ۳

- ترجمه: به‌عنوان مثال، ژاپن کشوری است که در آن کنترل بر ابراز احساسات منفی اهمیت زیادی دارد، به طوری که این احساسات اغلب با لبخند پوشانده می‌شوند.

- توضیح: فعل **mask** یک فعل متعدی است و نیاز به مفعول دارد، اما مفعول آن بعد جای خالی نیامده است، در نتیجه جمله ما مجهول است.
- از طرفی اگر حرف اضافه **by** به معنی (توسط، به وسیله) بلافاصله بعد از جای خالی بیاید نشانه مجهول بودن جمله است. علاوه بر آن جایگاه قید تکرار **often** قبل از فعل اصلی، بعد از افعال **to be** یا بین فعل کمکی و فعل اصلی است.

۸۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۴۰ کتاب کار زبان انگلیسی ۱

- ترجمه: گزارش‌های پلیس نشان داد که او در آن زمان داشته از تلفن همراه خود استفاده می‌کرده و رانندگی بی احتیاط او باعث این تصادف شده است.

(۱) فعال (۲) بی احتیاط، بی دقت (۳) معمولی (۴) آرام

۸۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۲۶ کتاب کار زبان انگلیسی ۱

ترجمه: وقتی تماس گرفتم تا به پدرم بگویم به سلامت به خانه رسیده‌ام، ولی تلفنم را گم کرده بودم، می‌توانستم نگرانی را در صدای پدرم بشنوم.

(۱) نعمت؛ رحمت (۲) علاقه (۳) نصیحت، توصیه (۴) نگرانی

۸۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۴۹ زبان انگلیسی ۱

احتمالاً تا الان فهمیده‌اید که حدود نیمی از افرادی که ویروس کرونا دارند ممکن است حتی ندانند که این بیماری را دارند چون ممکن است علائم آشکاری نداشته باشند.

(۱) داشتن، حمل کردن (۲) تأیید کردن (۳) جمع آوری کردن (۴) درمان کردن

۸۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۳۲ زبان انگلیسی ۳

ترجمه: مدارس زیادی قصد دارند کلاس‌های آنلاین خود را ادامه بدهند از آنجایی که در مورد سال تحصیلی ۲۰۲۱-۲۰۲۰ شک و تردید زیادی وجود دارد.

(۱) سرگرمی (۲) توافق (۳) شک، تردید، عدم قطعیت (۴) اطلاعات

۸۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۳۲ زبان انگلیسی ۳

ترجمه: راه‌هایی برای تأمین ورودی زبان و همچنین راه‌هایی برای استخراج کردن دانش و ایده‌های قبلی دانش‌آموزان در نظر بگیرید.

(۱) استخراج کردن (۲) وقف کردن، اختصاص دادن (۳) دفاع کردن (۴) ترجمه کردن

۸۵- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۱۰ زبان انگلیسی ۳

ترجمه: کودکان با استفاده از حواس خود شروع به یادگیری در مورد جهان خود می‌کنند: لمس کردن، چشیدن، بو کردن، گوش دادن و نگاه کردن.

(۱) مجموعه‌ها (۲) تعریف‌ها، معنی‌ها (۳) حواس (۴) مقایسه‌ها

۸۶- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۰ زبان انگلیسی ۳

ترجمه: در پایان، حیف است، زیرا شرایط می‌توانست بهتر، بدون نگرانی و اشک مدیریت شود.

(۱) حیف است (۲) احساس خوبی دارم (۳) امیدوارم نه (۴) جالب‌تر است

۸۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۵۷ زبان انگلیسی ۱

ترجمه: ویروس در واقع می‌تواند آن گلبول‌های سفید را از بین ببرد و بدن را برای حمله از سایر عفونت‌ها باز نگه دارد.

(۱) با سکوت، به آرامی (۲) در واقع (۳) با آرامش (۴) بادقت

■ ترجمه Cloze Test

احترام، هسته توازن و روابط خانوادگی است. یک خانواده دائماً در حال تغییر و رشد است، نه تنها در تعداد اعضا بلکه در تجربیات زندگی. بعضی اوقات دستورالعمل‌ها برای احترام مشخص است؛ آن‌ها بی‌پرده (با صدای بلند) بیان می‌شوند، به اشتراک گذاشته می‌شوند و نشان داده می‌شوند. در سایر مواقع، این دستورالعمل‌ها، بی‌سروصدا برای رعایت و احترام به‌کار می‌روند. برای ایجاد الگوی احترام در خانواده، بهتر است ارتباطات نامحدود ارائه شود.

اعضا باید با هم صادق و مورد اعتماد باشند. اگر ارتباط و اعتماد بین اعضای خانواده به‌طور منظم رخ دهد، ایجاد قوانین احترام در خانواده بسیار آسان‌تر می‌شود.

۸۸- پاسخ: گزینه ۴

(۱) امیدوارانه، امیدوارم (۲) از نظر عاطفی (۳) احتمالاً، شاید (۴) دائماً، پیوسته

۸۹- پاسخ: گزینه ۱

توضیح: فعل **speak out** (بلندتر حرف زدن، بی‌پرده سخن گفتن) متعدی است، اما چون مفعول آن بعد جای خالی نیامده است، جمله ما مجهول است. (علت رد گزینه‌های ۳ و ۴).

به دلیل قید **sometimes** که قید تکرار است زمان حال ساده درست است. در جمله قبلی و بعدی نیز، زمان حال ساده به‌کار رفته است.

۹۰- پاسخ: گزینه ۴

(۱) ظاهر شدن (۲) معاوضه کردن، رد و بدل کردن

(۳) بخشیدن، عفو کردن (۴) ارائه کردن، معرفی کردن

۹۱- پاسخ: گزینه ۳

(۱) ترکیب کردن (۲) کنترل کردن (۳) رخ دادن، اتفاق افتادن (۴) نقالی کردن، روایت کردن

۹۲- پاسخ: گزینه ۳

توضیح: در این تست با ساختار صحیح صفت تفضیلی روبه‌رو هستیم. صفت **(easy)** تک بخشی است و برای ساختن صفت تفضیلی به انتهای آن **(er)** اضافه می‌کنیم.

more قبل از صفات چندبخشی به‌کار می‌رود. بعد از **very** صفت یا قید ساده به‌کار می‌رود و از حرف تعریف **the** قبل از صفت عالی استفاده می‌کنیم. قبل از صفت تفضیلی، کلمه **much** یا **far** برای تأکید و به معنی «خیلی» به‌کار می‌رود.

■ ترجمه درک مطلب ۱:

اگر شما به یک عکس از برج کج پیزا نگاه کنید، ممکن است فکر کنید که چشمانتان مشکلی دارند. شما اشتباه می‌کنید. چشمان شما هیچ مشکلی ندارند، بلکه برج یک مشکلی دارد. همانطور که از اسمش مشخص است، برج کج پیزا، کج است. ساخت‌وساز برج کج پیزا در سال ۱۱۷۳ شروع شد. پایه آن بر روی خاک نرم لایه زیر زمین قرار داشته است. در ابتدا، برج کج نشده بود چون خیلی سنگین نبود. خاک می‌توانست وزنش را حمایت (تحمل) کند. اگرچه، حدود ۵ سال بعد از اینکه ساخت‌وساز شروع شد، کارگران شروع کردند که طبقه دوم را اضافه کنند.

این وزن زیادی برای خاک بود. یک طرف برج شروع به فرو رفتن در خاک کرد. این باعث شد که برج، کج بشود. به جای توقف پروسه احداث، کارگران ساخت‌وساز به ساختن ادامه دادند. هرچقدر که به ساختن ادامه دادند، کجی هم بدتر میشد. اگرچه، بعد از حدود ۱۰۰ سال کار بر روی برج، آن‌ها کار را متوقف کردند، تا بجنگند. این به برج فرصت داد تا در زمین ثبات پیدا کند. اگر آن، فرصت پیدا نکرده بود که در یک منطقه مناسب جا پیدا کند، واژگون می‌شد. کارگران بعد از جنگ برگشتند و برج را بالاتر بردند. بعد از حدود ۲۰۰ سال، کارگران برج را به پایان رساندند. آن، همچنان کج شد.

در دهه ۱۸۰۰، یک ایتالیایی تصمیم گرفت که می‌خواهد برج را بیشتر در معرض نمایش بگذارد. در دهه ۱۹۳۰، بنیتو موسولینی فکر کرد که آن یک آبروریزی برای ایتالیا است. او به کارگانش دستور داد که حفره‌هایی را بر روی پایه ایجاد کنند. حدود سال ۱۹۹۰، دولت ایتالیا تصمیم گرفت که برج کج پیزا دیگر برای بازدیدکنندگان امن نبود. آن‌ها برج را برای ساخت‌وساز بستند.

۹۳- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: بهترین عنوان برای متن کدام است؟

- (۱) برج کج پیزا (۲) داستان کارگران برج پیزا (۳) داستان پشت اسم برج پیزا (۴) بنیتو موسولینی

۹۴- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: بر طبق متن

(۱) علت خم شدن برج، طراحی ضعیف بود

(۲) کارگران ساخت‌وساز، برنامه‌ها را از دست دادند، بنابراین ساخت‌وساز روی برج خیلی طول کشید.

(۳) کارگران بسیار کند بودند، به همین دلیل این برج در حدود سال ۱۹۹۰ توسط دولت بسته شد.

(۴) برج کج پیزا در حین ساخت، شروع به خم شدن کرد.

۹۵- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: کلمه "topple" در پاراگراف ۲ با کدام گزینه می‌تواند جایگزین شود؟

- (۱) افتادن، ریزش کردن (۲) افزایش یافتن (۳) مرتفع شدن (۴) ساختن

۹۶- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: کدام یک از موارد زیر درباره اثر متوقف کردن ساختن برج، مطرح شده است؟

(۱) این امر باعث شده است که ساختن برج زمان بیشتری بگیرد، زیرا ساخت و ساز آن بسیار جزئی بود.

(۲) به برج اجازه می‌داد که در یک محل مناسب قرار بگیرد.

(۳) این امر باعث شد برج بیشتر کج شود و در حال ریزش قرار گیرد.

(۴) این امر باعث شد هزینه ساخت بیشتر شود، زیرا توسط جنگ متوقف شد.

■ ترجمه درک مطلب ۲:

گالیلئو گالیله یکی دیگر از بزرگ‌ترین دانشمندان عصر رنسانس ایتالیا بود که اختراعاتش دید ما را نسبت به جهان تغییر داد. او حدود ۳۵۰ سال پیش به دنیا آمد و بیش از هر دانشمند دیگری، لیاقت آن را دارد که پدر علم مدرن به حساب بیاید. او با اساتید قبل از خود و بسیاری از اساتید عصر خودش فرق داشت. او هریک از ایده‌های خود را با آزمایش امتحان می‌کرد و مشاهدات بسیار دقیقی از نتایج آن‌ها داشت. سایر کارشناسان مشهور علوم، نظرات خود را بر اساس ایده‌هایی پایه‌گذاری می‌کردند که به مدت صدها سال بیان شده بود، صرف‌نظر از اینکه تأیید شده‌اند یا خیر.

برای مثال، گالیله یقین داشت که اجسام سبک و اجسام سنگین با سرعت یکسانی سقوط می‌کنند. او تصور می‌کرد یک آزمایش باور او را تأیید می‌کند، بنابراین ایده خود را با انداختن اجسامی با وزن‌های مختلف از یک برج امتحان کرد و از آن مطمئن شد. با وجود این، حتی آن موقع هم بعضی از دشمنانش [حرف] او را نپذیرفتند. او همچنین توانست سرعت این اجسام در حال سقوط را در قالب ریاضیات شرح بدهد. استفاده از ریاضیات برای شرح ایده‌های علمی گرچه کار جدیدی نبود، در علم گام بزرگی روبه‌جلو بود.

گالیله، تلسکوپ طراحی کرده و ساخته بود که به قدری قدرتمند بود که می‌شد با آن کوه‌ها و چاله‌های ماه را دید و با آن توانست چهار قمر اول مشتری را ببیند. به افتخار او، بعداً آن‌ها را قمرهای گالیله نامیدند. گالیله برخلاف بیشتر دانشمندان عصر خود، جزو اولین کسانی بود که باور داشت زمین مرکز جهان نیست و معتقد بود که سیارات منظومه شمسی به دور خورشید در گردش هستند. عقاید گالیله برای عصر او پیشرفته بود. از بسیاری جهات، پیشرفته‌تر از آنکه درک شود.

۹۷- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: بهترین عنوان برای این متن چیست؟

(۱) گالیله: مخترع

(۳) پدر علم مدرن

۹۸- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: پاراگراف قبل از این متن به احتمال زیاد به چه چیزی می‌پردازد؟

(۱) اختراعاتی که دنیا را تغییر داده‌اند

(۲) چه اختراعاتی منجر به رنسانس ایتالیا شد

(۳) دانشمند ایتالیایی دیگری که پیش از گالیله آمده بود

(۴) شخصیت برجسته دیگری که در دوره رنسانس ایتالیا زندگی کرده است

۹۹- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: کدام یک از موارد زیر می‌تواند از متن، درباره گالیله استنباط شود؟

(۱) او در زمان خودش درک نمی‌شد.

(۲) عقاید او بسیار تحت تأثیر معلمانش بود.

(۳) ایده‌های او پس از اینکه آزمایشاتش آن‌ها را تأیید کرد، به‌طور گسترده (عموماً) مورد پذیرش قرار گرفت.

(۴) او اولین کسی بود که از اصطلاحات ریاضی برای توصیف ایده‌های علمی استفاده کرد.

۱۰۰- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: کدام یک از جمله‌های زیر در مورد دانشمندان دیگر زمان گالیله درست نیست؟

(۱) آن‌ها باور داشتند تمام سیارات و خورشید به دور زمین می‌چرخند.

(۲) آن‌ها ایده‌های خود را بر اساس آن چه دانشمندان قبلی نوشته بودند، پایه‌گذاری می‌کردند.

(۳) آن‌ها باور داشتند اجسام با وزن‌های مختلف با سرعت یکسان سقوط می‌کنند.

(۴) آن‌ها چهار قمر مشتری را به احترام گالیله، به اسم او نام‌گذاری کردند.

مؤسسه آموزشی فرهنگ

مؤسسه آموزشی فرهنگ

پاسخ تشریحی درس‌های اختصاصی آزمون شماره ۲ (گروه آزمایشی علوم انسانی)

ریاضی

۱۰۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۲۶ ریاضی و آمار ۱

عدد موردنظر را x می‌گیریم. دو برابر سه واحد بیشتر از آن $2(x+3)$ می‌شود. نصف آن عدد هم می‌شود $\frac{x}{2}$. دو مقدار بالا را برابر قرار می‌دهیم:

$$2(x+3) = \frac{x}{2} \Rightarrow 2x+6 = \frac{x}{2} \xrightarrow{\times 2} 4x+12 = x \Rightarrow 3x = -12 \Rightarrow x = -4$$

۱۰۲- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۴۴ ریاضی و آمار ۱

نکته: در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ ، جواب‌های معادله از روابط زیر به دست می‌آیند:

$$\Delta = b^2 - 4ac \quad x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$$

در معادله $\frac{1}{8}x^2 - 6x + 40 = 0$ ، داریم:

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-6)^2 - 4\left(\frac{1}{8}\right)(40) = 36 - 20 = 16$$

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{6 \pm \sqrt{16}}{2\left(\frac{1}{8}\right)} = \frac{6 \pm 4}{\frac{1}{4}} \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{10}{\frac{1}{4}} = 40 \\ x = \frac{2}{\frac{1}{4}} = 8 \end{cases}$$

بنابراین جواب کوچک‌تر این معادله برابر ۸ است.

۱۰۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۳۹ ریاضی و آمار ۱

برای مربع کامل کردن این معادله مرحله به مرحله می‌رویم:

(۱) ضرب x^2 باید ۱ باشد که در معادله داده شده ضرب x^2 یک است.

(۲) عدد ۱۶- را به سمت راست می‌بریم: $x^2 - 6x = 16$

(۳) نصف ضرب x (یعنی ۳-) را به توان ۲ می‌رسانیم و به دو طرف اضافه می‌کنیم: $x^2 - 6x + 9 = 16 + 9$

(۴) سمت چپ را به صورت مربع کامل می‌نویسیم: $(x-3)^2 = 25$

بنابراین:

$$(x+a)^2 = k \Rightarrow \begin{cases} a = -3 \\ k = 25 \end{cases}$$

$$(x-3)^2 = 25$$

۱۰۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۴۸ ریاضی و آمار ۱

مساحت و محیط مستطیل را حساب می‌کنیم:

$$\text{مساحت} = \text{طول} \times \text{عرض} = (x+4)(x-1) = x^2 + 3x - 4$$

$$\text{محیط} = 2 \times (\text{طول} + \text{عرض}) = 2(x+4+x-1) = 2(2x+3) = 4x+6$$

مطابق فرض سؤال، مجموع عدد مساحت و محیط را برابر ۴۶ قرار می‌دهیم:

$$(x^2 + 3x - 4) + (4x + 6) = 46 \Rightarrow x^2 + 7x - 44 = 0 \Rightarrow (x+11)(x-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -11 & \times \\ x = 4 & \checkmark \end{cases}$$

بنابراین عرض مستطیل برابر $x-1=3$ است.

۱۰۵- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۳۷ ریاضی و آمار ۱

نکته: معادله درجه دومی که ریشه‌های آن α و β باشد، به صورت $(x-\alpha)(x-\beta) = 0$ یا هر ضریبی از این معادله است.

با توجه به گزینه‌ها که در همه آن‌ها ضرب x^2 برابر ۱ است، می‌توان نوشت:

$$(x-a)(x-(-3a)) = 0 \Rightarrow (x-a)(x+3a) = 0 \Rightarrow x^2 + 2ax - 3a^2 = 0$$

بنابراین گزینه ۱ پاسخ است.

نکته: شرط آنکه معادله درجه دوم، دو ریشه حقیقی متمایز داشته باشد، آن است که $\Delta > 0$ باشد. $(\Delta = b^2 - 4ac)$
دلتای هر ۴ گزینه را حساب می‌کنیم. هر کدام یک عبارت همواره مثبت شد، جواب است:

$$\text{گزینه ۱: } \Delta = a^2 - 4(1)(2) = a^2 - 8 \xrightarrow{\text{بازای } a=1} \text{منفی می‌شود. همواره مثبت نیست.}$$

$$\text{گزینه ۲: } \Delta = 1^2 - 4(-1)(a) = 1 + 4a \xrightarrow{\text{بازای } a=-1} \text{منفی می‌شود. همواره مثبت نیست.}$$

$$\text{گزینه ۳: } \Delta = a^2 - 4(1)(-3) = a^2 + 12 \Rightarrow \text{همواره مثبت است.}$$

$$\text{گزینه ۴: } \Delta = (-a)^2 - 4(1)(a) = a^2 - 4a \xrightarrow{\text{بازای } a=1} \text{منفی می‌شود. همواره مثبت نیست.}$$

بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

نکته: برای حل معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، ابتدا با توجه به خاصیت‌های معادله و مخرج مشترک‌گیری، معادله‌ای نظیر $\frac{P(x)}{Q(x)} = 0$

به دست می‌آید. به شرط اینکه $Q(x) \neq 0$. وقتی معادله جواب دارد که $P(x) = 0$ است، سپس ریشه‌های این معادله را به دست می‌آوریم. از بین

ریشه‌های به دست آمده، آن‌هایی را قبول می‌کنیم که مخرج $\frac{P(x)}{Q(x)}$ را صفر نکنند.

ابتدا همه کسرها را به سمت چپ تساوی می‌بریم:

$$\frac{x}{x-3} + \frac{x+1}{x+6} - \frac{x^2-2x-3}{x^2+3x-18} = 0 \Rightarrow \frac{x}{x-3} + \frac{x+1}{x+6} - \frac{x^2-2x-3}{(x-3)(x+6)} = 0$$

همه کسرها را در $(x-3)(x+6)$ که مخرج مشترک است، ضرب می‌کنیم:

$$x(x+6) + (x+1)(x-3) - (x^2-2x-3) = 0 \Rightarrow x^2+6x+x^2-2x-3-x^2+2x+3 = 0$$

$$\Rightarrow x^2+6x = 0 \Rightarrow x(x+6) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 & \checkmark \\ x = -6 & * \end{cases}$$

جواب $x = -6$ قابل قبول نیست، زیرا مخرج کسر دوم را صفر می‌کند، بنابراین فقط $x = 0$ پاسخ است.

a و b دو عدد زوج متوالی اند ($a > b$)، پس a و b را به ترتیب $x+2$ و x در نظر می‌گیریم:

$$b = x, a = x+2$$

معکوس عدد a (یعنی $\frac{1}{x+2}$) به علاوه ۴ برابر معکوس عدد b (یعنی $4 \times \frac{1}{x}$) برابر با $\frac{6}{10}$ شده است. پس:

$$\frac{1}{x+2} + 4\left(\frac{1}{x}\right) = \frac{6}{10} \Rightarrow \frac{1}{x+2} + \frac{4}{x} = \frac{3}{5}$$

دو طرف را در $5x(x+2)$ ضرب می‌کنیم:

$$5x + 4(5(x+2)) = 3x(x+2) \Rightarrow 5x + 20x + 40 = 3x^2 + 6x \Rightarrow 3x^2 - 19x - 40 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-19)^2 - 4(3)(-40) = 361 + 480 = 841$$

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{19 \pm \sqrt{841}}{6} = \frac{19 \pm 29}{6} \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{48}{6} = 8 & \checkmark \\ x = \frac{-10}{6} = -\frac{5}{3} & * \text{ (عدد طبیعی نیست)} \end{cases}$$

بنابراین: $b = x = 8$

نکته: همه برآمدهای ممکن در یک آزمایش تصادفی، مجموعه‌ای را تشکیل می‌دهد که به آن فضای نمونه می‌گوییم و آن را با حرف S نمایش می‌دهیم.

نکته: تعداد اعضای فضای نمونه در پرتاب n سکه برابر با 2^n است.

با توجه به نکات، در اینجا که ۳ سکه داریم، تعداد اعضای فضای نمونه برابر $2^3 = 8$ است.

۱۱۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۱۵ و ۱۶ ریاضی و آمار ۳

تمام حالاتی که اختلاف اعداد دو تاس برابر با ۳ است را می‌نویسیم:

$$\{(1, 4), (2, 5), (3, 6), (4, 1), (5, 2), (6, 3)\}$$

بنابراین این پیشامد ۶ عضو دارد.

۱۱۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۱۱ ریاضی و آمار ۳

نکته: تعداد زیرمجموعه‌های k عضوی یک مجموعه n عضوی برابر با $\binom{n}{k}$ است.

مجموعه اعداد زوج بین ۱ تا ۱۵ را A در نظر می‌گیریم:

$$A = \{2, 4, 6, 8, 10, 12, 14\}$$

مجموعه A ، ۷ عضو دارد. تعداد زیرمجموعه‌های ۳ عضوی آن برابر است با:

$$\binom{7}{3} = \frac{7!}{3!4!} = \frac{7 \times 6 \times 5}{3 \times 2} = 35$$

۱۱۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۸ ریاضی و آمار ۳

نکته: تعداد جایگشت r شیء از n شیء برابر است با $P(n, r)$ که از رابطه روبه‌رو قابل محاسبه است: $P(n, r) = \frac{n!}{(n-r)!}$

می‌خواهیم از بین ۸ نفر، ۳ نفر سرگروه برای ۳ درس مختلف انتخاب کنیم. این کار مشابه صف تشکیل دادن است و در شاخه «جایگشت» قرار دارد نه در شاخه «ترکیب و انتخاب» پس تعداد حالات انجام این کار برابر با $P(8, 3)$ است.

۱۱۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۲ و ۳ ریاضی و آمار ۳

در دو حالت مسئله را بررسی می‌کنیم:

(۱) رقم یکان و دهگان صفر باشند:

$$\frac{4}{\text{یکان}} \times \frac{1}{\text{دهگان}} \times \frac{1}{\text{صدگان}} = 4$$

(۲) رقم یکان و دهگان، ۱ یا ۲ یا ۳ یا ۴ باشند:

$$\frac{3}{\text{یکان}} \times \frac{1}{\text{دهگان}} \times \frac{4}{\text{صدگان}} = 12$$

مجموع دو حالت برابر است با: $4 + 12 = 16$

۱۱۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۵ ریاضی و آمار ۳

دو حرف ۰ و دو حرف ۱ را در یک بسته جداگانه قرار می‌دهیم:

$$f, t, b, a, \boxed{0,0}, \boxed{1,1}$$

پس در کل ۶ شیء داریم که تعداد جایگشت‌هایشان برابر $6! = 720$ است.

دقت کنید داخل هر کدام از بسته‌ها، چون حروف یکسان هستند، با جابه‌جایی حالت جدیدی به‌وجود نمی‌آید.

۱۱۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۸ و ۹ ریاضی و آمار ۳

برای آنکه از هر دو پایه حداقل یک نفر در گروه باشد، دو حالت داریم: «۲ دهمی و ۱ یازدهمی» یا «۱ دهمی و ۲ یازدهمی»

$$\begin{array}{c} \text{۱ نفر یازدهم} \\ \uparrow \\ \binom{5}{2} \times \binom{4}{1} \\ \downarrow \\ \text{دو نفر دهم} \end{array} + \begin{array}{c} \text{۲ نفر یازدهم} \\ \uparrow \\ \binom{5}{1} \times \binom{4}{2} \\ \downarrow \\ \text{یک نفر دهم} \end{array} = \frac{5 \times 4}{2} \times 4 + 5 \times \frac{4 \times 3}{2} = 40 + 30 = 70$$

۱۱۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۸ و ۹ ریاضی و آمار ۳

ابتدا ۲ نفر از ۸ نفر، سپس ۲ نفر از ۶ نفر باقی‌مانده، بعد ۲ نفر از ۴ نفر باقی‌مانده و در آخر ۲ نفر از ۲ نفر باقی‌مانده را انتخاب می‌کنیم:

$$\binom{8}{2} \times \binom{6}{2} \times \binom{4}{2} \times \binom{2}{2} = \frac{8 \times 7}{2} \times \frac{6 \times 5}{2} \times \frac{4 \times 3}{2} \times 1 = 28 \times 15 \times 6 = 28 \times 90 = 2520$$

۱۱۷- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۹ ریاضی و آمار ۳

چون علی و رضا باید در تیم باشند، پس آن‌ها انتخاب شده‌اند و باید از بین ۷ نفر باقی‌مانده، ۲ نفر انتخاب کنیم.

سؤال یک شرط دیگر هم می‌گذارد و می‌گوید رضا نباید در تیم باشد، پس ما باید از بین ۶ نفر باقی‌مانده ۲ نفر انتخاب کنیم:

$$\binom{6}{2} = \frac{6 \times 5}{2} = 15$$

برای آنکه دقیقاً ۲ مهره هم‌رنگ باشند، سه حالت داریم:

(۱) ۲ مهره آبی و ۱ مهره قرمز یا سبز باشد:

$$\binom{3}{2} \times \binom{10}{1} = 3 \times 10 = 30$$

مجموع قرمزها
وسیزها

(۲) ۲ مهره قرمز و ۱ مهره آبی یا سبز باشد:

$$\binom{4}{2} \times \binom{9}{1} = \frac{4 \times 3}{2} \times 9 = 54$$

مجموع آبی‌ها
وسیزها

(۳) ۲ مهره سبز و ۱ مهره آبی یا قرمز باشد:

$$\binom{6}{2} \times \binom{7}{1} = \frac{6 \times 5}{2} \times 7 = 105$$

مجموع آبی‌ها
وقرمزها

$$30 + 54 + 105 = 189$$

طبق اصل جمع، تعداد کل حالات برابر است با:

۱۱۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۹ ریاضی و آمار ۳

ابتدا ۲ مدرسه از ۴ مدرسه را انتخاب می‌کنیم:

$$\binom{4}{2} = \frac{4 \times 3}{2} = 6$$

حالا از مدرسه انتخابی اول، ۱ نفر از ۵ نفر انتخاب می‌کنیم:

$$\binom{5}{1} = 5$$

و باز هم همین کار را برای مدرسه انتخابی دوم انجام می‌دهیم:

$$\binom{5}{1} = 5$$

$$6 \times 5 \times 5 = 150$$

طبق اصل ضرب، تعداد کل حالات برابر است با:

۱۲۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ ریاضی و آمار ۳

نکته: تعداد زیرمجموعه‌های k عضوی یک مجموعه n عضوی برابر با $\binom{n}{k}$ است.

تعداد زیرمجموعه‌های ۲ عضوی از یک مجموعه n عضوی برابر است با $C(n, 2)$ ، پس داریم:

$$C(n, 2) = 55 \Rightarrow \frac{n!}{2!(n-2)!} = 55 \Rightarrow \frac{n \times (n-1) \times (n-2)!}{2 \times (n-2)!} = 55 \Rightarrow n(n-1) = 110 \Rightarrow n = 11$$

$$C(11, 3) = \frac{11!}{3! \times 8!} = \frac{11 \times 10 \times 9 \times 8!}{3 \times 2 \times 8!} = 165$$

اکنون تعداد زیرمجموعه‌های ۳ عضوی از مجموع ۱۱ عضوی را محاسبه می‌کنیم:

“اقتصاد”

۱۲۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۹ تا ۱۱ اقتصاد

(الف) انسان با توقف در یک مرتبه از نیازها و با خلق نیازهای کاذب برای خود دچار انحطاط و نابودی می‌شود.

(ب) در واقع منابع و امکانات موجود در جهان محدود نیستند بلکه منابع و امکانات در دسترس بشر به دلایل مختلف محدود می‌شوند.

(ج) این شخص با عقلانیت محدود، به دنبال کسب سود در کوتاه‌مدت بوده و ممکن است در تشخیص منافع و هزینه‌ها دچار اشتباه شده باشد،

اما هرگز در روش انتخاب «هزینه-فایده» هیچ اشتباه نمی‌کند.

۱۲۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴ اقتصاد

(الف) با توجه به اینکه لیست انتخاب‌های این فرد از قبل مرتب شده است، لذا انتخاب اصلی او تولید محصولات لبنی و هزینه فرصت این انتخاب بر مبنای این لیست برابر عواید دومین انتخاب او یعنی سود فروشگاه پروتئینی است.

(ب) با توجه به اینکه منابع و امکانات محدود، قادر به رفع همه نیازها به‌طور همزمان نیستند متوجه می‌شویم انتخاب‌های انسان ریشه در نیازها و خواسته‌های نامحدود او دارد.

۱۲۳- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۶ تا ۲۱ اقتصاد

(الف) علم اقتصاد از جایگاه والایی برخوردار است، اما به‌عنوان علمی با بالاترین جایگاه بین علوم انسانی معرفی نشده است.

(ب) شیشه‌مذاب ← درکارگاه ← کالای واسطه‌ای

رندۀ چوب ← درکارگاه ← کالای سرمایه‌ای

چرخ خیاطی صنعتی ← درتولیدی ← کالای سرمایه‌ای (بادوام)

آرد ← درمنزل ← مصرفی بی‌دوام

(ج) تمام افراد و گروه‌هایی که به‌نوعی در رابطه با تولید، توزیع، تأمین و یا مصرف کالا و خدمات می‌باشند جز بازیگران خرد عرصۀ اقتصاد محسوب می‌شوند.

۱۲۴- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۲۹ اقتصاد

$$\text{عدد} = \frac{\text{درآمد}}{\text{قیمت هر واحد کالا}} = \frac{۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰}{۴۰,۰۰۰} = ۵۰۰۰$$

$$\text{تومان} = ۳۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۷۰۰۰ \times ۵۰۰۰ \rightarrow \frac{\text{هزینه کل برای کالا}}{۷۰۰۰} = ۴۵۰۰ + ۲۵۰۰ = ۷۰۰۰$$

(الف)

$$\text{تومان} = ۱۶۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۳۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{مجموع هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم} - \text{درآمد} = \text{سود مندرج در اظهارنامه یا سود ویژه}$$

(ب)

$$\text{تومان} = ۱۷۷,۵۰۰,۰۰۰ = (۴۵۰۰ \times ۵۰۰۰) - ۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{مجموع هزینه‌های مستقیم} - \text{درآمد} = \text{سودی که در اظهارنامه درج نمی‌شود}$$

(ج)

$$\text{تومان} = ۲۵۰۰ = \text{هزینه غیرمستقیم هر واحد} = \text{هزینه فرصت برای هر واحد}$$

(د)

$$\text{سود اقتصادی} = \text{سود ویژه} = ۱۶۵,۰۰۰,۰۰۰$$

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۲۴ و ۲۶ اقتصاد

۱۲۵- پاسخ: گزینه ۱

(الف) در تمام مراحل و انواع تولید شامل احياء، صنعت و خدمات، ارزش افزوده ایجاد می‌شود، اما در حیاتت چون جزو تولید نیست و محصول آماده طبیعت بدون کار و تلاش به‌دست آمده ارزش افزوده‌ای ایجاد نمی‌شود.

(ب) بهره‌برداری از تمام منابع و امکانات طبیعی نظیر دریاها، رودخانه، کوه‌ها، جنگل‌ها و خورشید و غیره در واقع بهره‌برداری از عامل زمین می‌باشد.

(ج) کارفرما به‌عنوان صاحب کار و محصول در گروه نیروی انسانی قرار دارد و مهم‌ترین عامل تولید محسوب می‌شود.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۲۶ و ۲۸ اقتصاد

۱۲۶- پاسخ: گزینه ۴

(الف) حاصل کار گذشته انسان در فرایند تولید با عنوان کالای سرمایه‌ای معرفی می‌شود.

(ب) این سرمایه مالی است که صرف خرید یا اجاره سایر عوامل تولید می‌شود و البته که نیروی انسانی مهم‌ترین عامل تولید است.

(ج) در اقتصاد اسلامی اجاره دادن سرمایه مالی حرام است.

(د) هزینه فرصت همان هزینه غیرمستقیم است.

(و)

$$\text{هزینه‌های مستقیم} - \text{درآمد} = \text{سود حسابداری}$$

$$\text{مجموع هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم} - \text{درآمد} = \text{سود ویژه یا اقتصادی}$$

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۷ اقتصاد

۱۲۷- پاسخ: گزینه ۳

در سازمان تولید مشارکتی، همه صاحبان عوامل تولید با هم در فرایند تولید شریک هستند و نه تنها سود به نسبت مساوی یا از قبل تعیین شده بین آن‌ها تقسیم می‌شود بلکه هزینه‌ها و ریسک‌ها نیز بر همین اساس تقسیم می‌شود.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۲۸ و ۲۹ اقتصاد

۱۲۸- پاسخ: گزینه ۴

درآمد حاصل از اجاره کارگاه همان هزینه غیرمستقیم خود محسوب می‌شود که با توجه به فرمول سود ویژه و سود حسابداری متوجه می‌شویم:

$$\text{هزینه‌های مستقیم} - \text{درآمد} = \text{سود حسابداری}$$

$$(\text{هزینه‌های غیرمستقیم} + \text{هزینه‌های مستقیم}) - \text{درآمد} = \text{سود ویژه}$$

یعنی:

$$\text{هزینه‌های غیرمستقیم} + \text{هزینه‌های مستقیم} - \text{درآمد} - \text{هزینه‌های مستقیم} - \text{درآمد} = \text{سود حسابداری}$$

$$\text{هزینه‌های غیرمستقیم} = \text{سود ویژه} - \text{سود حسابداری}$$

(الف) درست

(ب) در بازار رقابتی هیچ یک از تولیدکنندگان و مصرف کنندگان به تنهایی قیمت گذار نیستند.

(ج) خرید عمده دولتی با قیمت کم در بازار مناقصه صورت می گیرد.

(د) در هر بازار صرفاً یک کالا اما توسط تولیدکنندگان مختلف عرضه می شود و از طرفی مصرف کنندگان هیچ زمان قادر به رفع همه نیازهای خود نیستند.

(ه) در بازار رقابتی تولیدکنندگان باید دست از رقابت بردارند تا مانع کاهش قیمت ها شوند.

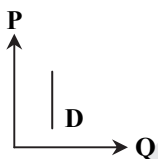
(و) درست

هرگاه قیمت یک کالای عادی تغییر کند مکان هندسی نقطه عرضه و تقاضا روی منحنی جابه جا می شود.

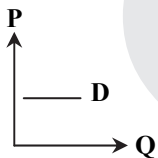
در صورت افزایش قیمت ← مکان هندسی نقطه عرضه به سمت راست خود جابه جا می شود و مکان هندسی نقطه تقاضا به سمت چپ خود.

در صورت کاهش قیمت ← مکان هندسی نقطه عرضه به سمت چپ خود جابه جا می شود و مکان هندسی نقطه تقاضا به سمت راست.

کالای ضروری ← حساسیت به تغییرات قیمت کم است ← کشش قیمتی کم است ← شیب منحنی زیاد است و مایل به عمود می باشد.

کالای تجملی ← حساسیت به تغییرات قیمت زیاد است ← کشش قیمتی زیاد است ← شیب منحنی کم است و مایل به افق است.

زمانی که قیمت ثابت باشد و سایر عوامل (نظیر بررسی وضعیت رونق یا رکود بازار) به ضرر کالا تغییر کنند کل منحنی عرضه تولیدکننده به سمت چپ جابه جا می شود.

دقت کنید در صورت سؤال تغییرات رفتار اقتصادی تولیدکننده یعنی وضعیت عرضه مورد پرسش قرار گرفته است.

(الف) در قیمت ۲۰,۰۰۰ مقدار عرضه ۱۰ و مقدار تقاضا ۴۵ است، پس:

$$\text{واحد } ۳۵ = ۴۵ - ۱۰ = \text{کمبود عرضه}$$

(ب) در قیمت ۴۵,۰۰۰ مقدار تقاضا ۲۰ و مقدار عرضه ۳۵ است، پس:

$$\text{واحد } ۱۵ = ۳۵ - ۲۰ = \text{کمبود تقاضا}$$

(ج) در قیمت تعادلی تولیدکننده بیشترین سطح درآمد خود را دارد، پس:

$$\text{تومان } ۱,۲۰۰,۰۰۰ = ۴۰,۰۰۰ \times ۳۰ = \text{تعداد} \times \text{قیمت} = \text{درآمد}$$

در بازار رقابتی و انحصاری خرید عمده صورت نمی گیرد.

بازار مناقصه به منظور خرید عمده و کاهش قیمت تشکیل می شود.

(الف) در قیمت ۳۴,۰۰۰ میزان عرضه ۳۰ واحد است، ولی تقاضا ۵ واحد می باشد پس:

$$\text{درآمد تولید} = ۵ \times ۳۴,۰۰۰ = ۱۷۰,۰۰۰$$

(ب) در قیمت ۱۲,۰۰۰ میزان تقاضا ۲۲ واحد است، ولی عرضه فقط ۸ واحد می باشد پس:

$$۹۶,۰۰۰ = ۸ \times ۱۲,۰۰۰ = \text{پرداختی خانوار}$$

(ج و د) کم شدن و زیاد شدن قیمت در هر دو حالت موجب کاهش فاصله عرضه و تقاضا می شود و در صورت ادامه، این فاصله از بین رفته و به حالت تعادل می رسیم.

ادبیات اختصاصی

۱۳۶- پاسخ: گزینه ۲
موارد نادرست:

(الف) بر اساس هدف: مانند سبک تعلیمی و سبک فکاهی
(ب) بر اساس موضوع: مانند سبک عرفانی و سبک حماسی
(ج) بر اساس مخاطب: مانند سبک عامیانه و سبک عالمانه

۱۳۷- پاسخ: گزینه ۴
گزینه ۴ مربوط به قلمرو زبانی است.

۱۳۸- پاسخ: گزینه ۴
در گزینه ۴، دعوت به پایکوبی، نشاط و روح شادی این بیت را از نظر فکری به سبک خراسانی نزدیک می‌کند. در سایر گزینه‌ها روحیه عرفانی غلبه دارد که مربوط به سبک خراسانی نیست.

۱۳۹- پاسخ: گزینه ۱
فقط مورد «تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی» از ویژگی‌های دوره سامانی است.

نکته: در نثر سامانی، کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر عربی افزایش می‌یابد، نه عربی بر فارسی.

۱۴۰- پاسخ: گزینه ۱
در این گزینه، دو حرف اضافه برای یک متمم آمده است (که عیب آورد بر تو بر عیب جوی)

۱۴۱- پاسخ: گزینه ۳
در گزینه ۳ روی یار به گل تشبیه شده است که هر دو طرف تشبیه، محسوس است.

در سایر گزینه‌ها یک طرف تشبیه (مشبه) محسوس نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: دریای غم
گزینه ۲: گنج عشق
گزینه ۴: شراب وصل و جام هجر و درخت دوستی

۱۴۲- پاسخ: گزینه ۲
قائم مقام فراهانی احیاکننده نثر فارسی در دوره بیداری است.

۱۴۳- پاسخ: گزینه ۲
مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۸ علوم و فنون ادبی ۳

۱۴۴- پاسخ: گزینه ۴
مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵ علوم و فنون ادبی ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: از عوامل بیداری جامعه بود.

گزینه ۲: غزل سرایان دوره بازگشت ادبی بودند.

گزینه ۳: از عوامل ایجاد نهضت بازگشت ادبی بود.

۱۴۵- پاسخ: گزینه ۱
مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۱۶ و ۱۹ علوم و فنون ادبی ۳

مدیر مجله دانشکده، ملک الشعراء بهار بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: درباره دهخدا است.

گزینه ۳: درباره فرخی یزدی است.

گزینه ۴: درباره قائم مقام فراهانی است.

۱۴۶- پاسخ: گزینه ۴
مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۸ علوم و فنون ادبی ۱

با	لا	ن	شین	چش مک زن	به	ر	گی	ری	د	لا	یل
-	-	U	-	-	-	U	-	-	U	-	-
آ	ور	د	نی	کو چک تر	دل	ن	شین	ها	ح	ما	یت

۱۴۷- پاسخ: گزینه ۱
مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۸ علوم و فنون ادبی ۱

رو	ش	نی	را	ب	او	ج	ش	رف	بر
-	U	-	U	-	U	U	-	-	-

۱۴۸- پاسخ: گزینه ۳
مشخصات سؤال: * دشوار * درس ۸ علوم و فنون ادبی ۱

هجاهای کشیده گزینه ۳: «ریخت، کست»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۴: خار - هجر - کرد

گزینه ۲: غوش

گزینه ۱: باز

۱۵۸- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۹ علوم و فنون ادبی ۱

بیت «ب»: به	زیب	قدی	کش	بنده	گشت	سرو	سهی
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
به	حسن	روبی	کش	بنده	گشت	بدر	منیر
بیت «ج»: برآوردمی	جان	شیرین	ز	تن			
↓	↓	↓	↓	↓			
بیالودمی	چشم	روشن	ز	سر			

۱۵۹- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۹ علوم و فنون ادبی ۱

گزینه ۱: ترصیع است. گزینه ۲: موازنه است. گزینه ۴: موازنه و ترصیع ندارد.

گزینه ۳:	پدر	ملک‌بخش	عالم	اوست
↓	↓	↓	↓	↓
پسر	نیک‌بخت	آدم	اوست	

۱۶۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * فصل ۳ علوم و فنون ادبی ۱ و درس‌های ۱ و ۲ علوم و فنون ادبی ۳

مجمره: آتشدان، هامون: صحرا

“ زبان عربی ”

۱۶۱- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۴ عربی، زبان قرآن ۱

«أَحَدُ رَمُوزِ نِجَاحِ النَّاسِ: يَكُونُ مِنْ رَمُوزِ مَوْفَقِيَّةِ مَرَدَمٍ» (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «فِي الدُّنْيَا: دَر دُنْيَا» (رد گزینه ۳) / «فَلْتَنْتَعَيْشِ: پَس بَايِد مَسَاوَلَتِ آمِيْزِ هَمِ زَيْسَتِي مَئَاثِمٍ» (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

۱۶۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۱

«جذوة الشمس المستعرة: پاره آتش فروزان خورشید» (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «فِي هَذِهِ الْحَدَائِقِ تُسَاعِدُ الْأَشْجَارُ: دَر اَيْنِ بَاغَا هَا بَه دَرخْتَانِ كَمَك مِي كَنْد» (رد گزینه ۳) / «خروج الاثمار منها: بیرون آمدن میوه‌ها از آنها» (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۱۶۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * درس ۲ عربی، زبان قرآن ۱

«إِنَّ هَذَا أَخِي: اَيْنِ بَرَادَرِ مَن اَسْت» (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «لَهُ تَسْعُ وَ تَسْعَوْنَ نَعْجَةً: نودونه میش دارد» (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «و لِي نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ: دَر حَالِي كَه مَن يَك مِيْشِ دَارِمٍ» (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

۱۶۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

«إِنَّ: هَمَانَا» (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «يَفْخَرُ بِنَسَبِهِ: بَه نَسَبِ خُودِ افْتِخَارِ مِي كَنْد» (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «إِنَّمَا النَّاسُ لَأُمَّ وَ لِأَبٍ: مَرَدَمِ تَنْهَا (فقط) از یک پدر و مادر هستند» (رد سایر گزینه‌ها) / «لَا يَعْلَمُ: نَمِي دَانْد» (رد گزینه ۴)

۱۶۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۴ عربی، زبان قرآن ۱

«كَلَامًا ← حَرْفِي، سَخْنِي» (رد گزینه ۳) / «يَفْرُقُ الْمُسْلِمِينَ: مُسْلِمَانَانَ رَا پَرَا كَنْدِه مِي سَاخْت» (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أَنْ ← كَه» (رد گزینه ۴) / «آمال: آرزوها» (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

۱۶۶- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

«رَبَّنَا الْعَظِيمِ: پَرُورْدگَارِ بَاعْظَمْتِ (عَظِيمِ، بَزْرگ) مَا» (رد گزینه ۲) / «لَا يُحْمَلُ الْعِبَادُ: بَر بَنْدگَانِ تَحْمِيلِ نَمِي كَنْد» (رد سایر گزینه‌ها)

۱۶۷- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۳ عربی، زبان قرآن ۱

بررسی گزینه‌ها:

۱) «تِلْكَ الظَّاهِرَةُ ← اَنْ پَدِيْدِه»

۳) «الْأَمْطَارُ الشَّدِيدَةُ ← بَارَانِ هَايِ شَدِيْدِ»

۴) اَنْ: كَه / «هَمَّةٌ مَاهِي هَايِ رُويِ زَمِيْنِ اَزِ يَكِ نُوْعِ هَسْتَنْد.»

۱۶۸- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۳ عربی، زبان قرآن ۱ و درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

ترجمه آیه: با یاد خداوند دل‌ها آرام می‌گیرد.

مفهوم آیه به آرامش در پیشگاه خداوند اشاره دارد و با مفهوم مذکور بی‌ارتباط است. سایر گزینه‌ها صحیح هستند.

۱۶۹- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

علت رد سایر گزینه‌ها

۲) المرءُ/ يجب ألا تحسبوا/ أن خلقتمكم كانت

۳) هل تحسبون/ تعلم

۴) يجب ألا تظنون/ أن خلقتمكم/ تعلموا

۱۷۰- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) معرفة (علم) ← معرّف بأل

(۲) اسم تفضیل ← رنگ‌ها اسم تفضیل نیستند. / خبر لـ «العصب» ← صفة لـ «خیط»

(۴) مفعول و منصوب ← فاعل و مرفوع

۱۷۱- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۳ عربی، زبان قرآن ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) متعدّد ← لازم

(۲) جمع مکسّر ← مفرد

(۳) متعدّد ← لازم

۱۷۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * جامع عربی، زبان قرآن ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ثلاثیّ مزید ← ثلاثیّ مجرد

(۲) له حرفان زائدان ← له حرف زائد (باب افعال)

(۳) صفت ← مضاف الیه

۱۷۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۲ عربی، زبان قرآن ۱

«خمس: پنج» و «خمس: یک پنجم»

۱۷۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * جامع عربی، زبان قرآن ۱

یوم الأحد ← هو الیوم الثانی من آیام الأسبوع

۱۷۵- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

«أَنْ» برای ربط دادن و پیوند دو جمله می‌آید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) «لا» نفی جنس [کَلّ جنس اسم بعد از خود را نفی می‌کند].

(۳) «لیت» [برای تمنّی و آرزو به کار می‌رود].

(۴) «إِنْ» [کَلّ جمله را تأکید می‌کند].

۱۷۶- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

«تَعَلَّمَ» مصدر باب تَفَعَّل و اسم است و «لا» وارد شده بر سر آن لای نفی جنس می‌باشد.

۱۷۷- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

«لَيْتَ» به معنای کاش و بیانگر آرزوست، با فعل مضارع به صورت التزامی ترجمه می‌شود.

۱۷۸- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس‌های ۳ و ۴ عربی، زبان قرآن ۱

«انْكَسَرَ» در باب انفعال است، ولی «انْتَفَعُوا» در گزینه ۱ و «انْتَصَرَ» در گزینه ۲ و «تَنْتَشَرُ» در گزینه ۴ از باب افتعال هستند.

۱۷۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * درس ۲ عربی، زبان قرآن ۱

جای خالی اوّل مناسب اعداد ترتیبی است (رد گزینه‌های ۲ و ۳) // جای خالی دوم باید جمع باشد (رد گزینه ۱)

۱۸۰- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۴ عربی، زبان قرآن ۱

«لا تَسْبُوا» ← از ماده «س، ب، ب» و مجرد است.

در گزینه‌های دیگر «أَبْرَى» باب تفعیل، «لا یُضِیْعُ» باب افعال و «انطوی» باب انفعال است.

«تاریخ» و

۱۸۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۵۲ درس ۶ تاریخ ۱

پس از پایان جنگ‌های یونان و ایران، دولت - شهر آتن، به رهبری پریکلس، سیاستمدار آزادی‌خواه، به سرعت در مسیر پیشرفت و توسعه طلبی سیاسی و نظامی گام برداشت.

۱۸۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۴۸ درس ۵ تاریخ ۱

جاده‌ای که در قرون جدید به عنوان جاده ابریشم شهرت یافته و چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد، در دوره «هان» گشایش یافت.

- ۱۸۳- پاسخ: گزینه ۱
تا دو بیست سال پیش، پاسارگاد، پایتخت کورش را به حضرت سلیمان پیامبر منسوب می نمودند و آرامگاه بنیان گذار سلسله هخامنشی را قبر مادر حضرت سلیمان می شمردند.
- ۱۸۴- پاسخ: گزینه ۱
حکومت ایلام، سرانجام پس از قرن ها سلطنت، بر اثر یورش ویرانگر آشوریان در قرن ۷ ق.م. دچار انحطاط و فروپاشی شد.
- ۱۸۵- پاسخ: گزینه ۳
با خوانده شدن خط میخی، علاقه اروپاییان به فعالیت های باستان شناسی در ایران بیشتر شد و دولت فرانسه اجازه حفاری و امتیاز انحصاری کاوش های باستانی را در سرتاسر ایران به دست آورد.
نکته: گزینه های ۱ و ۲، عاملی برای «فراهم شدن زمینه انجام کاوش های باستان شناسی در ایران» بوده اند، نه «بیشتر شدن علاقه اروپاییان به فعالیت های باستان شناسی در ایران».
- ۱۸۶- پاسخ: گزینه ۱
اسکندر مقدونی با برانداختن حکومت هخامنشیان، توانست بخش های وسیعی از هند را به تصرف خود درآورد.
- ۱۸۷- پاسخ: گزینه ۴
کهن ترین نشانه و آثاری که از حضور انسان در ایران تاکنون کشف شده، مربوط به بستر کشف رود در نزدیکی مشهد در خراسان رضوی است.
- ۱۸۸- پاسخ: گزینه ۲
پس از آنکه امپراتور کنستانتین، شهر بیزانتیوم (قسطنطنیه/ استانبول) را به پایتختی برگزید، به تدریج زمینه تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی فراهم آمد. روم غربی در اثر هجوم اقوام بیابان گرد نابود شد، اما روم شرقی تا تسخیر پایتخت آن توسط امپراتوری مسلمان عثمانی دوام آورد.
- ۱۸۹- پاسخ: گزینه ۲
اساس کار تاریخ نگاری سنتی، بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات آنان بود، اما در تاریخ نویسی معاصر، به برخی جنبه های سیاسی، نظامی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی حیات انسانی بیشتر توجه می شود.
- ۱۹۰- پاسخ: گزینه ۳
امیر کبیر برای رشد آگاهی های سیاسی و اجتماعی مردم و توسعه فکری و فرهنگی جامعه، روزنامه «وقایع اتفاقیه» را منتشر کرد که بعداً به روزنامه دولت علیه ایران تغییر نام داد.
- ۱۹۱- پاسخ: گزینه ۴
روسو بر اهمیت انتخابات تأکید می کرد و تشکیل حکومت را حاصل قراردادی اجتماعی می دانست.
- ۱۹۲- پاسخ: گزینه ۴
محمدحسن خان اعتمادالسلطنه، از مورخان مشهور عصر قاجار، یکی از چهره های برجسته فرهنگی بود که به ریاست دارالترجمه همایونی برگزیده شد. در دوره ریاست او آثار فراوانی به فارسی ترجمه شد.
- ۱۹۳- پاسخ: گزینه ۲
نادرشاه به منظور استفاده از دانش انگلیسی ها در زمینه تأسیس نیروی دریایی در دریای مازندران و خلیج فارس، اقدام به استخدام جان التون کرد.
- ۱۹۴- پاسخ: گزینه ۱
نادر افشار و فتحعلی خان قاجار (پدر بزرگ آقامحمدخان) پس از پیوستن به تهماسب صفوی (یکی از پسران شاه سلطان حسین)، در نخستین گام، خراسان را تصرف کردند، پس از کشته شدن فتحعلی خان قاجار، نادر، افغان ها را شکست داد و مهاباد نبرد با روسیه و عثمانی شد.
- ۱۹۵- پاسخ: گزینه ۳
مردم پاریس با حمله به زندان باستیل انقلاب خود را آغاز کردند. انقلابیون لویی شانزدهم (پادشاه مستبد فرانسه) را وادار به امضای قانون اساسی جدید و پذیرش نظام مشروطه سلطنتی کردند. مدتی بعد، انقلابیون تندرو پادشاه را عزل و نظام جمهوری را برقرار نمودند، پس از ورود فرانسه به جنگ با سایر کشورهای اروپایی، ناپلئون کودتا کرد و قدرت را در فرانسه به دست گرفت.

«جغرافیا»

- ۱۹۶- پاسخ: گزینه ۱
با توجه به موقعیت ریاضی ایران که عبارت است از «عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدله نیم کره شمالی و همچنین در ۴۴ تا ۶۳ درجه طول شرقی»، کشور ما با در نظر گرفتن عرض جغرافیایی در نیم کره شمالی و با در نظر گرفتن طول جغرافیایی در نیم کره شرقی قرار دارد.
- ۱۹۷- پاسخ: گزینه ۱
دلایل اهمیت دریای خزر عبارت هستند از تأمین ۹۰ درصد خاویار جهان، وجود منابع نفت و گاز و دسترسی به بازار مصرف آسیای میانه. مجاورت با تنگه هرمز، مربوط به ویژگی های «خلیج فارس» است.

- ۱۹۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵ و ۲۸ جغرافیای ایران
تخت سلیمان از قله‌های مشهور رشته‌کوه البرز است؛ رشته‌کوه بینالود جزء کوه‌های شمال خراسان است؛ قله بزمان محدوده کوه‌های مرکزی و منفرد مرکزی را مشخص می‌کند و رشته‌کوه ارسباران در منطقه کوهستانی آذربایجان قرار دارد.
- ۱۹۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۱ جغرافیای ایران
در سرزمین ما، روستاها و شهرهای بسیاری وجود دارد. تعداد این سکونتگاه‌ها در مناطق پای کوهی بیشتر و جمعیت در آن‌ها متراکم‌تر است.
- ۲۰۰- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۳۲ جغرافیای ایران
حرکات دریا (جزرومد، توفان‌های دریایی، سونامی، جریان‌های دریایی و نوسانات عمومی آب دریاها) از جمله عوامل طبیعی است که خواه ناخواه، مرتباً مناطق ساحلی را تغییر می‌دهند. رودهای طغیانی که به دریاها می‌ریزد نیز نهشته‌ها و آبرفت‌های فراوانی را بر جلگه‌های ساحلی، تحمیل و مرتباً مکان و وسعت جلگه‌ها را دچار تغییر می‌کند.
نکته: تغییر در پوشش گیاهی به دنبال فعالیت‌های انسان اتفاق می‌افتد و از جمله عوامل «انسانی» تغییر در سواحل و جلگه‌هاست.
- ۲۰۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۴۱ جغرافیای ایران
میانگین دمای بالای سالیانه که در گزینه ۳ بیان شده است از ویژگی‌های ناحیه آب‌وهوایی گرم و شرجی است. «تبخیر کم» نیز در گزینه ۳ نادرست است.
- ۲۰۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۴۳ جغرافیای ایران
بخش زیادی از بیابان لوت به دلیل قرارگیری در منطقه فشار زیاد جنب‌حاره‌ای، کمتر از ۳۰ میلی‌متر در سال باران دارد. بیابان لوت در روز ۲۷ تیرماه ۱۳۹۵ به‌عنوان اولین اثر طبیعی ایران در فهرست میراث جهانی یونسکو قرار گرفت.
- ۲۰۳- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۳۹ جغرافیای ایران
توده هوای مرطوب موسمی: برخی سال‌ها در دوره گرم، از اقیانوس هند به ایران نفوذ می‌کند و موجب باران‌های سیلابی در جنوب شرق ایران می‌شود. توده هوای سودانی: گاهی در دوره سرد سال رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود. توده هوای مرطوب غربی: رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را در دوره سرما به داخل ایران منتقل می‌کند. مهم‌ترین سامانه بارشی در ایران، توده هوای مرطوب غربی است که در دوره سرد سال وارد شده و موجب ریزش برف و باران و تأمین آب می‌شود.
- ۲۰۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۱ جغرافیا ۳
یکی از پدیده‌های ناشی از نظام اقتصادی سرمایه‌داری، نابرابری فضایی است. در بیشتر شهرها امکانات و خدمات شهری به‌طور عادلانه و متوازن توزیع نشده‌اند و بین مناطق برخوردار و مرفه و مناطق محروم تفاوت‌های چشمگیری از نظر فضای جغرافیایی مشاهده می‌شود.
- ۲۰۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۲۲ جغرافیا ۳
زاغه‌نشینی نوعی اسکان غیرقانونی (بدون مجوز) است (اشتباه اول) که علاوه بر حاشیه شهر ممکن است در نقاط مختلف شهر به‌وجود بیاید (اشتباه دوم).
- ۲۰۶- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۴ جغرافیا ۳
درآمد کم، بیکاری و مسکن نامناسب و حاشیه‌نشینی به فقر شهری منجر می‌شود (علت‌ها). بین فقر و جرم و بزهکاری ارتباط زیادی وجود دارد. در نواحی حاشیه‌نشین و حومه‌های فقیرنشین شهرها، انحرافات و کجروی‌های اجتماعی، سرقت و خشونت، اعتیاد، طلاق و... گسترش می‌یابد (پیامدها).
- ۲۰۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۲۶ جغرافیا ۳
در طراحی مبلمان شهری باید به نیازهای افراد ویژه مانند معلولان و جانبازان و سالخوردگان توجه شود؛ مانند طراحی خط بساواپی مخصوص عبور نابینایان و رمپ عبور ویلچر در ساختمان‌های عمومی و پارک‌ها.
- ۲۰۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۹ جغرافیا ۳
سرانه عبارت است از نسبت مساحت هر کاربری به جمعیت.
۴ کیلومتر مربع برابر است با ۴۰۰۰۰۰ متر مربع.
- ۲۰۹- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۱۷ جغرافیا ۳
گزینه ۱: در سده نوزدهم و نیمه اول قرن بیستم رخ داد.
گزینه ۲: این مهاجرت تدریجی و طولانی مدت بوده و طی دهه‌ها سال اتفاق افتاد.
گزینه ۴: این گزینه از ویژگی‌های مهاجرت از روستا به شهر در کشورهای آسیایی، آفریقایی و آمریکای لاتین است.
- ۲۱۰- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۹ و ۲۰ جغرافیا ۳
اصلاحات ارضی یعنی تغییر قوانین مالکیت زمین و توزیع مجدد آن به نفع کشاورزان. از سال ۱۳۴۱ و به دنبال اصلاحات ارضی، روند مهاجرت روستاییان به شهرها شدت گرفت.

$$\text{سرانه (مترمربع)} = \frac{\text{مساحت (مترمربع)}}{\text{جمعیت (نفر)}} = \frac{4,000,000}{2,000,000} = 2$$

« علوم اجتماعی »

۲۱۱- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۳۲ و ۳۳ جامعه‌شناسی ۱

■ هنگامی که چشم خود را بر جوامع دیگری می‌گشاییم که هم‌اینک در دیگر نقاط دنیا وجود دارند؛ یا وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع می‌کنیم و جهان خود را با آنان مقایسه می‌کنیم، به تنوع جهان‌های اجتماعی پی می‌بریم.
■ وقتی مردم‌شناسان بنا به وظیفه حرفه‌ای خود، با فرهنگ‌های غیرغربی مواجه شدند، به پیچیدگی و عمق آن‌ها و اشتباه جامعه‌شناسان غربی پی بردند.

■ تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و همچنین تنوع اراده و اختیار آن‌ها، سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.

۲۱۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۳۶ جامعه‌شناسی ۱

در این دیدگاه، جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند؛ اما هیچ‌یک از آن‌ها با حفظ هویت خود نمی‌توانند مسیر دیگری را ادامه دهد. جهان اجتماعی زنده و سالم، فعلاًنه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند. مطابق با نیاز خود، از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برد. در صورتی که لازم باشد، تغییراتی در آن‌ها به وجود می‌آورد و سپس از آن‌ها استفاده می‌کند.

۲۱۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۴۰ جامعه‌شناسی ۱

هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است. با تغییر جهان اجتماعی موجود و در پی آن، برداشته شدن الزام‌هایش، جهان اجتماعی جدیدی شکل می‌گیرد و الزام‌های دیگری به دنبال می‌آورد که بر فعالیت اجتماعی اعضای آن تأثیر می‌گذارد.

۲۱۴- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۴۴ و ۴۵ جامعه‌شناسی ۱

■ قسمت اول: گسترش عقلانیت ابزاری ← در این جهان اجتماعی، آدمیان متوجه اهداف دنیوی‌اند و برای رسیدن به این اهداف، از علوم تجربی استفاده می‌کنند. این علوم با روش تجربی و فناوری حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی همانند بیماری، زلزله، سیل و... را به انسان می‌دهد.

قوت افرنگ از علم و فن است از همین آتش، چراغش روشن است

■ قسمت دوم: زوال معنا و عقلانیت ذاتی ← جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری- که پدیده‌های فراتجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند- از دست می‌رود و داوری درباره این امور، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود.

۲۱۵- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۴۸ جامعه‌شناسی ۱

ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانب‌داری می‌کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، اما در عمل ممکن است برخی از آن‌ها را نادیده بگیرند، قلمرو آرمانی جهان اجتماعی را شکل می‌دهد و ارزش‌هایی که مردم به آن عمل می‌کنند، قلمرو واقعی جهان اجتماعی را می‌سازد.
قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده‌اند و مرز آن‌ها بر اساس عمل مردم تغییر می‌کند. هر اندازه مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، به همان اندازه آرمان‌ها وارد قلمرو واقعی جهان اجتماعی می‌شوند، اما اگر مردم به ارزش‌هایی که در قلمرو آرمانی جامعه رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، عمل نکنند، قلمرو واقعی از آرمان‌ها فاصله می‌گیرد.
برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه، همواره تلاش می‌کنند تا از طریق تعلیم و تربیت، زمینه تحقق بیشتر آرمان‌ها و ورود آن‌ها به قلمرو واقعی جهان اجتماعی را فراهم کنند.

۲۱۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۵۲ و ۵۳ جامعه‌شناسی ۱

■ جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنند و اگر هنجارها و اعمال خود را نیز بر اساس این عقاید و ارزش‌ها سامان دهند، آن‌ها را به قلمرو واقعی وارد نموده‌اند. ← (الف و ب)
■ اگر جوامع حقایق را نشناسند و به آن ایمان نیاورند و مطابق آن عمل نکنند یا اگر ایمان خود را نسبت به حقایق از دست بدهند، از حق گسسته و به سوی باطل گام بر می‌دارند. ← (ج)

۲۱۷- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۵ جامعه‌شناسی ۳

ذخیره دانشی، بخش دیگری نیز دارد که با تأمل و اندیشه در دانش عمومی به دست می‌آید. به این دانش عمیق‌تر و دقیق‌تر، دانش علمی می‌گویند.

کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد؛ آسیب‌ها و اشکالاتی را که به دانش عمومی راه پیدا کرده‌اند، شناسایی می‌کند و قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در دانش عمومی دفاع کند.

تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جهان اجتماعی می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند. دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند؛ یعنی هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن نیز فراهم می‌گردد.

۲۱۸- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۷ جامعه‌شناسی ۳

وقتی چنین رویکردی، به جوامع دیگر که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود نمی‌بینند و علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند سرایت می‌کند، در این جوامع، تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی آن‌ها تعارض‌هایی پدید می‌آورد. در چنین شرایطی، ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود؛ دانش عمومی به‌طور همه‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند، دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می‌ماند و دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.

۲۱۹- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۸ جامعه‌شناسی ۳

این دیدگاه در تقابل با رویکرد اول، این ادعا را که دانش علمی، راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است انکار می‌کند و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند. در برخی از نحل‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌یابد.

۲۲۰- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۱۰ جامعه‌شناسی ۳

مطالعه علمی این اجتماعات به شکل‌گیری علوم اجتماعی انجامید. در واقع علوم اجتماعی به دانش‌هایی گفته می‌شود که اجتماعات انسانی و چگونگی اثرگذاری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوه زندگی ما و همچنین اثرپذیری آن‌ها از کنش‌ها و شیوه زندگی ما را به‌روش علمی مطالعه می‌کنند.

۲۲۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۳ جامعه‌شناسی ۳

■ قسمت اول: علوم اجتماعی نیز با شناخت پدیده‌های اجتماعی، به انسان‌ها امکان می‌دهند که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را پیش‌بینی کنند.

■ قسمت دوم: البته به‌سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.

۲۲۲- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۱۳ جامعه‌شناسی ۳

علوم اجتماعی زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر را فراهم می‌سازند و به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها کمک می‌کنند.

۲۲۳- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۳ جامعه‌شناسی ۳

علوم اجتماعی، ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها را دارند. علوم اجتماعی با داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.

۲۲۴- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۵ جامعه‌شناسی ۳

علوم طبیعی را به‌دلیل اینکه ابزار تسلط انسان بر طبیعت و ابزار رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی‌اند علوم ابزاری نیز می‌گویند. علوم انسانی به‌دلیل اینکه به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند، علوم تفهیمی نامیده می‌شوند و از این نظر که به انتقاد از کنش‌های ناپسند آدمیان می‌پردازند، علوم انتقادی گفته می‌شوند.

۲۲۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۶ جامعه‌شناسی ۳

جامعه‌شناسی یکی از شاخه‌های علوم اجتماعی است. برخی جامعه‌شناسان، جامعه‌شناسی را علم شناخت کنش اجتماعی و بعضی آن را علم شناخت ساختار اجتماعی دانسته‌اند. جامعه‌شناسی خرد، کنش اجتماعی و سایر پدیده‌های اجتماعی خرد را بررسی و مطالعه می‌کند؛ جامعه‌شناسی کلان ساختار اجتماعی و سایر پدیده‌های اجتماعی کلان را بررسی و مطالعه می‌کند. جامعه‌شناسی خرد و کلان نیازمند به هم و مکمل یکدیگرند.

در جامعه‌شناسی بر اساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی، رویکردهای مختلفی شکل گرفته است.

■ نکته: عبارت الف و ج هر دو از لحاظ مفهومی درست هستند، اما به صورت سؤال مربوط نمی‌شوند!

“منطق و فلسفه”

۲۲۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * درس ۴ منطق

فقط گزینه ۳ تعریف مفهومی است، زیرا از مفهوم عام «لفظ» و مفهوم خاص «ریشه فعل» تشکیل شده است، اما بقیه گزینه‌ها تعریف لغوی هستند. تعریف لغوی ۴ نوع دارد:

(۱) کلمه مترادف (مثل گزینه ۴).

(۲) معرفي اسامي خاص (مثل گزینه ۱).

(۳) بیان ریشه کلمات (مثل فیلسوفیا: مرکب از فیلو به معنای دوستداری و سوفیا به معنای دانایی).

(۴) توضیح اینکه کلمات مخفف، مخفف چه کلماتی هستند (مثل گزینه ۲).

۲۲۷- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ منطق

گزینه ۱: استفهام انکاری است به این معنا که سبک‌باران ساحل‌ها حال ما را نمی‌دانند، پس خبری می‌دهد و تصدیق است.
گزینه ۲: این جمله خبر می‌دهد که من مطلبی را گفتم، پس حکم و قضاوت دارد و تصدیق است. مهم نیست که آن مطلب گفته شده، جمله امری است و تصدیق نیست.

گزینه ۳: یک استفهام انکاری است به این صورت که اگر من کامروا و خوش‌دل گشتم، این مطلب تعجبی ندارد، پس خبری می‌دهد و تصدیق است.

گزینه ۴: جمله تعجبی است و خبری نمی‌دهد و حکم و قضاوتی هم ندارد. در درس ۶ به این‌گونه جملات، جمله انشائی گفته می‌شود که تصدیق یا قضیه نیستند.

۲۲۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۳ منطق

مفهوم جزئی، مصداق کاملاً مشخصی دارد (رد گزینه ۳) و قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را ندارد. البته این یک مصداق مشخص، ممکن است واقعی (خارجی) یا فرضی (ذهنی) باشد. بنابراین یک مفهوم جزئی لزوماً مصداق خارجی ندارد؛ مثل هری پاتر که مصداق آن کاملاً مشخص، ولی ذهنی و فرضی است (رد گزینه ۱). در مقابل، مفهوم کلی قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را دارد، خواه آن موارد واقعی باشند و خواه فرضی، اما باید دقت کرد که ممکن است یک مفهوم کلی به دلایلی خارج از حوزه منطق و مبحث الفاظ (بحث جزئی و کلی) فقط یک مصداق واقعی داشته باشد (مثل خدا) یا اصلاً مصداق نداشته باشد (مثل شریک خدا)، اما یقیناً همه مفاهیم کلی می‌توانند مصداق فرضی متعدد داشته باشند. یعنی فرض مصداق متعدد برای «خدا» و «شریک خدا» و حتی مفهوم دور از ذهنی مثل «مربع سه‌گوش» هم ممکن است.

گزینه ۲: «شریک خدا» مفهوم کلی است که هیچ مصداقی ندارد و لذا تعداد مصداق آن، از «پرویز پرستویی» که یک مفهوم جزئی است و یک مصداق دارد، کمتر است.

۲۲۹- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۴ منطق

گزینه ۱: دوری است چون از «تخم» و «مرغ» استفاده کرده است، ولی مشکل دیگری ندارد.
گزینه ۲: جامع نیست، زیرا شامل دانشگاه‌های علوم پزشکی که زیر نظر وزارت بهداشت مدرک اعطا می‌کنند، نمی‌شود، ولی مشکل دیگری ندارد.

گزینه ۳: مانع نیست، زیرا شامل «فعل» هم می‌شود. تفاوت «فعل» و «مصدر» این است که «فعل» به یکی از زمان‌های سه‌گانه گذشته، حال یا آینده تعلق دارد، ولی مصدر زمان ندارد. این تعریف چون قیدی در مورد زمانی بودن یا نبودن نکرده است شامل هر دو می‌شود. این تعریف مشکل دیگری ندارد.

گزینه ۴: هم واضح نیست و هم مانع نیست چون شامل آب، شیشه و... هم می‌شود.

۲۳۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * درس ۲ منطق

«گوشت» بخشی از «گوسفند» است بنابراین مثلاً وقتی به قصاب می‌گویند «گوشت خورشتی می‌خواهم، گوسفند چند است؟» مقصودشان «گوشت گوسفند» است، نه گوسفند کامل مثلاً پشم و سم و دنبه و... موردنظر نیست. بنابراین دلالت «گوسفند» بر «گوشت» تضمینی است.

گزینه ۲: «کتاب» بخشی از «دفتر» است، نه برعکس، پس بخشی از معنای مطابقی موردنظر نیست بلکه معنایی موردنظر است که شامل معنای مطابقی و فراتر از آن است. چنین دلالتی التزامی محسوب می‌شود.

گزینه ۳: کل معنای «کوه» به کل یک «تپه» دلالت دارد، پس تضمینی نیست. در این موارد یک تشبیه همراه با اغراق انجام گرفته که به «تپه»، گفته‌اند «کوه». بنابراین «کوه» در حقیقت نه «تپه» است و نه بخشی از «تپه» و با دلالت التزامی به آن اشاره دارد.

گزینه ۴: دلالت مطابقی است، زیرا کل «شاهی»، «سبزی خوردن» است و «سبزی» نه بخشی از «شاهی» است و نه معنایی بیش از آن یا خارج از آن دارد. دقت کنید: اینکه «شاهی» نوع خاصی از «سبزی خوردن» است، سبب نمی‌شود که دلالت تضمینی باشد. چون «شاهی» به‌طور کامل مصداقی از «سبزی» است. بنابراین به‌طور کلی رابطه دلالت تضمینی و دلالت مطابقی عموم و خصوص مطلق نیست بلکه تباین است. چون دلالت تضمینی به بخشی از معنای مطابقی اشاره دارد نه به یکی از مصداق آن.

۲۳۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * درس ۲ منطق

گزینه ۱: این جمله بدون ویرگول، می‌تواند منجر به مغالطه نگارشی شود، زیرا با گذاشتن ویرگول در یکی از دو جای جمله معنا عوض می‌شود:
(۱) بازگشایی کلیه مدارس، در پایتخت به تصویب نهایی رسید. (یعنی در پایتخت تصویب کردند که همه مدارس کشور باز شوند)

(۲) بازگشایی کلیه مدارس در پایتخت، به تصویب نهایی رسید. (یعنی تصویب کردند که همه مدارس پایتخت باز شوند)
گزینه ۲: کلمه «مجازی» به دو صورت «مجازی» و «مجازی» قابل خواندن است و به هر دو صورت هم در این جمله معنا می‌دهد، پس حال که حرکت‌گذاری نشده است، می‌تواند منجر به مغالطه شود.

گزینه ۳: این جمله بدون نقطه ویرگول، می‌تواند منجر به مغالطه نگارشی شود، زیرا با گذاشتن نقطه ویرگول در یکی از دو جای جمله معنا عوض می‌شود:

(۱) تدریس مجازی؛ لازم نیست مدارس باز شوند.

(۲) تدریس مجازی لازم نیست؛ مدارس باز شوند.

گزینه ۴: مغالطه نگارشی ندارد. البته اگر در کلمه «تدریس» زیر «س» کسره نبود، با بودن یا نبودن ویرگول بعد از این کلمه، معنا تغییر می‌کرد و مغالطه نگارشی پیش می‌آمد.

رابطه «جمعه» با «بقیه روزها»: تباین، زیرا بقیه روزها یعنی روزهای غیر جمعه و غیر تعطیل رسمی تقویمی.
رابطه «جمعه» با «روزهای تابستان»: عموم و خصوص من وجه، زیرا برخی جمعه‌ها در تابستان‌اند و برخی بیرون تابستان و برخی روزهای تابستان هم جمعه نیستند.

رابطه «جمعه» با «ایامی که فقط مدارس را به طور خاص، تعطیل می‌کنند»: تباین. چون جمعه‌ها خیلی جاها غیر از مدارس هم تعطیل‌اند.
رابطه «بقیه روزها» با «روزهای تابستان»: عموم و خصوص من وجه، زیرا برخی از این روزها در تابستان‌اند و برخی در غیر تابستان و برخی از روزهای تابستان هم جمعه هستند و از این روزها نیستند.

رابطه «بقیه روزها» با «ایامی که فقط مدارس را به طور خاص، تعطیل می‌کنند»: عموم و خصوص مطلق. چون در بعضی از این روزها مدارس بازند و در بعضی به سبب آلودگی هوا یا ویروس کرونا یا ... مدارس به طور خاص تعطیل‌اند، ولی هر روزی که مدارس به طور خاص تعطیل‌اند قطعاً نه جمعه است و نه تعطیل رسمی تقویمی (چون در این ایام جاهای دیگر هم تعطیل‌اند) لذا مدارس حتماً در بقیه روزها می‌توانند به طور خاص تعطیل شوند.

رابطه «روزهای تابستان» با «ایامی که فقط مدارس را به طور خاص، تعطیل می‌کنند»: عموم و خصوص من وجه، زیرا برخی از روزهای تابستان همه جا باز است و مدارس به طور خاص تعطیل‌اند و برخی از روزهای تابستان مثل جمعه، فقط مدارس به طور خاص تعطیل نیستند و برخی از روزهایی که مدارس به طور خاص تعطیل‌اند هم در تابستان نیست.

رابطه «جمعه» با «ایامی که فقط مدارس را به طور خاص، تعطیل می‌کنند»: تباین است و با «روزهای تابستان» عموم و خصوص من وجه. رابطه «بقیه روزهای هفته» با «روزهای تابستان» و «ایامی که فقط مدارس را به طور خاص، تعطیل می‌کنند» عموم و خصوص من وجه است.

۲۳۳- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * درس ۲ فلسفه یازدهم

هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی ریشه فلسفه را تشکیل می‌دهند و بخش‌های دیگر فلسفه، شاخه‌های آن را. شناخت ابعاد وجود انسان به اصل وجود نمی‌پردازد بلکه وجود خاص انسان را مورد نظر قرار داده است و مربوط به انسان‌شناسی است.

گزینه‌های ۲ و ۳: به هستی‌شناسی مربوط‌اند، زیرا درباره «وجود» هستند (اقسام وجود و قانون علیت که درباره پدید آمدن وجود است).

گزینه ۴: مربوط به توانایی شناخت انسان است و در حوزه معرفت‌شناسی قرار می‌گیرد.

۲۳۴- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * درس ۴ فلسفه یازدهم

پارمنیدس معتقد است هستی یک امر ثابت و واحد است و حرکت و شدن ندارد. ما با یک واقعیت بدون تغییر و جاودان و فناپذیر روبه‌رو هستیم. البته از طریق حواس نمی‌توان به این واقعیت رسید. تنها با تفکر عقلی است که می‌توان این حقیقت را دریافت. به عبارت دیگر: حواس فقط همین مرتبه ظاهری جهان و هستی را نشان می‌دهند که نشان‌دهنده امور مختلف و متغیر است، اما با عقل می‌توان به آن لایه باطنی و حقیقی هستی رسید که بدون تغییر و جاودانه است. بر اساس این توضیح، پارمنیدس که معتقد است هستی ثابت و بدون تغییر است، برای تبیین حقیقت دگرگونی‌هایی که در جهان هستی مشاهده می‌کنیم، آن را به حواس و مرتبه ظاهری جهان مرتبط می‌داند. یعنی این دگرگونی‌ها واقعی نیستند و فقط حس ما با نگاه سطحی و ظاهری خود، آن‌ها را واقعی می‌پندارد.

۲۳۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس‌های ۱ و ۳ فلسفه یازدهم

باورهای هرکس به او می‌گویند که چه چیزی را هدف زندگی قرار دهد و از چه چیزی گریزان باشد. از این لحاظ مردم به سه دسته تقسیم می‌شوند: ۱- گروهی که در حقیقت انسان و جهان کمتر اندیشیده‌اند و در انتخاب هدف نیز دقت نظر چندانی ندارند و بیشتر دنباله‌روی دیگرانند. ۲- گروهی که در حقیقت انسان و جهان اندیشیده‌اند و دانش درستی درباره انسان و جهان دارند و هدف قابل‌قبولی برای زندگی برگزیده‌اند و معنای درست زندگی را یافته‌اند. ۳- گروهی که نگرشی نادرست درباره انسان و جهان دارند و در نتیجه به خطا رفته‌اند و زندگی آن‌ها نیز معنای نادرستی دارد. بر این اساس، انتخاب آگاهانه و نه تقلیدی هدف درست برای زندگی مستلزم اندیشیدن به مسائل بنیادین انسان و جهان یا به عبارت دیگر، عبور از فطرت اول و رسیدن به فطرت ثانی است، زیرا فطرت اول مربوط به امور زندگی معمولی و فطرت ثانی مربوط به مسائل بنیادین و اساسی جهان است.

گزینه ۱: بر اساس دسته‌بندی فوق به هر حال هر انسانی در زندگی خود هدفی دارد، اما این هدف را یا با اندیشه و تلاش فکری خود به دست آورده است یا از دیگران تقلید کرده است یا به خطا رفته است.

گزینه ۳: خطا در انتخاب هدف و یافتن معنای زندگی گاهی به دلیل پیروی کورکورانه از دیگران است و گاهی نیز به دلیل خطای در اندیشه شخص.

گزینه ۴: یافتن معنای درست زندگی مستلزم اندیشه فلسفی است، نه تبحر در دانش فلسفه. هر شخصی هرچند آشنایی با دانش فلسفه نداشته باشد، می‌تواند درباره مسائل بنیادین زندگی بیندیشد.

۲۳۶- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۳ فلسفه یازدهم

فلسفه از توانایی‌های علم منطق کمک می‌گیرد تا اندیشه‌های درست فلسفی را از تفکرات غلط تشخیص دهد و راه رسیدن به اعتقادات درست هموار گردد. فیلسوفان می‌کوشند با کاستن از مغالطه‌ها، فهم درستی از حقایق، چه در عالم هستی و چه در مسائل بنیادی زندگی ارائه دهند. همچنین آن‌ها می‌کوشند نمونه‌هایی از مغالطه‌های فلسفی را جهت عبرت گرفتن دیگران نشان دهند؛ چراکه برخی افراد گاهی بدون اینکه دقت کنند، در زندگی خود باوری را که مبنای آن یک مغالطه است، پذیرفته و بر اساس آن تصمیم می‌گیرند و عمل می‌کنند.

گزینه ۱: همه مردم درباره مسائل بنیادی زندگی (مثل جهان، انسان، مرگ، عدالت، زیبایی و نظایر آن) نظرات و باورهایی دارند، حتی اگر برای برخی از این نظرات دلیلی نداشته باشند و صرفاً طبق عادت آن‌ها را قبول کرده باشند.

گزینه ۳: چنین افکاری، گاهی پشتوانه عقلی و منطقی محکمی ندارند، ولی همیشه چنین نیست.

گزینه ۴: در اندیشیدن به مسائل بنیادی زندگی می‌توان از نظر و عقیده دیگران استفاده کرد، ولی باید بعد از مطالعه آثار دیگران، درباره استدلال‌ها اندیشید تا اگر به درستی‌شان پی بردیم، آن‌ها را بپذیریم، نه اینکه تبعیت کورکورانه کنیم.

در زمان سوفیست‌ها شهر آتن به مرکز نظریات گوناگون و اختلافات فکری تبدیل شده بود و آرا و نظریات گوناگون و غالباً متضادی که دانشمندان و جهان‌شناسان عرضه داشتند، سبب شد تا نوعی تشویش و نگرانی بر مردم آن روزگار غالب شود و بذریعۀ اعتمادی نسبت به دانش و اندیشه در ذهن‌هایشان پراکنده گردد. این آشفتگی فکری به ظهور دانشمندانی (سوفیست‌ها) منجر گردید که منادی بی‌اعتباری علم و اندیشه شدند. آنان به این دلیل که سخن اندیشمندان و جهان‌شناسان با یکدیگر متضاد است و آن‌ها نتوانسته‌اند تفسیر درستی از جهان به‌دست آورند، نظریات آنان را بی‌پهلو دانستند. بنابراین آرای متضاد و متعارض اندیشمندان و جهان‌شناسان دو چیز را پدید آورد:

(۱) بی‌اعتمادی عمومی به دانش و اندیشه

(۲) بی‌اعتبار دانستن دانش و اندیشه از سوی سوفیست‌ها (این مورد را می‌توان ناشی از آشفتگی فکری عمومی مردم هم دانست).

گزینه ۱: تضاد و گوناگونی تفسیرهای اندیشمندان موجب این امر شد، نه نادرستی آن‌ها. به عبارت دیگر، اگر تفسیرهای آنان نادرست، ولی یکسان بود، چنین وضعیتی پیش نمی‌آمد. قسمت دوم این گزینه درست است.

گزینه ۲: رواج سخنوری و تلاش برای پیروزی بر رقیب از سوی سوفیست‌ها، بعد از بی‌اعتمادی عمومی به دانش و اندیشه پدید آمد. قسمت دوم این گزینه هم به همان دلیلی که قسمت اول گزینه ۱ نادرست بود، غلط است.

گزینه ۴: سوفیست‌ها خود نتیجه همین شرایط فکری حاکم بر آن زمانه بودند، نه عامل ایجاد آن. قسمت دوم این گزینه هم تعبیر دیگری از همان بی‌اعتبار دانستن علم و اندیشه است، نه علت آن.

طبق تمثیل غار افلاطون کسی که یکباره از غار خارج می‌شود، در ابتدا چشم‌هایش به دردی طاقت‌فرسا مبتلا خواهد شد؛ بنابراین این فرد از روشنایی خواهد گریخت و باز به سایه‌ها پناه خواهد برد، زیرا آن‌ها را بهتر می‌توانست ببیند. چنین کسی عقیده‌اش نسبت به سایه‌ها استوارتر خواهد شد. این قسمت تمثیل بیان‌گر این مطلب است که فردی که یکباره با حقایق بنیادی آشنا شود، ابتدا به جهت دشواری تحلیل‌های فلسفی و عظمت حقایق بنیادی یا اختلاف زیاد آن‌ها با باورهای نادرست قبلی، دچار رنج و مشقت می‌شود و لذا تمایل دارد به همان افکار باطل و انحرافی پیشین خود که به آن‌ها عادت کرده است، برگردد و عقیده‌اش به آن افکار استوارتر خواهد شد.

گزینه ۱: طی کردن طریق تفکر فلسفی طبق تمثیل غار، لذت ندارد بلکه مشقت و رنج دارد، اما نتیجه آن که رسیدن به حقیقت است، از ماندن در جهل و نادانی شیرین‌تر است.

گزینه ۲: درست است که فرد بیرون رفته از غار در ابتدای ورود به غار و بیان حقیقت، مورد تمسخر قرار گرفت، ولی این‌گونه نیست که هیچ‌گاه سخنش پذیرفته نشود. اگر چنین بود افلاطون این تمثیل را بیان نمی‌کرد که دیگران را به سمت آزادی حقیقی هدایت کند. ضمن اینکه طبق متن کتاب درسی، گرچه در ابتدا سخنان متفکران از سوی مردم پذیرفته نمی‌شود و حتی باطل و انحرافی قلمداد می‌شود، اما «استقامت و پایداری متفکران حق‌طلب و دلسوز، بالاخره مؤثر واقع می‌شود و باطل بودن آن افکار و عقاید، با درخشش حقیقت، به تدریج نمایان می‌گردد و بسیاری از مردم عقاید باطل خود را کنار می‌گذارند و به حقیقت رو می‌آورند».

گزینه ۴: طبق تمثیل غار، شخص بیرون رفته از غار پس از مدتی خواهد توانست آن نوری را که عامل شناخت اشیا است ببیند و بداند که تا اندازه‌ای خورشید عامل هرچیزی است که او و دوستانش در زندان به دیدن آن عادت کرده بودند. این مطلب بیان‌گر آن است که متفکر فلسفی بعد از مدتی با برترین حقیقت که عامل شناخت همه حقایق است، آشنا خواهد شد. این حقیقت برتر، همچنین عامل شناخت وجه حقیقی افکار باطلی است که به نظر درست می‌آمده‌اند، نه عامل انحراف افکار. به عبارت دیگر، در تمثیل افلاطون، آن سایه‌های درون غار، باطل محض نبوده‌اند و به هر حال معلول اشیا بیرون غار و نشان‌دهنده برخی صفات آن‌ها بوده‌اند. همچنین خورشید که عامل شناخت اشیاست، عامل پدید آمدن سایه نیز هست، اما اشتباه زندانیان این بود که این سایه‌ها را واقعیت اصلی می‌دانستند و توجه نداشتند که سایه اشیا نسبت به خود آن‌ها واقعیت اصیل نیست. به همین ترتیب، اعتقادات و افکار مردم گرفتار در زنجیر عادت‌های فکری، باطل محض نبوده و ناشی از سوء برداشت از حقایق بوده است و متفکر فلسفی نهایتاً عامل شناخت این حقایق را خواهد یافت.

جمله حاضر نشان می‌دهد که کودک می‌فهمد که حوادث خودبه‌خود رخ نمی‌دهند و می‌توان علل آن را پیدا کرد. بنابراین کودک با درکی که از علیت دارد به دنبال یافتن علت صدا می‌رود. از نظر دکارت اصل علیت بدون دخالت تجربه به‌دست می‌آید و جزء مفاهیم اولیه است که انسان از آن درک فطری دارد. یعنی کودک با درکی که از رابطه علیت دارد، متولد می‌شود و نیازی به آموزش و یادگیری آن ندارد، ولی مصادیق آن را با تجربه می‌یابد.

گزینه ۱: از نظر هیوم «به‌دنبال هم آمدن این دو حادثه» حسی است، ولی رابطه علیت بین آن دو، تداعی ذهنی است. یعنی وقتی به دنبال هم آمدن دو حادثه تکرار شود، ذهن با تداعی معانی فکر می‌کند که آن‌ها با هم رابطه ضروری دارند و از اینجا مفهوم علیت را می‌سازد.

گزینه ۲: از نظر فیلسوفان مسلمان، درست است که علیت تجربی نیست و با عقل فهم می‌شود، ولی این‌طور هم نیست که کودک از ابتدای تولد و به‌صورت مادرزادی علیت را بفهمد. بلکه ابتدا باید ذهن شکل بگیرد و امتناع اجتماع نقیضین درک شود، بعد از آن کودک می‌فهمد که حوادث خودبه‌خود رخ نمی‌دهند و می‌توان علل حوادث را پیدا کرد.

گزینه ۴: تجربه‌گرایان معتقدند انسان از طریق حس به توالی پدیده‌ها پی می‌برد و رابطه علیت را بنا می‌نهد. بنابراین نزد این گروه، علیت عقلی نیست و حسی است.

۲۴۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * درس ۳ فلسفه دوازدهم

از نظر فیلسوفان مسلمان، همین که ذهن انسان شکل گرفت و متوجه اصل امتناع اجتماع نقیضین شد، در می‌یابد که پدیده‌ها خودبه‌خود به‌وجود نمی‌آیند. بنابراین فهم امتناع اجتماع نقیضین مقدم بر فهم علیت است.
گزینه‌های ۲ و ۳: «وجوب علی و معلولی» و «سنخیت علت و معلول» از فروع اصل علیت‌اند و مقدم بر آن نیستند.
گزینه ۴: «برهان وجوب و امکان» از اصل «وجوب علی و معلولی» استفاده می‌کند تا نیاز ماهیات ممکن به عامل ضرورت‌بخش (علت) را ثابت کند، پس بر اصل علیت تقدم ندارد.

۲۴۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۱ فلسفه دوازدهم

رفتار ما در زندگی معمولی نشان می‌دهد که می‌دانیم در اطراف ما چیزهایی واقعی هست که بر حسب نیاز از آن‌ها استفاده می‌کنیم و نیازمان را برطرف می‌سازیم. یعنی مثلاً قبول داریم که آب و غذا واقعاً هستند و می‌توان از آن‌ها استفاده کرد. وقتی از اصل «تمایز وجود و ماهیت» سخن می‌گوییم، یعنی مقدم بر آن پذیرفته‌ایم که موجوداتی واقعی وجود دارند که در ذهن به دو مفهوم وجود و ماهیت تفکیک می‌شوند. بنابراین پذیرش اصل واقعیت، مقدم بر این بحث فلسفی است.

گزینه ۱: یکی از دلایل اثبات تمایز وجود و ماهیت است، ولی این مطلب را از طریق دلایل دیگری هم می‌شود ثابت کرد.

گزینه ۳: توضیح خود اصل تمایز وجود و ماهیت است لذا مقدم بر آن نیست.

گزینه ۴: «وجود» و «ماهیت» دو جنبه‌اشیاء هستند، نه دو جزء آن‌ها.

۲۴۲- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۳ فلسفه دوازدهم

درک علیت عقلی است (رد گزینه ۲) ولی فطری و مادرزادی نیست و نیاز به تشکیل ذهن و فهم امتناع اجتماع نقیضین و یک استدلال ساده دارد (رد گزینه ۳)، اما کشف علل امور طبیعی از طریق حس و تجربه صورت می‌گیرد. یعنی درک رابطه علیت عقلی و کشف و پیدا کردن مصادیق علت و معلول در عالم طبیعت، حسی و تجربی است (رد گزینه ۱).

۲۴۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * درس ۳ فلسفه دوازدهم

محال است چیزی خودش به خودش وجود بدهد، زیرا به این معناست که چیزی که نیست، قبلاً باشد تا بتواند خودش را به‌وجود بیاورد. یعنی مستلزم این است که پیش از موجود شدنش، موجود باشد (در زمان واحد هم باشد و هم نباشد) و این همان اجتماع نقیضین است که محال بودن آن بدیهی است.

سایر گزینه‌ها: همگی مصادره به مطلوب هستند یعنی به نوعی خود ادعا را تکرار می‌کنند نه اینکه با نشان دادن نقض یک امر بدیهی تر، محال بودن ایجاد خودبه‌خودی را اثبات کنند. مثلاً گزینه ۱ توضیح نداده اینکه ممکن‌الوجود خود را به‌وجود آورد چه اشکالی دارد (باید به تساوی ماهیت ممکن نسبت به وجود و عدم و لزوم مرجحی برای خروج از تساوی اشاره می‌کرد که اگر نباشد ترجیح بلامرجح رخ می‌دهد). یا در گزینه ۲ نگفته چرا معلول است و چرا یک معلول نمی‌تواند خودش علت خودش باشد (سؤال اصلی همین بوده که بی‌پاسخ مانده است). همچنین در گزینه ۴ فقط گفته به علت نیاز دارد، ولی نگفته چرا خودش، علت خودش نیست (یعنی سؤال اصلی ما را جواب نداده است).

۲۴۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * درس‌های ۱ و ۲ فلسفه دوازدهم

نسبت میان موضوع و محمول در یک قضیه سه حالت است: ضرورت، امکان، امتناع. اگر نسبت موضوع و محمول ضرورت باشد، یعنی عدم‌حمل محمول بر موضوع با تناقض عقلی روبه‌رو خواهد شد. یعنی نمی‌شود مصادیقی از موضوع باشد، ولی ویژگی محمول را نداشته باشد. مثلاً «مثلث سه‌گوش است» یک حمل ضروری است یعنی نمی‌شود مصادیقی از مثلث داشته باشیم که سه‌گوش نباشد، پس مصادیق موضوع از ویژگی محمول جدایی‌ناپذیرند.

توجه: کتاب درسی اصطلاح «جدایی‌ناپذیر» را برای حمل بی‌نیاز از دلیل هم به‌کار برده است و مقصودش جدایی‌ناپذیری از حیث مفهوم و معناست. یعنی حتی بدون توجه به مصادیق و صرفاً بر اساس تعریف، چنین موضوع و محمولی جدایی‌ناپذیرند، اما ما در این تست جدایی‌ناپذیر را برای مصادیق و اوصاف ضروری‌شان به‌کار بردیم که این اوصاف لزوماً بی‌نیاز به دلیل نیستند.

گزینه ۲: وجوب ذاتی یا بالغیر در قضیه‌ای مطرح است که محمول آن «وجود» باشد، اما اینجا شرط نشده است که محمول «وجود» است.

گزینه ۳: درست است که هر حمل بی‌نیاز از دلیلی ضروری هم هست، ولی برعکس این مطلب لزوماً صحیح نیست. یعنی ما حمل‌های ضروری نیازمند به دلیل هم داریم. مثلاً حمل «سه‌گوش» بر «مثلث» ضروری ولی نیازمند دلیل است. حمل‌های بی‌نیاز به دلیل همان حمل‌های اولی ذاتی هستند که در آن‌ها مفهوم موضوع و محمول یکسان است یا محمول جزئی از تعریف حقیقی موضوع است. مثل «مثلث مثلث است»، «مثلث شکل سه‌ضلعی است»، «مثلث شکل است» و «مثلث سه‌ضلعی است». اما حمل سایر ویژگی‌های ضروری مثلث، مثل «سه‌زاویه داشتن»، «سه‌گوش بودن»، «مساحت نصف قاعده ضرب در ارتفاع» و «مجموع زوایای داخلی ۱۸۰ درجه» همگی نیازمند دلیل هستند. به عبارت دیگر، حمل‌های ضروری در جایی مطرح‌اند که یا محمول با موضوع یکسان است یا جزء حقیقت آن است یا از لوازم عقلی آن است. دو مورد اول بی‌نیاز به دلیل‌اند، ولی مورد سوم به دلیل نیاز دارد.

توجه: اصطلاح «بی‌نیاز به دلیل» با اصطلاح «بی‌نیاز به علت» اشتباه نشود! وجود هر محمول ضروری، برای موضوعش بی‌نیاز به علت است یعنی همین که موضوع بر اساس علت خود به وجود آمد، حتماً محمول هم پدید می‌آید و نیاز به علت دیگری ندارد (این مطلب در کتاب منطق نظام قدیم مطرح شده بود)، ولی آنچه ما در اینجا با آن مواجه هستیم، «بی‌نیاز به دلیل» است که فقط در مورد حمل اولی ذاتی صادق است.

گزینه ۴: مثال نقض: در گزاره «مثلث شکل است» ما یک حمل ضروری داریم، ولی مصادیق موضوع و محمول یکسان نیست بلکه محمول از نظر مصادیقی، عام‌تر از موضوع است.

۲۴۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * درس ۳ فلسفه دوازدهم

این اصل می‌گوید: «آنچه به معلول ضرورت وجود می‌دهد، علت است». معلول با قطع نظر از علت، «امکان ذاتی» دارد. یعنی ذات و ماهیت آن نسبت به وجود و عدم مساوی است. با آمدن علت، وجود معلول ضرورت می‌یابد و موجود می‌شود. یعنی اگر علت چیزی موجود شود، موجود شدن آن چیز نیز واجب می‌شود. بنابراین تخلف معلول از علت ضرورتاً محال است.

گزینه ۱: اگر می‌گفت هر موجودی ضرورتاً از سوی علت واجب‌الوجود شده است، می‌توانستیم آن را بیانی برای اصل وجوب بگیریم، ولی به این شکل صرفاً یک جمله بدیهی از نوع حمل اولی ذاتی است؛ زیرا «واجب‌الوجود» یعنی همان «ضرورتاً موجود».

گزینه ۳: به سنخیت علت و معلول اشاره دارد.

گزینه ۴: به خود اصل علیت اشاره دارد، نه اصل وجوب.

توجه: به علیت از دو سو می‌توان نگریست. اگر از سوی معلول و نیاز ضروری‌اش به علت نگاه کنیم، همان اصل علیت است و می‌گوید معلول بی‌علت نداریم، اما اگر از سوی علت و ضرورت‌بخشی‌اش به معلول نگاه کنیم، اصل وجوب علی و معلولی است و می‌گوید علت بی‌معلول نداریم.

“ روان شناسی ”

۲۴۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۱۹ روان‌شناسی

در برخی موارد روان‌شناسان نمی‌توانند به راحتی همانند فیزیک دانان عمل کنند، به دلیل رعایت مسائل اخلاقی و نیز پیچیدگی‌های پژوهش‌های مربوط به انسان، روش علمی همواره با محدودیت‌هایی مواجه است.

۲۴۷- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۲۲ روان‌شناسی

پردازش به معنای دریافت و فهم بیشتر است. انسان‌ها در پردازش به یک شیوه عمل نمی‌کنند. هرگاه پردازش صرفاً بر ویژگی‌های حسی، مانند اندازه و شکل ظاهری محرک تکیه داشته باشد، پردازش ادراکی است و پردازشی که علاوه بر ویژگی‌های حسی تحت تأثیر ویژگی‌های کیفی قرار دارد، پردازش مفهومی است.

۲۴۸- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۲۷ و ۲۹ روان‌شناسی

مشاهده باید همراه با ثبت دقیق و به دور از پیش‌داوری شخصی باشد.

آزمون‌ها ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی هستند. این ابزار دارای دو ویژگی مهم است: آزمون‌ها هم باید دقیقاً چیزی را اندازه‌گیری کنند که برای آن ساخته شده‌اند، علاوه بر این آزمون‌ها در دفعات متعدد اجرا باید نمره یکسان یا تقریباً یکسانی به ما بدهند.

۲۴۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۵۲ روان‌شناسی

راست‌گویی، کمک به دیگران، احترام به بزرگ‌ترها، انجام دادن کارهای خوب و پرهیز از کارهای بد نمونه‌هایی از رفتار اخلاقی است. دلیل انجام رفتارهای اخلاقی متفاوت است. مثلاً کودکان ۶ ساله کاری را اخلاقی می‌دانند که دوستشان را خوشحال می‌کند، اما کودکان بزرگ‌تر کار اخلاقی را به دلیل درست بودن آن انجام می‌دهند، نه صرفاً برای خوشحال کردن دوستشان. بنابراین برادر پرهام که صرفاً خوشحال کردن دیگران را ملاک قرار نمی‌دهد و به خاطر بد بودن عمل دروغ‌گویی، از آن پرهیز می‌کند، بیشتر از ۶ سال سن دارد و در کودکی دوم (۷ تا ۱۱ سالگی) قرار دارد.

۲۵۰- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۵۴ روان‌شناسی

برجسته‌ترین تغییرات مربوط به جنس در نوجوانی را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد: (۱) تغییراتی که بر توانایی تولیدمثل تأثیر می‌گذارند که آن‌ها را «ویژگی‌های جنسی اولیه» می‌نامند، یعنی ویژگی‌هایی که به‌طور مستقیم در تولیدمثل نقش دارند. (۲) تغییراتی که جزئی از علائم رشد و قابل‌رؤیت‌اند و آن‌ها «ویژگی‌های ثانویه» نامیده می‌شوند. مثل رویش موی صورت در پسران.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های ۱ و ۲: ویژگی‌های جنسی اولیه را نشان می‌دهد.

گزینه ۴: مربوط به رشد دستگاه تولیدمثل است.

۲۵۱- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۵۷ روان‌شناسی

به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آنان به سرعت تغییر می‌کند (رد گزینه‌های ۲ و ۳). هیجان‌ات منبع رفتارهای مثبت و سازنده هستند. در صورت هدایت نشدن و به‌کارگیری غلط آن‌ها هیجان‌ها به رفتارهای مخرب و پرخطر منجر می‌شوند (رد گزینه‌های ۲ و ۴ به دلیل کلمه «عمدتاً»).

۲۵۲- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۴ و ۱۸ روان‌شناسی

«توصیف» به بیان دقیق و روشن مفهوم مورد نظر گفته می‌شود. در اینجا محقق اضطراب را توصیف کرده است. توصیف او علاوه بر توصیف مفهومی به صورت نمره‌گذاری دقیق حاصل از یک آزمون بیان شده است، بنابراین آن را «تعریف عملیاتی» نیز کرده است.

۲۵۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۸ روان‌شناسی

مهم‌ترین تفاوت دانشمند با فرد عادی در این است که هرچند هر دو با مسئله مواجه می‌شوند، اما مواجهه دانشمند برخلاف فرد عادی، منظم و قاعده‌مند است، پس هدفمندی مهم‌ترین تفاوت آن‌ها نیست.

۲۵۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۴۰ روان‌شناسی

دوقلوهای ناهمسان از دو تخمک جدا به وجود آمده‌اند. آن‌ها می‌توانند هم‌جنس یا غیرهم‌جنس باشند (رد گزینه ۳). دقت کنید که فقط در مورد دوقلوهای همسان می‌توانیم بگوییم همیشه هم‌جنس هستند.

دوقلوهای ناهمسان از لحاظ ظاهر و رفتار گاهی شباهت دارند و گاهی ندارند (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

۲۵۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۴۳ روان‌شناسی

عمر انسان بعد از تولد به سه دوره کودکی (طفولیت از تولد تا ۲ سالگی، کودکی اول از ۲ سالگی تا ۷ سالگی و کودکی دوم ۷ تا ۱۲ سالگی)، نوجوانی و بزرگسالی (جوانی، میان‌سالی و پیری) تقسیم می‌شود.

۲۵۶- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۴۹ روان‌شناسی

هیجان‌های ساده: بروز آن تحت تأثیر نظام پردازش‌های فردی نیست و غالباً به یک صورت پدیدار می‌شود.

هیجان‌های مرکب: بروز آن پیچیده‌تر بوده و با توجه به نوع ارزیابی، ظهور متفاوتی می‌یابد.

۲۵۷- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۵۵ روان‌شناسی

یکی از تغییرات شناختی دوره نوجوانی، تفکر فرضی است. به این معنا که نوجوانان فرضیه‌سازی می‌کنند و در پیش‌بینی یک موقعیت از احتمال‌های مختلف بهره می‌برند، در حالی که مبنای استدلال در دوره کودکی، واقعیت‌های ملموس و بیرونی است. وقتی که نوجوان علی‌رغم مناسب بودن دما، احتمال سرد شدن آن را می‌دهد از تفکر فرضی استفاده کرده است.

۲۵۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۵۶ روان‌شناسی

یکی از پیامدهای منفی تغییرات شناختی در نوجوانی، آرمان‌گرایی و عیب‌جویی است. نوجوانان فقط به افراد صددرصد خوب که معمولاً در فیلم‌ها نشان داده می‌شوند، می‌گویند آدم خوب و نمی‌توانند بپذیرند کسانی که خطا کنند هم می‌توانند خوب باشند.

توصیه	پیامد تغییرات شناختی
بهبتر است در حضور دیگران از نوجوانان عیب‌جویی نشود.	حساسیت نسبت به انتقاد دیگران
باید ویژگی‌های منحصر به فرد نوجوانان را پذیرفت تا در زمان مناسب دیدگاه متعادل تری ایجاد شود.	احساس منحصر به فرد بودن اغراق‌آمیز
باید به نوجوانان کمک کرد تا در یابند جوامع و افراد، آمیزه‌ای از محاسن و معایب هستند.	آرمان‌گرایی و عیب‌جویی
به جای نوجوانان تصمیم‌گیری نشود. تصمیم‌گیری کارآمد، الگوی تصمیم‌گیری نوجوانان باشد.	مشکل در تصمیم‌گیری روزمره

۲۵۹- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۱ روان‌شناسی

اگر با فرضیه‌ای مواجه شدیم که دانشی از آن وجود نداشت، باید آن را با روش‌های علمی بررسی کنیم تا صحت آن تأیید شود.

۲۶۰- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۸ روان‌شناسی

ویژگی‌های افراد و تغییراتی که در طول دوره زندگی، از دوره جنینی تا دوره سالمندی در افراد رخ می‌دهد، می‌تواند معلول دو دسته عوامل وراثتی و محیطی باشد.

به‌طور قطع نمی‌توان گفت که کم‌حرفی و گوشه‌گیری یا بلندقدی و قدرت جسمانی صرفاً تحت تأثیر محیط است یا تحت تأثیر وراثت. چون اطلاعات کافی داده نشده است، اما قطعاً در این ویژگی‌ها عوامل محیطی و وراثتی تعامل داشته‌اند.

ممکن است آیدین در اثر مشاهده و تعامل با مادر کم‌حرفی را از او یاد گرفته باشد (عامل محیطی). در عین حال ممکن است این ویژگی از طریق زن‌ها از مادر به آیدین منتقل شده باشد (عوامل وراثتی).

همین‌طور بلندقدی آیدین می‌تواند ناشی از به ارث بردن این ویژگی از پدرش (عوامل وراثتی) و یا ناشی از ورزش و تغذیه (عامل محیطی) باشد.